

TORSDAG

Nya Åland

22 OKTOBER 2009 NR 213 PRIS 2,00 €

Paulus tar farväl

SPORT. Paulus Arajuuri har spelat sin sista match för IFK Mariehamn, i alla fall för den här gången. Snart går flytten till Sverige och allsvenska toppklubben Kalmar FF.

– Det känns bra, men jättesorligt på samma gång, säger backklippan som tagit hela Åland med storm.

SIDAN 19

Stort bildreportage

Nyaste färjan Skarven bjuder på bekväm resa

Välkommen hem! Med de orden hälsar tekniska inspeltören Göran Holmberg på skepparen Christer Fellman då ms Skarven anlände till Möckelö i går. Foto: ERKKI SANTAMALA

NYHETER. Vid halv två tiden i går på eftermiddagen lade skepparen **Christer Fellman** till vid landskapets brygga i Möckelö. ms Skarven var äntligen hemma efter en drygt 26 timmar lång sjöresa från Klaipe-

da. Den nya Föglöfärjan är stor och båten erbjuder en aldrig tidigare skådad bekvämlighet ombord – vilket resenärerna snart ska få uppleva själva.

– Hittills har alla datum som jag har gett varit fel, men den 5 november är det meningen att Skarven skall vara i ordinarie trafik, säger landskapets tekniska inspektör **Göran Holmberg**.

Från det fyrfiliga bildäcket tar man sig bekvämt upp med hiss till passagerarutrymmena som bland annat består av kafeteria, panoramasalonger och lekhörna. Allting är handikappanpassat och det finns trådlöst

bredband var man än väljer att sätta sig.

Skarvens ankomst betyder också att Christer Fellman och chiefen **Paul Hellgren** får återvända hem efter två år vid varvet i Litauen.

– Det bästa med att komma hem är att få gå tillbaka till ett vanligt vardagsliv. Och att få äta vanlig mat igen, säger Paul Hellgren.

SIDORNA 4-5

Genväg förbi nya förbudet att sälja fisk

NYHETER. Åland berörs av den nya EU-förordningen som förbjuder fritidsfiskare att sälja sin fångst. Efter viss förvirring och olika uppgifter i svenska och finska massmedier verkar det nu som om att samtliga arter, och inte bara de kvoterade, omfattas av förordningen. Dessutom ska förbudet även gälla det kustnära fisket.

I går fick fiskeribyrån sitt första samtal från en fritidsfiskare som vill registrera sig som yrkesfiskare.

– Det är en möjlighet även om det innebär större administration för oss, säger fiskeribyråns chef **Jenny Eklund-Melander**.

SIDAN 14

Taggad. Christer von Essen tror att han kan göra mycket för Sottunga. Foto: TANJA LÖNNQVIST

Storstadschef ska styra upp Sottunga

NYHETER. Nu ska det förhoppningsvis bli tryggt på Sottungas kommundirektörspost.

Christer von Essen från Stockholm har lämnat jobbet som administrativ chef på Karolinska institutet, och tidigare controller med budgetansvar för en och en halv miljard kronor, för att i stället bita i frågor som avbefolkningen av skärgården, turism och dåliga landsvägar.

SIDAN 16

Våldtäktsmisstänkt blev frisläppt

NYHETER. Den man som misstänks för att ha försökt våldta en kvinna i centrala Mariehamn under natten till söndagen, har nu släppts. Han har förhörts, och enligt förundersökningsledaren **Olof Lindqvist** fanns det inte skäl att begära honom häktad.

Utredningen är inte ännu avslutad. Polisen vill fortfarande få kontakt med två andra kvinnor som uppges ha blivit antastade av mannen vid ungefär samma tidpunkt.

– Vi tror oss veta att den ena steg in i en taxi, säger Lindqvist. SIDAN 3

folk **6**

Nordens största fikapaus gick av stapeln i tisdags. **Gunnel Boström** drack rättvisemärkt kaffe på Villa Carita.

kultur **10**

Guy Karlsson är ny dirigent för S:t Mårtenskören som jubilerar i november.

korsord **20**

Fotboll är temat i Nya Ålandskryssat.

åland 24 ikväll

Ove Lehto, världsmästare i styrkelyft, träffas På hemmaplan.

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

” Jag kunde inte ana att det var så gott med svamp till fisk. Jag tog även i lite trattisar, eftersom vi har plockat så mycket i år.

MATBLOGGARE

Utmaning: Trattisar utan grädde

Frysen full av trattkantareller, som skall stekas i smör och baddas i grädde.

Det blir mycket smör och grädde det.

Gott, men kan man göra på något annat sätt?

Det var kollegan **Annika** som kom med utmaningen: Ta fram recept på trattkantareller utan grädde. I de flesta såser och soppor ingår grädde, av den enkla anledningen att många av smakämnen i svamp är fettlösliga. Det blir helt enkelt mera smak på det sättet.

Men man kan ju vara måttlig. Och svampen i sig innehåller inte fett.

Men nu är det utan (eller nästan utan) grädde som gäller. Och då blir det en annan kollega, **Tanja Lönnqvist**, som ställer upp med sin:

Svamprisotto

6 portioner, ca 45 minuter
500 g trattkantareller eller annan svamp
1,5 l kyckling- eller grönsaksbuljong
7 msk olja
50 g smör
2 chalottenlökar, finhackade
3 vitlöksklyftor, hackade
300 g arborioris
2 dl vitt vin
175 g parmesanost
2 msk persilja
svartpeppar, salt

Rensa och skär svampen i bitar, inte för fint. Stek den i litet av oljan i 10–15 minuter så att den får mörk färg. Lägg åt sidan på en tallrik.

Koka upp vatten med buljongen och vinet.

Ta litet olja och lite av smöret i botten på en stekpanna med hög kant och fräs löken. Håll i riset, tag stekpannan av plattan och se till att riset blir täckt av resten av oljan och smöret.

Håll i ett par deciliter buljong i taget, låt småkoka och rör hela ti-

Delikatess. Det går att göra goda rätter med trattkantareller även utan grädde.

Foto: ERKKI SANTAMALA

den. Låt riset suga upp buljongen och fortsatt sedan spä med buljong. Det kommer att ta cirka 15–20 minuter med allt rörande. Lägg i hälften av svampen de sista 10 minuterna.

Smaka av så att riset är klart. Håll i resten av svampen och rör ner cirka en näve riven parmesan. För extra krämighet kan du tillsätta lätt creme fraiche och riven grätagost.

Servera omedelbart med persilja, parmesan och svartpeppar.

Wok med svamp

Nyplockade kantareller passar utmärkt väl i en vegetarisk wok.

4 msk olivolja
1 stort blomkålshuvud
1 medelstor rödlök, hackad
1 medelstor squash, skalad och tärnad
2 stora morötter, skalade och tärnade
2 msk gräslök, hackad
2 msk bladpersilja, hackad
2 stora vitlöksklyftor, finhackade
1 tsk korianderfrön, krossade i mortel
Salt, peppar
Strimlad sallad, till exempel rosé och frisé
Cirka 1 l kantareller och trattkantareller

Ansa blomkål och skär i mindre bitar, skala stjälken och skär tunt.

Tärna squash och morötter. Ångkoka grönsakerna hastigt så att de behåller spänst och färg, håll dem i ett durkslag och skölj i kallt vatten. Låt rinna av och sätt åt sidan.

Värm olivoljan i en wok eller tjockbottnad panna. Dela eller skiva svampen i stora bitar och lägg i den heta woken. Lägg i rödlök och koriander och fräs tills svampen har mjuknat något. Tillsätt vitlöks-hacket och rör om.

Lägg i grönsakerna, gräslöken och persiljan och fräs i ytterligare en minut. Smaka av med salt och peppar och strö över salladen.

Servera med en god dipsås.

Svampstuvningen nedan kan varieras på olika sätt. Den kan spädas med mera vätska och fungera som sås eller soppa, den kan läggas på smörgås och gratineras med ost i ugnen eller den kan användas som fyllning i omelett. Receptet är **Mariann Janssons**.

Svampstuvning

ca 200 g (3 dl) förvåld svamp
1 msk hackad lök
2 msk smör
1 dl vetemjöl
5–6 dl svampspad + mjölk
1 grönsaksbuljongtärning
litet citronpeppar, körvel

Hacka svampen, fräs den och löken 10–15 min i kastrull på svag värme. Rör i mjölet, späd med vätskan, koka några minuter. Smaka av.

Enkla nättips

Några tips från nätet:

– En lækker röra till kött och fisk får man av rensad svamp, squash och lök som fräses i smör eller margarin, krydda med salt, peppar och dill.

– Svamp och nötter är gott tillsammans och till stekt kött eller fisk. Fräs rensad svamp och hackade val- eller hasselnötter i smör eller margarin, krydda med salt, peppar och dragon.

– Fräs rensad svamp, finhackad schalottenlök, persilja och grovhackade valnötter i smör eller margarin. Lägg blandningen på rostade vita brödskeivor och toppa med tunna skivor av citron.

– Torkad och finmalen eller stött svamp är perfekt i grytor och stuvningar, på grönsaker och kött, i soppor och vanliga vita såser. Känner man sig osäker provar man sig fram, lite i taget.

– Konserverad och torkad svamp kan förvaras i många år, fryst ca 1 år.

– 0,75 – 1 liter färsk rensad svamp motsvarar 3 – 4 dl sammankokt svamp eller ca 200g odlade, fasta champinjoner eller 1 burk, ca 200g, svamp i skivor eller bitar, eller ca 1 dl (25g) torkad svamp + 4 – 5 dl vatten.

- DET ÄR BARA PRISET SOM SKILJER -

BILLIGARE "MATKASSE" ...

FELIX SPAR
ROTFRUKTSBLANDNING
Dj.fr., potatisklyftor, morötter, palsternacka, svartrotter
900 gram **3,21**/st

FELIX SPAR
KRÖGARBLANDNING
Dj.fr., potatishalvor, morötter, broccoli och rödlök
900 gram **3,56**/st

FELIX SPAR
MEDELHAVSBLANDNING
Dj.fr., potatisklyftor, romanabönor, syltlök, grillad paprika och oliver
900 gram **3,70**/st

LANTGÅRDEN SPAR
KYCKLINGKLUBBOR
Djupfrysta
1 kg **2,91**/st

MIRON SPAR
KYCKLINGFILÉ
Djupfryst
900 gram **6,33**/st

... NÄR DU
HANDLAR PÅ
SPARHALLEN!

FÄRSK GRIS YTTRE FILÉ
Ca 3 kg:s bit, Tyskland **5,98**/kg

VITKÅL
Inhemsk **0,41**/kg

ÄPPLEN EKOLOGISKA
Åländska, Mångstekta, Raika **2,84**/kg

SURMJÖLKS LIMPA
Skivad, 400 gram, Vaasan **1,59**/st

MORÖTTER
Inhemsk, 1 kg **0,68**/påse

MELLANÖL
24-pack, KOFF **19,92**/pack

(priset innehåller 16,32 + pant 3,60)

Ingen fara. I Jomala Sviby hänger eltrådarna ner på marken, men de innehåller ingen spänning och är därför ofarliga att röra.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Hängande eltrådar –men inte livsfara

I Jomala Sviby, nära daghemmet, hänger eltrådar ner till marken mellan stolparna.

Men de är inte livsfarliga att röra.

Det är allmänt känt att man inte ska röra eltrådar som hänger ner – det brukar betyda döden direkt.

Men de trådar som hänger ner mittemot daghemmet i Sviby innebär ingen fara, trots att en gul skylt med texten ”Livsfara” sitter på stolpen.

–Trådarna innehåller ingen spänning. De ska tas bort endera dagen, berättar Ålands elandelslags elnätchef **Jan Lindgrén**.

Numera leds elektriciteten via kablar som grävts ner i marken. (ao)

Dömdes för brott mot båttrafiklagen

■En 21-åring från Jomala har dömts till böter i tingsrätten för att han brutit mot den gemensamma fiskeripolitiken i EU.

I egenskap av ägare till och innehavare av ett registrerat fiskerifartyg körde han i slutet av maj i år med fartyget från Korrvik till Slätholmen i Lemland trots att fartygets beteckning inte hade satts på båda sidorna av fartygsbogen. Ombord på fartyget fanns 14 personer trots att det fanns bara en livflotte för sex personer ombord och flytvästar och andra flytredskap saknades.

21-åringen erkände de båda brotten i september. Tingsrätten konstaterar också att Åland har lagstiftningsbehörigheten när det handlar om användningen av fiskerifartyg i sjötrafik, men att lagstadganden saknas och därför ska rikslagstiftningen tillämpas.

Straffet blev åtta dagsböter, totalt 112 euro.

Körde för fort vid sjukhuset

■En person körde 71 km/h på sjukhusvägen i tisdags. Högst tillåtna hastighet är 50 km/h.

På Nya Godbyvägen körde en person 109 km/h på 90-sträcka.

Moped och bil kolliderade

■En moped och en personbil kolliderade i korsningen vid Kaptensgatan och Köpmansgatan i tisdags. Lindriga personskador uppstod.

Arbeterskyddsingenjören har tagit sig an asfaltproblemet

De drabbade borde ha fått yrkesmedicinsk undersökning

–Direkt när jag läste artikeln om asfaltarbetaren som fått ögonskador tänkte jag att han borde ha fått remiss till yrkesmedicinsk undersökning.

Det säger arbetarskyddsingenjör Henning Karlsson som nu har tagit itu med fallet.

För en vecka sedan berättade Nya Åland om de skador som främst **Runolf Sjöholm**, asfaltläggare på Ab Rafael, drabbades av när gammal asfalt som innehöll stenkolsstjära hettades upp tillsammans med ny asfalt som lades på vägarna i Lumparland Långnäs och Eckerö Storby i juli 2007.

Också de andra asfaltarbetarna fick symtom, men inte lika allvarliga som Sjöholm som var värst utsatt för ångorna från den heta asfalten och som ådrog sig permanenta ögonskador.

Beställt utredning

Henning Karlsson konstaterar att det är rätt länge sedan det hände, men att den yrkesmedicinska läkarundersökningen trots det bör göras.

–Det jag har gjort så här långt är att jag har beställt en bra utredning som gjorts vid arbetshälsainstitutet om hela asfalthanteringen och vad man som asfaltarbetare exponeras för.

Han ser det som självklart att tro på vad Runolf Sjöholm och hans arbetskamrater har berättat.

–Det är ju faktiskt så att ibland kan också utomhusarbetsmiljöer vara farliga, fast man tycker att de inte borde vara det, säger han och berättar om en vaktmästare i Helsingfors som dog efter att ha utsatts för isocyanater i samband med läggning av gummi-asfalt utomhus.

Mannen var allergisk mot isocyanater utan att ha en aning om det.

–Samma problem är det också för exempelvis sop-tipsarbetare. Numera måste maskinerna vara utrustade med tryckkabin med luftfiltreringsanläggning.

Ska kontakta vd

Frågan är, som han ser det, om asfaltarbetarnas arbetsgi-

Utsatta. Asfaltarbetare utsätts för ångor som kan vara farliga om den asfalt som läggs ut innehåller stenkolsstjära. Värst utsatt är den som sitter på asfaltläggaren, strax bakom behållaren (närmast i bild) som rymmer den heta asfalten innan den läggs ut.

Foto: ANNIKA ORRE

vare har vidtagit de åtgärder man borde ha gjort. Han ska kontakta Ab Rafaels vd **Jesper Blomsterlund** och ta reda på det.

–Man måste dra konsekvenser av det som hände. Jag håller det inte för otroligt att man måste börja kräva bättre arbetsmiljö för dem som jobbar i utsatta arbeten. Vad exponeras man för, vilka är gränsvärdena, vilka är riskerna?

Nu har också Ålands hälso- och miljöskyddsmyndighet ÅMHM offentliggjort sitt protokoll efter inspektionen av trafikavdelningens oanmälda lager av gammal vägasfalt i Lemland Rörstorp. Inspektionen – där bland andra Nya Åland var med – gjordes förra veckan.

Vägmassorna, enligt entreprenadhandlingarna 2.637 kubikmeter, kommer från vägbygget Klemetsby-Långnäs. På området kan det också finnas några få tidigare och senare högar av

returasfalt, enligt ÅMHM:s protokoll.

På obestämd tid

Trafikavdelningens avsikt var att vägmassorna skulle återanvändas i den nya Lumparlandsvägen, men på grund av de hälsoproblem som drabbade asfaltarbetarna under sommaren avbröts återvinningen och returmassorna lämnades kvar i Lemland på obestämd tid.

Under inspektionen hittades massor med ett tydligt lager av tjärhaltigt naturgrus, heter det i protokollet. Enligt den uppskattning som gjorts för entreprenaden var asfaltlagret drygt 20 cm tjockt, men det fanns ingen information om att det också innehöll ett skikt med asfalt av stenkolsstjära.

ÅMHM kräver nu att en åtgärdsplan görs upp där det framgår hur mycket tjärasfalt (16-PAH) massorna innehåller. En provtagningsplan ska fogas till åtgärdsplanen som

Asfalthälsa. Arbetarskyddsingenjör Henning Karlsson har tagit sig an asfaltarbetarnas hälsofaror.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

ska visa hur, var och vilka massor som ska återvinnas alternativt sluthanteras.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Strikt tid anges för ”lagring”

■Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ÅMHM redogör för den strikta tidtabell som lagen anger för uppbevarande av massor.

■Lagring anger endast tillfällig uppbevaring under några dagar.

■Mellanlagring är det om massorna ligger från någon vecka till under hela den tid som ett projekt pågår.

■Om massorna ska återvinnas efter mellanlagring får de ligga högst tre år på samma plats innan de betraktas som deponerade.

■Om massorna ska köras bort för slutförvaring får de mellanlagras i högst ett år innan de betraktas som deponerade.

■Massorna i Lemlandsskogen har legat sedan 2007 utan att ha anmälts eller meddelats till ÅMHM, alltså saknas miljötilstånd. (ao)

Våldtäktsmisstänkt släpptes efter förhör

Den man i 20-30-årsåldern som anhölls i söndags misstänkt för våldtäktsförsök har nu släppts, berättar kommissarie Olof Lindqvist som leder förundersökningen.

Mannen är finländsk medborgare och inte bosatt på Åland. Som Nya Åland tidigare har berättat greps han vid 4-tiden på söndagsmorgonen för att ha antastat kvinnor på Strandgatan norr om polishuset i Mariehamn.

Olof Lindqvist redogör närmare för utredningen, utan

att av utredningstekniska skäl gå in på alla detaljer:

–En kvinna var på väg längs gatan norrut från krogen när mannen följde efter henne, antastade henne och försökte tvinga till sig sex. Kvinnan kom loss och sprang mot polishuset. På vägen träffade hon en annan man, pratade några ord med honom och sprang sedan vidare till polishuset där hon genast anmälde händelsen.

Patrullen åkte ut

En polispatrull som råkade vara ledig åkte snabbt ut och hittade mannen. Kvinnan

kunde peka ut honom som gärningsman.

–Mannens identitet fastställdes på natten. Han greps inte då, utan först på söndagsmiddagen då han också anhölls för misstänkt för försök till våldtäkt.

Den man som kvinnan pratade med på vägen till polishuset tog efteråt kontakt med polisen och hördes som vittne i tisdags.

–På tisdagskvällen hörde ytterligare en person av sig.

Kvinna i taxi

Polisen vill fortfarande kom-

ma i kontakt med två kvinnor som också uppges ha blivit antastade av samma man någonstans mellan polishuset och korsningen med Skeppargatan.

–Vi tror oss veta att en av kvinnorna som mannen ska ha antastat, eller åtminstone pratat med, har stigit in i en taxi. Gärningsmannen har då försökt åka med men inte fått. Vi vill gärna ha kontakt med kvinnan.

I tisdags släpptes mannen eftersom utredningen är långt på väg och det inte fanns skäl att begära honom häktad.

Har släppts. Den man som anhölls efter ett våldtäktsförsök i helgen har släppts. Misstanken kvarstår och utredningen är inte ännu klar. Händelsen inträffade på Strandgatan (bilden).

Foto: JONAS EDSVIK

Mannen och kvinnorna är rätt unga, enligt Lindqvist i 20-30-årsåldern.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Gott om plats. Sammanlagt 64 bilar ryms på Skarvens stora bildäck.

Ljuvlig utsikt. Skarven har panoramasalong både bak och fram där man kan sitta och beundra utsikten eller titta på tv.

Tidsenlig hjärna. Kommandobryggan är ett stort hav av elektronik och tar skärgårdstrafiken in i en helt ny era.

Nu är ms Skarven

Ålands nyaste kryssningsfartyg heter ms Skarven, åtminstone om man skall tro landskapets tekniska inspektör Göran Holmberg.

–Hon är så fin och det blir så gott kaffe och så goda semlor ombord att det är skäl nog för att bara ta sig en tur av och an!

Han har helt rätt, Göran Holmberg, hon är fin, ms Skarven. I går på eftermiddagen anlöpte hon äntligen Åland efter en drygt 26 timmars seglats från Klaipeda.

Hon är stor också. Då man kommer ombord på bildäcket känns det inte längre som om man var på en vanlig skärgårdsskrov utan snarare som på en bilfärja för längre rut-ter. På däcket ryms fyra filer i bredd som tillsammans med de två hyllorna har kapacitet för 64 bilar.

Finns trådlöst

Från bildäck kan man ta trappor eller hiss upp till passagerarutrymmena som består av kafeteria, två panoramasalonger med tv, en sittsalong med vilstolar, en lekhörna för de minsta resenärerna och naturligtvis toaletter.

På det här planet finns också två stora soldäck där man kan bänka sig då vädret det tillåter. Några av utomhussittplatserna är under tak.

Allt är handikappanpassat och det finns också trådlöst bredband ombord.

Vattenbaserad färg

Det nyaste tillskottet inom skärgårdstrafiken är naturligtvis också miljöpåpassat.

Modern navigation. Skepparen Christer Fellman manövrerar utan problem Skarven till kajen på Möckelö. Allt på bryggan sköts med joysticks.

–Skarven har Green Passport vilket bland annat betyder att alla motorer är försedda med katalysatorer. All färg som har använts är också vattenbaserad och ofgiftig, säger Göran Holmberg.

Att han är stolt över nyförvärvet går inte att missa. –Det finns inte modernare färjor.

Som ett flygplan

Det moderna med Skarven handlar i första hand om maskiner och navigeringssystem. Färjan drivs nästan uteslutet med elektronik.

–Skepparen eller styrman sitter som i ett flygplan och navigerar med joystick, förklarar Holmberg.

Skarven är inte som en traditionell skärgårdsfärja utan identisk i båda ändorna. Eller nästan i alla fall, ankaret finns i ena ändan och skeppsbåten i den andra. Ombord har detta redan lett till att Skarven i dagligt tal har fått en för och en akter.

Specialutbildat folk

All elektronik leder också till att det kommer att behövas specialutbildat folk då mer komplicerade fel uppstår. Den kunskapen finns inte än på landskapets trafikavdelning men Holmberg hoppas på att kunna knyta fartygs-elektrikern Joacim Strandell till Skarven.

–Joacim Strandell är på väg hem från Manila i Filippinerna och han har meddelat att han vid behov gärna hjälper oss.

Strandell har varit knuten till kryssningsfartyg under sin tid på Filippinerna.

Längtat tillräckligt

På grund av alla förseningar kommer Skarven inte att göra någon uppvisningsrunda i skärgården.

–Jag tror att Föglöborna har längtat tillräckligt länge efter henne nu, säger Holmberg.

–Hittills har alla datum som jag har gett varit fel, men den 5 november är det meningen att Skarven skall vara i ordinarie trafik.

Alla nymodigheter ombord kräver naturligtvis sin inkörningsperiod.

Över Långnäs

Besättningen kommer bland annat att tränas på själva rutten och under de tre dagar det pågår kommer Knipan att ta trafiken över Långnäs. Besättningen är en fyrapersoners grupp som består av skeppare, styrman, chief och en AT-matros.

Två jobb faller i och med Skarven bort då bara en person i framtiden sköter om både besättningens mat och kafeterian.

Går allting om det skall får alltså Föglöresenärerna om två veckor avgöra om kaffet och semlorna är så goda som Holmberg utlovar.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Äntligen hemma. Skarven startade 12.00 på tisdagen från Klaipeda och drygt 26 timmar

Vänta vackert. Man skall inte göra som Nya Ålands reporter som drog i hisshandtaget och tyckte att dörren var ovanligt tung. Dörren öppnar sig nämligen automatiskt och är handikappanpassad som alla andra passagerarutrymmen ombord.

Barnens hörna. Medan barnen leker kan föräldrarna slå sig ner i bekväma vilstolar.

Nordiskt gjutningsarbete. Skarven har två huvudmaskiner av märket Skoda. Den ena har gjutits i Finland medan den i andra ändan av båten har gjutits i Sverige.

hemma på Åland

Fartygets hjärta. I maskinrummet finns chieften Paul Hellgren som har varit med och byggt Skarven från den allra första plåtbiten hösten 2007.

”Jag längtar efter ett vanligt liv”

I och med att Skarven nu har kommit till Åland är skepparen Christer Fellmans och chieften Paul Hellgrens två år långa arbetspass i Klaipeda över. –Det har varit intressant men också svårt på grund av språket. Det bästa med att komma hem är att få gå tillbaka till ett vanligt vardagsliv, säger Hellgren.

Den 5 september 2007 reste Paul Hellgren till Klaipeda i Litauen där han tillsammans med Christer Fellman skulle delta i bygget av ms Skarven. Det skulle bli ett jobb på drygt ett år, med facit i hand vet vi nu att den vistelsen tog över två år.

Paul Hellgren säger direkt att det har varit en mycket intressant tid men att det också har

varit svårt med samarbetet på varvet. Dels höll inte arbetsmoralen samma klass som vi är vana vid, dels blev språket snabbt ett problem.

Arbetspråket ryska

–Nästan alla som jobbade där var från andra länder, ryssar, polacker, rumäner. Arbetspråket var ryska och det var i bland mycket svårt att förstå och att göra sig förstådd.

Hellgren berättar att litauererna själva arbetar utomlands, bland annat på oljeplattformar i Atlanten.

Nu är hemmet i Föglö nästa anhalt.

–Det bästa med att komma hem är att få gå tillbaka till ett vanligt vardagsliv. Och att få äta vanlig mat igen, säger Paul Hellgren. □

FAKTA/ SKARVEN

- Rymmer 250 passagerare och 64 bilar.
- Har handikappanpassad passagerarsalong med 168 sittplatser. Kafeteria, panoramaavdelningar, vilstolar, lektrum. Hiss från bildäcket till salongen. Trådlöst bredband ombord.
- Längd: 65,3 meter.
- Bredd: 13,0 meter.
- Djupgående: 4,1 meter.
- Dödvikt: 350 ton.
- Hastighet: cirka 15 knop.
- Huvudmotorer: två Wärtsila Vasa 9 L20 diesel motorer, 2x1800 kw.

- Propellrar: två Rolls Royce Aquamaster cp.
- Klassificering: Lloyd Register of Shipping, isklass 1A FS.
- Miljökrav: Green passport, vilket betyder bland annat att motorerna är utrustade med katalysatorer. Ingen giftig färg har använts.
- Varv: BLRT Shipbuilding i Klaipeda, Litauen.
- Leverans oktober 2009, planerad trafikstart 5 november 2009.
- Pris: cirka 14 miljoner euro.
- Källa: Ålands landskapsregering.

senare seglade hon in i Svibyiken. Det skedde nästan ett år senare än planerat.

Nina Smeds
Epost: nina.smeds@nyan.ax
Telefon: 528 406

familjen

Dagens namn

ANITA, ANJA

Vi firar 1-15 år Döda

Lova Lindqvist i Lemland fyller 2 år idag den 22 oktober. Hon gratuleras av farmor och farfar i Lumparland.

Gratulerar 60 år

PAULA HELLE

Namn: Paula Helle.
Född: 22 oktober 1949 i Heinävesi.
Bor: i Finström Godby.
Yrke: klasslärare.
Familj: maken Ilkka, sonen Erik med sambon Linnéa samt sonsonen Oden.
Intressen: historia, läsning, stugan och naturen.
Födelsedagen: firas på resa med familjen.

nyan.ax

GUDSTJÄNSTER

JOMALA FÖRSAMLING

Fredag 23.10 kl. 17.00
Korallkören övning.
Söndag 25.10 kl. 11.00
Högmässa L Andersson, K-G Sandholm. Oratoriekören.
Kl. 16.00 Musikfyrverkeri och trumpetjubilé. KTHs akademiska kapell, dir Gunnar Julin. 15€

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

22.10 Torsdagslunch kl. 12 i Margaretagården. Pris 6€
FMS – safari i S:t Görans församlingshem kl. 18.30
24.1 Konsert i St Görans kyrka kl. 19 med Ålands musikinstitut
25.10 Gospelmässa i S:t Görans kyrka kl. 11, Karlsson, Laine, gospelkören Good News. Efterföljande kyrkkaffe i S:t Görans församlingshem
Konsert i S:t Görans kyrka kl. 15 med ConVoce "Musik för själen" musik ur Mozarts, Brahms och Verdis Requiem
Taizémässa i S:t Mårtens gården, Karlsson, Laine, Nordlund, servering
28.10 Morgonmässa kl. 8.30 i S:t Görans kyrka, Nylund, Karlsson
1.11 Workshop med Edu Bumba i S:t Mårtens gården kl. 13-17. Anm. senast en vecka innan, tfn. 5360

Kyrktaxi mot beställning, tfn 19 500
www.mariehamn.evl.ax

SIRKKA MANELIUS

Den 18 oktober avled **Sirkka Ilona Manelius** från Jomala Prestgårdenby i en ålder av 77 år. Hon var född **Paakkunainen** den 6 augusti 1932 i Karelen och änka efter **Aldur Manelius**.

Sirkka Manelius kom till Åland 1943 till sin moster i Jomala Ringsböle.

Hon arbetade som lokalvårdare inom Jomala kommun och på Viking Line samt skötte hemmet och familjen. Hennes stora intressen var trädgården med alla blommor samt sömnad och handarbete. Sirkka Manelius och hennes man var aktiva inom Jomala FBK och Dansens vänner i många år.

Sörjande är sonen **Ralf-Erik** med sambo **Kristina** och **Fredrik**, **Emilia**, **Simon** och **Ludvig** samt **Sofi** och **Sanne**.

Elias, som han ska heta, föddes den 14 oktober kl 22.32 med vikten 3.540 gram och längden 51,5 cm. Föräldrar är Hanna Söderlund och Björn Blomroos i Mariehamn. Storebror Cedrik är 1 år och 10 månader. Foto: JONAS EDSVIK

Fikasugna. Gunnel Boström, Ros-Marie Ljungdahl och Torsten Danielsson ville gärna ha kaffe som tillverkats av personer med goda arbetsvillkor.

610 personer fikade rättvist

Färre ålänningar hade anmält sig till Nordens största fikapaus i år jämfört med vid förra årets världsrekord. Men diakonissa Lisbet Nordlund tror att många arbetsplatser dricker rättvisemärkt kaffe hela tiden.

263 personer kom till Villa Caritas fikapaus i tisdags. ÅCA sponsrade med tårter för 100 personer men tyvärr tog den slut redan halv tre.

– Ett 50-tal personer blev utan och var lite besvikna men de fick rättvisemärkta speltkakor i stället, säger Lisbet Nordlund.

Totalt hade 610 ålänningar anmält sig till jippot, främst deltog arbetsplatser. Ifjol slog Finland ett världsrekord när nästan 52.000 personer deltog i kaffepauserna. Åland stod för 918 av dem. Men i år var det alltså en nordisk tävling.

– Fler ville väl delta när det var världsrekord, i år har vi kanske inte gjort lika stort väsen av oss heller, säger Nordlund.

Andra plats

Av företagen hade Ålandsbanken anmält flest rättvisa kaffedrickare, hela 100 stycken. På bland annat Jomala kommun är rättvisemärkt kaffe kutym trots att det är lite dyrare.

– Flera arbetsplatser meddelade att de förutom kaffe även bjöd på rättvisemärkt frukt och choklad, säger Nordlund.

Rättvisa kaffekokare. Tove Teir-Siltanen, Lisbet Nordlund och Maria Stenros bjöd på kaffe och kaka på Villa Carita.

Nordic fairtrade challenge arrangerades av föreningar som befrämjar rejäl handel i de nordiska länderna. På Åland samarbetade Mariehamns församling och Agenda 21kring arrangemanget. Förutom Finland deltog

Sverige, Norge och Danmark. Vinnaren av landskampen blev Sverige med 133.017 deltagare. Finland kom på andra plats med 70.302 deltagare.

Då man använder rättvisemärkta produkter bidrar

man till att odlare och anställda i utvecklingsländer får förbättrade arbets- och levnadsvillkor.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

FOTO: ANNA SJÖSTRAND (PRAO)

Nya namn i kalendrarna

HELSINGFORS. Minea, Tilde, Vanessa samt Aron, Noah och Liam är populärast av de nya namnen som tagits in i den finlandssvenska almanackan 2010.

Det här kommer fram i den nyss utgivna Universitetsalmanackan som innehåller en

lista över 50-i-topp-namnen.

De nya namnen är dock inte populärast av alla, det är de väletablerade namnen som behåller tätplatserna: Emilia, Ida, Emma samt, Emil, Max och Oliver. Emil är fortfarande det populäraste namnet. Universitetet namnsdags-

almanacka kommer sedan 2009 inte längre ut på papper utan finns bara på webben på adressen: almanacka.helsinki.fi/namnsdagar/.

Almanackans namnlängd revideras numera vart femte år och nästa uppdatering sker 2015. (FNB)

Almanackan hittas på <http://almanacka.helsinki.fi/namnsdagar/>

Mariehamn får körbesök

”Musik för själen” är temat för den konsert som en gästande kör från Stockholm ger i S:t Görans kyrka i Mariehamn på söndag.

Dirigenten **Conny Holmgren** kommer till Åland med en stor kör från Stockholm, Con Voce och ger konsert i S:t Görans kyrka på söndag kl. 15. Flera solister medverkar, bland dem kubanska sopranen **Rosa-Maria Leonard** och **Ulrika Sneitz**, tidigare bosatt på Åland.

Musik för själen bjuder på musik ur flera olika requiem, aktuell musik nu när allhelgona närmar sig. Kompositörerna är **Brahms**, **Fauré**, **Mozart** och **Verdi**.

I konserten framförs också **Mendelssohns** ”Hear my prayer” och även några kända operakörer. Con Voce ackompanjeras i konserten bland annat på flöjt och violin.

Con Voce är en fristående kör som till stor del består av

Kör. Gunnar Holmgren och hans kör under en övning inför Ålandsbesöket. Foto: GUN HAMMER

solister och avancerade körsångare. Den konsert man

nu bjuder på i Mariehamn ges även i slottskyrkan på

Stockholms slott den 1 november. (jk)

Kökarselever planterade träd för freden

Under två års tid vägde **Kökars grundskola** allt returpapper. När man samlat så mycket papper att vikten motsvarade ett träd bestämde man sig för att plantera ett nytt träd vid skolan.

Så här berättar miljörådet vid skolan om händelsen:

”Klockan elva måndagen den 21 september på FN:s internationella fredsdag gick alla elever i Kökar grundskola ner till vattnet för trädplantering. Det skulle planteras ett plommonträd som ett miljötecken. Plommonträdsplanteringen hade planerats av skolans miljöråd inom Grön Flagg.

Lokalvårdaren **Max Sundström** och fastighetsskötaren **Stig Finneman** hade ordnat planteringsplats. Eleverna **Jonas Fagerström**, **Anton Nordberg** och **Robin Karlman** grävde gropen till trädet.”

Planterare vid stranden. Jenny Blomsterlund åk 6, Niclas Enberg åk 4, Jonas Fagerström åk 7 och Anton Nordberg åk 7 visar upp det nyplanterade trädet. Foto: PRIVAT

Flera orsaker

”Läraren **Gun Lindblom** berättade varför vi planterade trädet.

Vi planterade det av två orsaker:

- 1) För att skolan år 2006-

2007 målmedvetet tog till vara på returpapper och vägde det. När vi uppnådde den mängden som motsvarar ett träd beslöt vi att plantera ett träd.

- 2)För det andra deltog

skolan i ett världsomfattande projekt där man skulle plantera så många träd som möjligt runt om i världen. Flera tusen skolor i över 120 olika länder deltog i detta projekt!

Efter detta läste eleverna **Jenny Blomsterlund** en dikt och **Niclas Enberg** läste ett tal. När de var klara planterades trädet och ett smakprov av trädets plommon bjöds åt miljörådet.” □

Kom ihåg

■ **ABFs motionsgymnastik:** Måndagkvällar kl 18.30 i Strandnäs skola (norra) för alla som vill röra på sig. Ledare: Sinikka Östberg/Tracy Nyholm. Ingen förhandsanmälan behövs. 4 euro/ gång.

■ **A'enskur islandshästförening:** Höstmöte torsdag 22.10 kl 19.00 på Ålands hotell-och restaurangskola. Stadgeenliga förhandlingar.

■ **Eckerö pensionärsförening:** Inbjuder Mariehamns pensionärsförening och Norra Ålands pensionärer till dans- och sångkafé i Ekeborg 28.10 kl 13.00. Lotteri. Inträde 10 euro, inklusive kaffe med smörgås. Anmälningar till Christina tel 38 559 eller Tage tel 38 484 före 24.10.

■ **Folkdansarna på Åland:** Samling på lördag i Norrtälje kl 14.30 Cafe Tullen Tullportsgatan,

stora parkeringen för en guidad tur i stan. Söndag tur till Vira bruk (fika ingår) Det här ordnar de och står för.

■ **FORD Classic & Motorsport Club:** Föreningen fyller 6 år. Medlemmar + familjer samlas hos Kristoffer Karlsson i Ringsböle (skyltat från Godbyvägen och Tingsbacka) söndag 25.10 kl 14.00. Vi bjuder på kaffe + bröd. Grillen är varm, ta med er korv och tillbehör.

■ **Godby Rotary:** Företagsbesök på ÅCA i Jomala torsdag kl 17.30.

■ **Mariehamns pensionärsförening.** ”Bokträffen” torsdag 22.10 kl 14.00 i Röda Korsgården. Att läsa: ”Uppdrag: Skyddsängel” av Arto Paasilinna.

■ **Retrieverföreningen:** Vi har ännu platser kvar på vår temadag

om hundmassage söndag den 15.11 kl 11-15. Platsen är dykcentret vid Elverksgatan 12, Mariehamn. Priset för dagen är 20euro/hund. Priset inkl. även fika. Temadagen är öppen för alla raser. Anmäl dig till temadagen genom att mejla ditt namn, tel.nr och hundens ras till pia.gustafsson80@gmail.com. Sista anmälningdagen är fre 6.11.

■ **Visans Vänner:** Medlemsträff hos Lars och Harriet Lindell lördag 24.10 kl 19.00. Knytkalas. Ring för vägbeskrivning 21 795.

■ **Västra Jomala marthaförening:** Möte på Gottby branddepå 22.10 kl 19.00. Välkomna!

■ **Ålands reumaförening:** Månadsmöte torsdag 29.10 kl 18.00 på Röda Korsgården. Handikappförbundets verksamhetsledare Susanne Vinberg och organisa-

tionssekreterare Harriet Storsved presenterar sig och berättar för oss om handikappservicelagen, lagen om service och stöd på grund av handikapp.

■ **Ålandsforskarna.:** Månadsmöte tisdag 27.10 kl 13.30 i Ålands Museum. Naturvårdsintendent Jörgen Eriksson håller föredrag om skyddad natur på Åland.

■ **Östra Saltviks marthaförening:** Månadsmöte torsdag 22.10 kl 19.00 hos Anja Salmén. Tema: Vi tar en järndos tillsammans och släpper tungorna loss.

■ **ÖSUF:** Månadsmöte på Högtomt tisdag 27.10 kl 19.00. Välkommen! OBS! Du kommer väl ihåg danskursen på Högtomt fr 23.10.kl.19.00-20.30, lö 24.10. kl.10.00-13.30 och sö 25.10. kl.10.00-13.30.

OBS! Det händer

Elvis. Seortaget i FST5 i kväll berättar om Ronald Karlsson och hans Elvis-shower. Foto: ERKKI SANTAMALA

TORSDAG 22.10

ANSVARSSOPPA

■ **Saltvik Mariagården kl 15.00-18.30.** Ansvarsveckans tema: ”Människohandel – vår tids slaveri”. Ansvarssoppa och lotteri.

BINGO

■ **Paf Casino kl 19.00.** IFK bingo.

BOKCIRKEL

■ **Brändö bibliotek kl 19.30.** Bokcirkel på bibliotekets balkong.

FILM

■ **Alandica kl 19.00.** ”Dark horse”. Isländsk långfilm. Regi: Dagur Kári.

FÖRELÄSNING

■ **Ålands hotell- och restaurangskola kl 19.00.** ”Några synpunkter på Åland från svensk horisont från Krimkriget till andra världskriget”. Föreläsare: professor och ambassadör Krister Wahlbäck.

NÖJE

■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.
■ **Parks bar kl 22.00.** Jonas Ericson.

SAGOSTUND

■ **Brändö bibliotek kl 14.00.** Sagostund.

SÅNGCAFÉ

■ **Kökar Sommarängen kl 13.15.** Sångcafé med Paul Amper och Andreas Karlsson.
■ **Jomala Rönngården kl 18.30.** Ålands spelmannsgille underhåller.

TV

■ **FST5 kl 21.00 (reprise lördag 16.55).** Seortaget: Grace Åland. Elvis lever på Åland. Tillsammans med sin fru Sirpa har Ronald Karlsson hotell och framför sina låtar live varje lördag, hela sommaren.

VERNISSAGE

■ **Fäktargubben kl 18.00-20.00.** ”Från slott till koja”. Akvareller av Ann-Britt Eriksson.

FREDAG 23.10

NÖJE

■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Simolin.
■ **Dinos kl 22.00.** Gulzot.
■ **Parks bar kl 22.00.** Jonas Ericson.

Lösning kryss 32

Casinolotterna i kryss 32 går till **Maj-Gret Wikstrand** i Mariehamn. Varsin Naturlott får **Marianne Dolke** i Hammarland och **Synnöve Nordström** Mariehamn. Priserna kommer med posten.

Nya Ålandskryss 34 hittar du på sidan 20

! En 41-årig tysk är en riktigt obotlig skurk. När han var på väg till ett polisförhör för ett rån han tidigare hade gjort passade han på att göra ett nytt. Polisen grep honom på polisstationen.

! Upphandlingslagen suger. Ungefär så sa kommundirektören i Nummi-Pusula i västra Nyland i en tidningsintervju. Olämpligt, tycker biträdande justitiekanslern i ett yttrande.

Hälsofrämjande arbete okänt i kommunerna

JYVÄSKYLÄ. Hälsocentralerna koncentrerar sig för mycket på att vårda sjuka. Arbeta för att främja hälsan är planmässigt endast i några få kommuner. Kommuninvånarnas åsikter om hälsovården hörs endast vid valurnorna.
Det här är de centrala slutsatserna i en undersökning som Institutet för hälsa och välfärd (THL) gjort.

Forskningsprofessor **Matti Rimpelä** konstaterar att arbetet för att främja hälsan endast är relativt planmässigt på var tredje hälsocentral.
– Under de 20 senaste åren har tyngdpunkten endast varit på att vårda sjuka. Kommunerna har varken resurser eller egentligt intresse för att främja hälsan, säger Rimpelä.
Problemet angår i synnerhet hälsocentralerna i områden med växande befolkning, och till vilka man inte anställer personal för att främja hälsan. Hälsovårdare flyttas däremot ofta

Institutet för hälsa och välfärd. THL anser att det är viktigt att skapa nationella riktlinjer, sägs på hemsidan där rapporten presenteras.

över till sjukvårdsuppgifter.
På grund av kommunernas självbestämmanderätt är det svårt att ingripa i hälsocentralernas verksamhet. Direktör Tapani Melkas på Social- och hälsovårdsministeriet väntar sig därför mycket av

den planerade lagreformen nästa år.
– Vi kan inte styra kommunerna såsom under tidigare årtionden, säger han.

Övervakning?
I folkhälsolagen införlivades

på 2000-talet hälsofrämjande verksamhet som ett åliggande. Melkas medger att det här inte lett till många konkreta beslut.
Det finns ingen brist på planer på hur folkhälsan kan förbättras men det klickar enligt THL:s undersökning oftast i hur de tillämpas lokalt. THL väntar sig nu att lagen definierar kommunernas ansvar noggrannare och att man också kommer att övervaka att kommunerna fullföljer sina åligganden.
Undersökningen lyfter även fram invånarnas roll i arbetet för att främja hälsan. Det är en utmaning att få kommuninvånarna att delta i planering, utförande och utvärdering av arbetet.
Rimpelä hoppas att beslutsfattarna lyssnar mer lyhört till dem som använder sig av tjänsterna.
– Nu deltar invånarna endast via representativ demokrati. Myndigheter och administration tror att de vet vad medborgarna vill, säger Rimpelä. (FNB)

Ekonomi

Google utvidgar sitt revir

HELSINGFORS. Det går bra för sökmotorn Google trots recessionen. Bolaget gjorde sitt bästa resultat någonsin under det föregående kvartalet.

Samtidigt fortsätter bolaget att växa i förbluffande snabb takt. Nya tjänster kommer ständigt ut på marknaden och Google har ännu inte fått någon verklig utmanare trots att Microsoft har lanserat sin egen söktjänst Bing. Tvärtom skryter Google med att Google Apps som har utvecklats som en konkurrent till Microsofts Office-paket redan har två miljoner företagskunder.
Det omtvistade projektet med att digitalisera och sälja böcker har däremot väckt större uppmärksamhet. Google har redan nu digitaliserat över 10 miljoner böcker och har hamnat i rätten både i USA och Europa.

Upphovsrätt

Googles grundare **Sergey Brin** och **Larry Page** har upprepat att de bara vill digitalisera all tillgänglig information, men förläggarna och de som har producerat informationen är oroade över sin upphovsrätt.
Googles nyhetstjänst Google News har varit ett ständigt tvistefrö mellan bolaget och mediebolagen. Mediemogulen **Rupert Murdoch** sade för en tid sedan i Peking att bolaget stjal information och upprepade att han är övertygad om att mediebolagens nätsidor

kommer att bli avgiftsbelagda.
Men trots det finns det inga uppgifter om att ett enda mediebolaget skulle ha hindrat Google att indexera sitt material.

Ny tjänst

Just nu testar Google sin nya tjänst Wave. Den släpps troligen i en större skala i början av nästa år.
Intresset har varit stort och en del tror att Wave kan bli en utmanare till olika sociala medier så som Facebook och Twitter.

Alla som använder e-post vet att det förekommer problem. Postlådorna svämmar över av skräppost och onödiga meddelanden, bilagor försvinner eller går inte att öppna och det kan ta hopplöst lång tid att hitta rätt meddelande eller information.

Googles nya tjänst går ut på att användarna bearbetar en gemensam ”våg” i stället för att skicka en kedja av e-postmeddelanden. Alla meddelanden hittas på samma plats och vid behov kan hela kedjan rekonstrueras.
Hela diskussionen bildar bara ett dokument som kan föras med till exempel bilder, grafik, förfrågningar, kartor eller tolktjänst. Varje användare kan forma om precis vad han eller hon vill. Tjänsten kan också skraddarsys för egna behov.

För användaren kan det kännas aningen konstigt att se diskussionspartnern skriva sitt meddelande i realtid. Det går ännu snabbare än vid en

Ny tjänst. Google wave testas som bäst.

vanlig chat eftersom varje felslag eller rättelse syns hos den andra om han har vägen öppen.
En annan irriterande faktor är att det tar lång tid att ladda upp tjänsten. Vid ett test fastnade Wave på förfrågningar och kartor.

Fungerar modellen?

Liknande system har utvecklats tidigare och det finns många verktyg som gör att flera människor kan behandla samma dokument samtidigt. Inget har dock blivit någon överlägsen standard som stora Google kan ha mjöjlighet att göra sin våg till.
Wave kan knappast utmana de sociala medierna men den kan bli ett samarbetsverktyg till exempel för byggnads- och planeringsarbete eller för att skriva en bok eller nyheter.
Men samtidigt kan man fråga sig om modellen kommer att fungera. Om nätkontakten eller Googles server av någon anledning inte fungerar kan man inte

läsa gamla meddelanden. En säkerhetskopia eller en utskriften våg är inte den samma som finns på nätet. Och all e-post behöver inte vara interaktiv, ibland behöver man bara hitta gammal information.

Skojare igång

Wave har väckt stort intresse ända sedan den lanserades i början av sommaren. Testskeket kräver en inbjudan. Bara 100.000 sådana har skickats ut.
Men skojarerna har som vanligt sett sin chans och en stor mängd falska inbjudningar cirkulerar på nätet. Bedrarna försöker locka nyfikna användare att överlämna sina uppgifter om till exempel kreditkort.
Det säkraste sättet att skaffa sig en inbjudan är att använda Googles egna webbsidor. Där kan man anmäla sitt intresse för att testa vågen eller hoppas på att någon kompis som är med bjuder in en. Google har ännu inte meddelat hur snabbt tjänsten ska utvidgas. (FNB)

Världen just nu

Två gripna för helikopterrånet

■**STOCKHOLM.** Ytterligare två män har anhållits misstänkta för delaktighet i det spektakulära rånet mot en värdedepå i Västberga i Stockholm för en månad sedan.
De båda männen uppehöll sig i närheten av värdedepån i Västberga när det spektakulära rånet pågick.
På onsdagen greps de två, misstänkta för delaktighet i kuppen för en månad sedan.
Polisen har varit intresserad av männen, 30 och 31 år gamla, sedan rånet förövades. I tisdags beslöt åklagarna att båda skulle anhållas och gripas. Vid en samordnad polisinsats greps de på onsdagsmorgonen i sina bostäder i Stockholms sydvästra förorter.
– Gripandena var odramatiska. De är misstänkta för grovt rån. Jag vill inte säga vilken roll de haft mer än att de varit delaktiga. Av utredningsskäl vill jag inte ange grunderna för misstankarna, säger kammaråklagare **Leif Görtz** till TT.
Han tillägger att polisen nu arbetar brett och djupt och framhåller att utredningen kommer att ta lång tid.
– Vi arbetar långsiktigt och tålmodigt, förklarar Görtz.

”Bra bevisning”

Trots att männen anhållits som skäligen misstänkta, den lägre graden av misstanke, för grovt rån anser Rikskriminalpolisen att bevisningen är stark mot dem.
– Vi har en bra bevisning, säger **Maria Lönegård**, enhetschef vid Rikskriminalpolisen till TT.
Hon är övertygad om att männen efter några dagars utredning kommer att bli häktade.
– Vi vet att männen befunnit sig i närheten av värdedepån vid tiden för rånet, säger Maria Lönegård.
Utredarna tror att minst 10-15 personer var inblandade i rånet.
– Ytterligare personer kommer med stor sannolikhet att gripas, fortsätter hon.
Maria Lönegård vill inte uttala sig om huruvida polisen har hittat rånbytet eller om man vet vart pengarna annars tagit vägen.

Nio misstänkta

Totalt är nio män delgivna misstanke om delaktighet i rånet mot G4S:s värdedepå i södra Stockholm den 23 september. Fem av dem sitter anhållna eller häktade, en är anhållen i sin frånvaro och tre har släppts.
De senast gripna är inte kända för allvarigare kriminalitet. Den 31-årige mannen dömdes 2005 av Svea hovrätt till åtta månaders fängelse för bland annat misshandel och olaga hot. Den yngre har en dom på 50 dagsböter för bland annat brott mot knivlagen och olovlig körning. (FNB–TT)

Kompromissförslag med Iran

■**WIEN.** En preliminär uppgörelse om Irans omstridda kärnprogram uppnåddes på onsdagen. Chefen för FN:s atomenergiorgan IAEA, **Mohamed ElBaradei**, sade att Iran, Ryssland, USA och Frankrike förhandlat om att Iran ska skicka sitt bearbetade uran till Ryssland och Frankrike där uranet anrikas.
ElBaradei presenterade ett avtalsförslag i Wien på onsdagen och han väntar sig svar av parterna senast på fredag.
– Avtalet kunde öppna vägen för normala relationer mellan Iran och det internationella samfundet, sade ElBaradei.
Enligt avtalsutkastet ska Ryssland och Iran ingå ett avtal om att Iran skickar sitt uran till Ryssland för att anrikas, medan Ryssland skickar vidare uranet till Frankrike.
Frankrike skulle sedan anrika det uran som Iran behöver för sin forskningsreaktor som producerar radioaktiva isotoper för medicinskt ändamål, såsom vård av cancer. (FNB–AFP)

Åtalas för terrorfinansiering

■**OSLO.** En norsk medborgare har åtalats för terrorfinansiering, uppger norska medier. Mannen ska ha samlat in 200000 norska kronor (cirka 24.000 euro) till en somalisk grupp.
Den 40-årige mannen ska enligt den norska säkerhetspolisen PST ha haft en central roll i överföringen av pengar till den extremistiska gruppen al-Shabaab, uppger norska TV2.
Det är första gången som en norsk medborgare åtalas för terrorbrott av detta slag.
al-Shabaab förklarade i september i år att gruppen hyllar och följer terrornätverket al-Qaidas ledare **Usama bin Ladin**. Gruppen har genomfört en rad angrepp mot militära och civila mål i bland annat Etiopien. (FNB–TT–NTB)

Gisslandrama i supermarktet

■**PARIS.** Sex anställda togs som gisslan i ett beväpnat rån av en supermarktet norr om Paris på onsdagen.
Tiotals poliser omringade supermarketen Lidl i staden Sevan åttatiden på morgonen.
Tre kvinnor i gisslan frisläpptes efter förhandlingar med polisen.
Några timmar gav sig en misstänkt till polisen och släppte de kvarvarande i gisslan.
Beväpnad polis stormade supermarketen och hittade två medbrottslingar som gömt sig.
Enligt butiksledningen var alla i gisslan oskadda. (FNB–AFP)

HEMMABIOSPECIAL!

Projektor infocus X9

Paketpris

1500€

Onkyo 5.1 system
HT-S3105
Finns i svart och silver.

Sonim gsm
XP3 quest
"Troligtvis
den tåligaste
arbetstelefonen
i världen"
IP67-klassad,
2mp kamera, GPS.

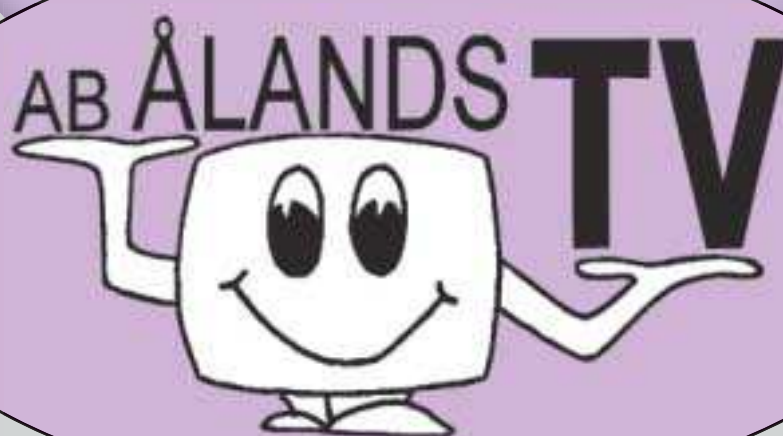
90" multibrackets ramspänd duk

Begränsat antal

Toshiba 40"
LCD-tv 40LV685DN
full-HD, T/C-box, inbyggd
HD-avkodare, autoview
för automatisk ljusreglering,
Resolution+, usb för
fotovisning.

795€

420€

Samsung GT-S5230
3" Touchskärm, 3,2MP kamera,
mp3-spelare, FM-radio, bluetooth,
Quadband, finns i rosa, svart och vitt.

595€

Toshiba 32" LCD-tv 32RV635DN
full-HD, T/C-box, inbyggd HD-avkodare,
autoview för automatisk ljusreglering,
Resolution+, usb för fotovisning, vridbar fot.

245€

Teckna 1 st **ÅMT**
abonnemang och få en
Garmin Nüvi 250 värde
149€. Abonnemangen
ska vara i bruk i
åtminstone 6 månader
och gäller endast nya
ÅMT abonnemang.
Endast 1st/person.

Begränsat antal

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Tänk om regnbågsfamiljerna fick sin egen Salander? En liten mystisk tjej som klår upp våldsförvare, sadister och som håller familjen i skräck?

ANNA MORING, som läst **Stieg Larsson**, i Astra nova.

Damkör jubilerar och blir blandad

S:t Mårtenskören firar 40 år med aftonmusik

I snart halva sin 40-åriga existens har S:t Mårtenskören varit damkör. Men nu hoppas man att kören efter jubileumskonserter den 7 november skall kunna återgå till att vara en blandad kör.

I fyra årtionden har S:t Mårtenskören varit ett viktigt musikaliskt inslag i verksamheten inom Mariehamns församling.

Margareta Hassel, som varit med ända från början, berättar att kören höll sin första övning den 31 oktober 1969, samma år som S:t Mårtens kyrka stod klar. Kören firar sina fyrtio år lördagen den 7 november och följande dag, söndagen den 8 november högtidlighålls kyrkans fyrtio år.

Ungdomskör

Det var **Magnus Bergroth** och **Margareta Hassel** som i tiden tog initiativ till kören.

–Det fanns på den tiden barnkörsverksamhet men ingenting för ungdomar. Vi ville nå dem som var i åldern 15-30 år, berättar Margareta.

Knut Grüssner blev körens första dirigent och under hans ledning kom negro spirituals med på repertoaren.

När **Kaj-Gustav Sandholm** kom till Mariehamn som ny kantor 1973 tog han över kören och då kom nya inslag in i körens repertoar. Han tog bland annat upp olika mindre körverk och gjorde temakonsserter. Även musiker har funnits på repertoaren. Kören gjorde besök i de åländska församlingarna, på fastlandet och i Sverige.

Efter Sandholm hade **Anders Laine** hand om kören under ett par år.

Körfolk. Koristerna Anne-Marie Norrgrann och Margareta Hassel, samt S:t Mårtenskörens nya dirigent Guy Karlsson, berättar om körens stundande fyrtioårsjubileum i november.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Såväl Margareta Hassel som **Anne-Marie Norrgrann** intygar att det varit mycket trevligt att sjunga med i kören.

–Jag hörde S:t Mårtenskören första gången i trettondagshelgen 1976 och tänkte att den kören vill jag sjunga med i. Och så blev det. Från våren 1977 har jag varit med i kören, berättar Anne-Marie.

–Det är en kör som inte bara övar. Samvaron har alltid varit viktig för oss. Vi har

alltid haft roligt, säger Margareta.

Ny dirigent

Guy Karlsson, som i höst tagit över som dirigent, har ett förflutet i kören.

–Jag var med på sjuttio-talet, innan jag började studera. Det var när jag tog pianolektioner för Sandholm som han lockade mig med i kören, berättar Guy.

Ordet konsert vill man inte använda för det jubileums-

Konsert. S:t Mårtenskören på en bild från den Mozartkonsert som man medverkade i år 2006 i S:t Görans kyrka.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

program man skall ge lördagen den 7 november kl 18 i S:t Mårtens kyrka. Aftonmusik låter mindre pretentiöst, tycker man.

Det blir ett blandat program med musik från olika tider, så-

väl spirituals som annan sakral musik. Knut Grüssner, Kaj-Gustav Sandholm, Anders Laine och Guy Karlsson medverkar alla som dirigenter.

–Men jag har ju just börjat så jag kommer nog mest att ackompanjera, säger Guy.

När S:t Mårtens kyrka firar sina 40 år den 8 november skall kören medverka i jubileumsgudstjänsten.

Inför körjubileet hoppas man nu nå även gamla sångare i kören och bjuder in dem till gemensamma övningar torsdagen den 29 oktober och 5 november.

–Vill någon veta mera så går det att ringa mig på 040-5841054, säger Guy.

Blandad kör

Det man siktar på är att kunna göra S:t Mårtenskören till en blandad kör igen. Efter jubileet hoppas man på tillskott av helt nya sångare.

Guy Karlssons initiativ att starta en ny kykokör i församlingen tidigare i höst fick inte tillräckligt med luft under vingarna och måste läggas ned.

–Men det fanns 6-7 intresserade män och 4-5 kvinnor som vi nu hoppas få med i S:t Mårtenskören i stället, säger han.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Taubesällskapet ger konsert i Godby

på lördag kväll kl 18. De som framträder i Godbyhallen är Fem Taubeasco: **Eije Oscarsson**, sång och saxofon, **Ecce Sjöblom**, dragspel, **Roger Liljestrand**, trummor, **Kicke Westerlund** gitarr, och **John Westerlund**, sång och gitarr. Som avslutning blir det dans. Det ordnas också med servering. Genomgående är det Taubevisor som gäller under kvällen. Fem Taubeascos, som kommer från Ekenäs-trakten, framför gamla örhängen och berättar mellan verserna om Tube och hans musik. Taubesällskapet finns i både Sverige och Finland. Med och grundat båda har **Harry Fahlström**, med finlandssvenska rötter, varit. Biljetter fås hos Firma Erik Mattsson och vid Godbyhallen en timme före konserten. □

Litteraturafton blir det i stugan

på Skeppargården Pellas i Granboda på söndag kl 18. **Regina Karlsson** vid skeppargården berättar att författaren **Vibeke Voigt** är gäst. Hon skall berätta om sin aktuella roman ”Om du än vandrar vilse” och dess huvudperson **Minna Nyström**.

–Därför skulle det också vara trevligt om någon med personliga minnen av Minna Nyström skulle delta, säger Regina.

Hon utlovar också kaffeservering och brasa i kakelugnen. □

Folkmusikgruppen Skrå reser i helgen

till Österbotten för att hålla workshops för unga musiker. Den 24 oktober håller Skrå kurs i arrangeringsteknik vid Jakobstadsnejdens musikinstitut, följd av en konsert tillsammans med deltagarna på musikcafé After Eight. Samma procedur upprepas dagen efter i Korsholm i samarbete med ortens musikinstitut. Trots att Skrå inte syns så flitigt på de åländska scenerna under det senaste året arbetar gruppen aktivt med nya projekt och skriver ny musik. Via musiktjänsten Spotify har bandet nått en ny publik vilket speciellt märks på antalet spelningar utanför Åland. Skrå är bland annat bokad för internationella festivalen World Music Safari Explosion på Island i november. □

Den nordiska filmsalongen

i Alandicas auditorium fortsätter i kväll, torsdag, kl. 19 med den isländska filmen ”Dark Horse” i regi av **Dagur Kári**. Nordens institut i samarbete med filmklubben Chaplin arrangerar. □

”Grace Åland”, filmen om Eckerö

Elvis, visas på FST5 i kväll, torsdag, kl. 21 med repris på lördag kl. 16.55. Filmen är gjord av **Johan Karrento** och **Pauliina Punkki** i samarbete med YLE/FST5. □

**ULVENS
LÖTTERAR**

ger ut sin andra skiva

En klunk av det blå

och håller konserter

Kulturhuset, Stockholm
fredag den 23 oktober 2009, kl. 19.30

Alandicas auditorium
torsdag den 5 november 2009, kl. 19.00

Fri entré

Välkomna!

norden
Nordens Institut på Åland

**Välkommen på
KULTURSOPPA
nu i Alandica**
Onsdag 28.10
Tid: kl. 12-13
Pris: 10€/person

Nordisk Folkton
med **Mission Impossible**
Elina Granlund och Siv Ekström, fiol
och Gerd Stenlid, tramporgel

Bindande anmälan
senast måndag 26.10
till harriet.lundell@nipa.ax
eller tel 25243

www.nipa.ax

Utlovar klingande musikfyrverkeri

Musik som klingar och som är både vacker och mäktig. Det utlovar Gunnar Julin som med 50 musiker i ut Kungliga Tekniska Högskolans musikaliska kapell ger konsert i Jomala kyrka på söndag kl 16. I musiken på Åland är Julin sedan länge en välbekant gäst.

”Musikfyrverkeri och trumpetjubel” har **Gunnar Julin** valt som tema för konserten. Den bjuder på **Händels** ”Firewoks Music” och dessutom hyllas tvåhundraåringarna **Haydn** och **Mendelssohn** genom den förstnämndes trumpetkonsert, där **Jonas Lindeborg** är solist, och den senares Italienska symfoni. Konserten beräknas ta ungefär en timme och ges utan paus.

Ofta på Åland

Gunnar Julin är välbekant för många musikvänner på Åland eftersom han framträtt i en lång rad konserter i landskapet. Att konserten i Jomala kyrka nu blir av hänger samman med Julins långvariga samarbete med **Kaj-Gustav Sandholm** i Mariehamn.

Julin berättar att tanken egentligen var att man nu skulle ha gett Haydns ”Skapelsen” med en åländsk kör i Ålandica, ett verk som Julin och KTH:s kapell var med om att ge i Sverige i våras.

–Det kunde inte bli av, bland annat för att det inte ordnade

Dirigent. Gunnar Julin, kommer till Åland med sitt akademiska kapell på 50 musiker i helgen. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

sig med finansieringen. Men vi ville komma ändå eftersom vi planerat in besöket och därför ger vi nu orkesterkonserten i Jomala kyrka på söndag, förklarar Julin.

Han berättar att hans första musikresa till Åland gjordes redan 1975 då han, som ung kyrkomusiker i Matteus församling i Stockholm, kontaktade Mariehamnskantorn Sandholm och frågade om han kunde få komma över med en kör och ge konsert i S:t Görans kyrka.

–Det gick bra och efter konserten blev vi alla bjudna hem

till Sandholm på kaffe och tårta.

Det utvecklade sig till en vänskap som genom åren lett till många gemensamma musiksatsningar. Julin nämner också de nordiska julkonserter som han under ett tiotal år medverkade i på Åland.

Akademiskt kapell

Kungliga Tekniska Högskolans akademiska kapell är en orkester bestående av en blandning av studerande, lärare och annan musicerande personal vid KTH, plus en del

yrkesverksamma före detta KTH:are.

Kapellet startade Julin sedan han i början av detta årtionde fick ett erbjudande om en tjänst vid högskolan. Det var högskolans nya rektor som tyckte att KTH borde ha en director musices som skulle ta hand om musikverksamheten.

–Kapellet består just nu av 58 musiker och av dem följer 50 med till Åland och konserten på söndag, berättar Julin.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Mycket svenskt på Helsingfors bokmässa

Sverige är temaland på årets bokmässan i Helsingfors, som inleds i dag. På mässan är det finlandssvenska inslaget också större än någonsin.

Åländska PQR är presenterar flera nyheter, däribland Leo Löthmans och Sonja Nordenswans pinfärskas romaner.

Ben Johans på PQR-kultur berättar att det är sjätte

gången han nu är med på Helsingfors bokmässan.

Han säger att intresset för förlagets utgivning är påtagligt också öster om skiftet och att han når ut på ett annat sätt i Helsingfors jämfört med bokmässan i Göteborg.

Finlandssvenskt

Den finlandssvenska satsningen på Bokmässan i Helsingfors betecknas som årets största litterära evenemang på svenska i Finland. I år uppträder närmare

200 finlandssvenska författare, redaktörer, kulturarbetare och forskare i 120 programpunkter på **Edith Södergran**-scenen och Tottiscenen.

Den finlandssvenska avdelningen är nästan 500 kvadratmeter stor. Det är, som tidigare, Svenska litteratursällskapet i Finland som koordinerar de finlandssvenska inslagen.

Sverige temaland

Att Sverige är mässans tema-

land i år medför att den besöks av över trettio författare från Sverige. Det svenska programmet har har producerats av Statens kulturråd i Sverige. Svenska författare uppträder under alla fyra mässdagar både på de finska och på de svenska scenerna.

Bland svenska författare som medverkar märks: **Ernst Brunner**, **Per Olov Enquist**, **Agneta Pleijel**, **Ulrika Kärnberg** och **Leif GW Persson**. (jk)

YAMAHA

Fyrhjuling 350cc 4x4

RÄTTELSE!

PRIS 4990€

Varvsvägen 2, 22100 Mariehamn, tel. 22 424
Öppet: vardagar 9-17, lördagar 10-13

FK

FastighetsKonsult^{RFM}

Torggatan 3. | tel 29 066 | www.fk.ax
– ledande mäklare och fastighetsvärderare –

Bostadshus – i Kattby, Hammarland

Huset är uppfört 1975 på gjuten platta, byggnadsmaterialet är lättbetong med slättrappade fasader. Byggnadsytan är ca 180 m². Bostadsytan är ca 95 m² och inrymmer vardagsrum med öppen spis med insats, kök, badrum, tre sovrum, klädkammare, hall och entré. Ekonomisavdelningen inrymmer groväng, wc, skafferier, omklädningsrum, duschrum, bastu, tvätttrum, förråd och pannrum. Uppvärmning med vattenburen centralvärme från egen panna. Kommunalt vatten och avlopp. Varmgarage i anslutning till bostadshuset. Fastigheten är ca 1380 m² och belägen på bostadsplanerat område, tomten är vårdad med gräsmattor och häckar. För försäljningen krävs kyrkostyrelsens godkännande och tillträde sker efter att godkännande erhållits. Utgångspris: 150 000 euro. Förfrågningar: Robert Gustafsson. Tel 291 493.

Intresserad av våra övriga objekt?
Besök oss på www.fk.ax

Torsdagsöppet till kl. 18.00

Äntligen har jag fått en jättestark kompis som jag önskat så länge.

I kvällens På hemmaplan träffar Adam Öhman tvåfaldige världsmästaren Ove Lehto.

På Hemmaplan

18.30 19.30 21.30 22.30 23.30

DraPå lakan i olika färger och storlekar

från
9,50

Frottéhandukar i olika färger och storlekar

från
1,60

Vi försätter och fyller på med nya varor

Belagd: Grytor, kastruller, wook-traktör- och stekpannor i gjuten aluminium och Titanium belägg

Stekpannor från
17,80

KASTRULLER från
24,30

Förvaringsboxar från
3,10

Kontorstol
52€

Gårdslykta
66,60

LyxRya till otroliga priser

Ett parti uppdelat på 2 st leveranser

133X190
159€
ord.pris 390€

160X230
240€
ord.pris 570€

Rund 80 cm
37€
ord.pris 92€

Rund 160 cm
135€
ord.pris 345€

Rund 200cm
215€
ord.pris 545€

Absorberingsmattor
för höstvädret

90X150
37€

60X90
15€

Kalix klaffbord

I väntan på skolskjutsen

Wilhemina

Wilhemina: Vit eller svart bord med ekbetsat skiva 160+40x90 och med 6 st stolar

NU 596€

Kalix klaffbord: Ekbetsat klaffbord 120+35x75 +med 4 st stolar ord.pris 480€

NU 330€

450€

– ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. **Lördag Söndag 11-16**

tel. 17 570 fax 17 581

Lövuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

25 jobbsökande väntade förgäves på besked Därför tillsätts trafiktjänst internt

Viktig jobb. Landskapsregeringen anser att det är viktigt att ha någon som ansvarar för trafiksäkerhetsfrågor.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Ingen av de 25 som ville bli trafiksäkerhetskonsulent vid landskapsregeringen fick jobbet.

Posten går till någon av de tjänstemän som får sin nuvarande tjänst indragen när landskapet sparar pengar.

Nya Åland skrev häromveckan om hur tjänsten annonserades ut i januari i år, och sedan en gång till på våren.

–I samband med den andra annonseringen meddelades de som ansökt första gången att deras ansökningar stod kvar, säger Niklas Karlman, chef på trafikavdelningen.

När den andra ansöknings-tiden gick ut hade man 25 sökande. Men tjänsten tillsattes inte då heller – för vid det laget

hade landskapets tilläggsbudget för 2009 kommit, och enligt den skulle man spara pengar genom att dra in ett antal tjänster.

Trafiksäkerhetskonsulenten var inte en av dem.

–Landskapsregeringen är överens om att det är en viktig tjänst, säger Karlman.

Inget namn klart

Regeringen har nu bestämt att trafiksäkerhetskonsulenten tillsätts genom att omplacera någon av de tjänstemän vars nuvarande jobb skall dras in. Vem det blir kan Niklas Karlman inte säga.

–Även om vi tittar på en enskild tjänsteman just nu så är det inte säkert att det blir den personen.

Gick det rätt till när man först annonserade ut

tjänsten, och sedan tillsatte den internt fast man hade många sökande?

–Det är korrekt, med stöd av tjänstemannalagen på Åland.

Visst kunde landskapet ha fattat ett snabbt beslut i våras, säger Karlman.

–Men då tar man bort en omplaceringsmöjlighet, och det är en avvägning som måste göras.

Den nya trafiksäkerhetskonsulenten kan möjligen tillträda i november.

Vilken utbildning behövs om den nya konsulenten inte jobbat med trafikfrågor tidigare?

–Även om vi tagit någon av de sökande så krävs det utbildning. Det här är en kunskapsintensiv tjänst.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

UNGABAND

Lördag 24.10 i Idrottsgården i Mariehamn

Inläppet börjar kl. 17.00

Första bandet uppträder kl 18.00

TÄVLANDE BAND:

Pally Äster, Piss, Exist to Exit, The Sunshine Boys, L'Amori, Floating Stones, The Muffles, The Crying Dutchman, Halle Barry High, Fettot och Sigfrid, Cool Guys och And So On

GÄSTBAND UPPTRÄDER UNDER KVÄLLEN

Förköpsbiljetter kostar 5 euro och finns på gårdarna Tvärsan, Uncan och Stallet samt på Power Clubs/ÅUF:s kontor och på Metro Records. Dörrpriset är 10 euro. Röstningen "Publikens val" sker via sms.

Drogrfritt och blåstest vid dörren.

Arr: Mariehamns stads ungdomsbyrå, Ålands ungdomsförbund, Mariehamns församling, Ålands nykterhetsförbund.

Nya Åland

allt

K

MARKET

du behöver -ändå klöver över!

F:ma

ERIK MATTSSON

GRYTBITAR

av nöt

10,90 kg

YTTERFILÉ

av gris

7,80 kg

Leverpastej

Scan kg **6,95**

Inhemsk medwurst

..... kg **13,50**

Kamwienerbröd

Ålandsbagarn st **0,83**

Joggasemla

Ålandsbagarn st **0,34**

Roslagslimpa

hel, 510 gr, Ålandsbagarn (4,37/kg)..... st **2,23**

Kaffe

500 g, Costa Rica, Pirkka (3,80/kg) ... 2 pkt **3,80**

GÄLLER t.o.m. måndag 26/10

Morötter

2 kg, Finland (0,48/kg) påse **0,95**

Rödbetor

2 kg, Finland (0,48/kg) påse **0,95**

Kålrötter

2 kg, Finland (0,48/kg) påse **0,95**

Lök

2 kg, Finland (0,48/kg) påse **0,95**

Päron

Conference, Polen kg **0,95**

PLUSSA

-FÖRMÅN

GÄLLER HELA OKTOBER

Fitness Vete-risflingor, Frutis, Yoghurt och Fullkornsmysli

..... 2 pkt **4,20**

utan Plussa-kort 2,74-3,24/st

GÄLLER t.o.m. 28/10

Vaasa rågbitar

660 g, 12 st påse **1,29**

utan Plussa-kort 1,79/påse

GRATTIS

till vinnarna i Höstdags-lotteriet 8/10

Lars-Göran Strömberg, Pålshöle
Brage Jansson, Mariehamn
Kerstin Karlsson, Godby
Görel Lindblom, Vandö

GODBY TEL 43 250
ÖPPET: VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

PLUSSA

Skärpta regler för fritidsfiskare fick genast konsekvenser

Registrerar sig som yrkesfiskare istället

Åland berörs av den nya EU-förordningen som förbjuder fritidsfiskare att sälja sin fångst. Förbudet gäller alla arter. I går fick fiskeribyrån sitt första samtal från en fritidsfiskare som vill registrera sig som yrkesfiskare.

I tisdags beslöt EU:s jordbruksministrar, som ett led i strävan att skärpa fiskeövervakningen, att fritidsfiskare inte längre ska få sälja fisk som de fångat i havet. Förbudet gäller från årskiftet. Fritidsfiskarna ska däremot få sälja den fisk som de fångat i insjöområden och havsfisk fångad från stranden. För Finlands del är det framförallt laxfisket som påverkas, eftersom fritidsfiskarna står för nästan tio procent av laxfångsten i havsområdena.

Öppet för tolkningar

Jenny Eklund-Melander, chef för landskapets fiskeribyrå, säger att hon måste se hela förordningen för att veta exakt vilka konsekvenserna blir för de åländska fritidsfiskarna. –Vi har ännu inte fått de slutliga dokumenten från

Bryssel. Innan det kommit några tillämpningsföreskrifter är det hela öppet för tolkningar. Det som står klart, efter viss förvirring och olika uppgifter i svenska och finska massmedier, är att samtliga arter och inte bara de kvoterade, omfattas av förordningen. Dessutom ska förbudet även gälla det kustnära fisket. –Det är den uppfattning vi har, säger Eklund-Melander.

Får konsekvenser

Det betyder att den fritidsfiskare som till exempel vill sälja abborre, måste ändra sina planer.

Men det finns utvägar. Redan på onsdagsmorgonen fick Jenny Eklund-Melander ett första samtal från en man som ville registrera sig som yrkesfiskare.

–Det är en möjlighet även om det innebär större administration för oss.

En blankett

Fredrik Lundberg, verksamhetsledare för Ålands fiskare, var under gårdagen i kontakt med bland andra Europaparlamentariker Carl Haglund och kan efter det konstatera

Omfattande förbud.

Fiskeribyråns chef Jenny Eklund-Melander fick i går sitt första samtal från en fritidsfiskare som vill registrera sig som yrkesfiskare. Arkivfoto: ANNIKA ORRE

att det blir säljningsförbud på all fritidsfångad fisk. Undantaget gäller fisk som säljs till förmån för välgörande ändamål.

De åländska fritidsfiskarna står idag för en ”inte så föraktfull del av den fångst som köps upp”, säger Lundberg. Också han påpekar att fritidsfiskare kan registrera sig som yrkesfiskare.

–Det är en blankett så är det fritt fram igen, så det här är ingen större katastrof, även om det här är ett EU-typex-

Nya regler. EU förbjuder från årskiftet fritidsfiskare att sälja sin fångst. Förbudet gäller samtliga arter, inte bara de kvoterade. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

empel på hur klumpigt det kan bli.

Finland mot förbudet

Jordbruksminister Sirkka-Liisa Anttila (C) uppger till FNB att Finland motsatte sig förbudet men hamnade i minoritet. Det var speciellt Italien, som vill få bukt med fritidsfiskarnas lukrativa ton-

fiskförsäljning, som arbetade för förbudet.

Wille Valve, specialmedarbetare till Carl Haglund, och med specialansvar för övervakning av frågor i fiskeriutskottet, säger–efter att ha pratat med personer som varit med under förhandlingarna–att det kunde ha blivit skärpta regler för fri-

tidsfiskare också inom andra områden, bland annat kunde fritidsfiskefånsten ha ingått i de nationella fiskekvoterna. Finland ska dock ha lyckats stoppa förslaget.

–Det kunde ha blivit värre, konstaterar Valve.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Inte närande, inte tärande:

Åland ska ha egna pengar i börsern, tycker Sundback

En medelväg där de åländska skatterna stannar kvar på Åland. Så beskriver Barbro Sundback (S) sitt förslag till förnyelse av det ekonomiska systemet.

–På det här sättet kan vi leva på egna pengar, inte på andras.

Det långsiktiga målet är att Åland ska ha en egen beskattning fullt ut.

Inför helgens socialdemokratiska partikongress lanserar avgående ordföranden Barbro Sundback ett övergångssystem kallat Egna pengar i börsern.

Systemet går i korthet ut på att Åland betalar skatt enligt samma regler som i riket men med möjlighet att justera skalorna uppåt eller nedåt med fyra procent. De åländska skattepengarna stannar kvar på Åland, staten finansierar sin egen verksamhet i landskapet och självstyrelsens trygghetsparagraf kvarstår.

Målet är att Åland i framtiden ska ha en egen beskattning fullt ut.

–Det här är ett steg på vägen. Motståndet mot en egen be-

skattning är idag stort, både bland finländska makthavare och den åländska befolkningen, säger Barbro Sundback. Många ålänningar tvivlar på att den åländska ekonomin är tillräckligt stark för att klara av att bära systemet, medan de finländska politikererna tror att Åland kan utvecklas till ett skatteparadis om landskapet får en egen skattebehörighet.

–Det finns en otrolig misstänksamhet att Åland ska använda möjligheten till att skattekonkurrera.

När hinder som dessa ska övervinnas är Sundbacks förslag en medelväg som är lättare att genomföra än att genast ta över hela beskattningen, enligt henne själv.

–Med ett övergångsskede kan vi först visa att ålänningarna kan klara sig på egna skatter och så småningom kan man börja diskutera ett skatteövertagande.

Stark skattebas

Den åländska ekonomin är så stark att vi väl klarar av den offentliga försörjningen med egna skattemedel, säger Sundback och hänvisar till Åsub:

s utredning om den åländska beskattningen.

–Vi har alla skäl att tro att Åland kan klara av det här.

I det nya systemet skulle man utgå från dagens system där ålänningarna betalar skatt enligt samma regler som riket, men lagtinget skulle ha möjlighet att justera skatterna uppåt eller neråt med fyra procent. Genom att sänka momsen skulle näringslivet gynnas.

–Det bästa ekonomiska utfallet skulle vi få genom att sänka något på omsättningsskatten och höja inkomstbeskattningen. Socialdemokraterna är för en ökad progression, så att de som har de högsta inkomsterna betalar mer än de som tjänar mindre.

Klumpsumman orättvis

Med dagens klumpsummesystem kan Åland inte föra en självständig finanspolitik, menar Sundback, som vid många tillfällen liknat systemet med en hemmafruekonomi där frun Åland ansvarar för utgifterna men inte för inkomsterna.

Det är Finlands ekonomi, inte Ålands, som avgör klumpsumman storlek. Var-

Hoppas på diskussion. För att ålänningar och finländska politiker ska tro på att Åland kan ta över beskattningen måste vi först visa att vi kan leva på våra egna pengar, säger Barbro Sundback (S). I bakgrunden Camilla Gunell (S).

Foto: JONAS EDSVIK

ken riksdag eller lagting behöver ta ansvar för landskapsbudgetens inkomstsida då den är beroende av statsbudgetens inkomster, säger Sundback.

–Svagheten är att vi inte kan förutse eller ta ansvar för våra inkomster utan måste anpassa vår budget efter Finlands framgångar eller bakslag. Dagens system stimulerar inte till utveckling av den offentliga sektorn.

Hur mycket pengar Sundbacks förslag skulle ge jämfört med dagens system kan Socialdemokraterna inte säga i nuläget.

–Men det måste bli mer. Camilla Gunell säger att det finns många frågor de inte har svar på idag.

–Vi måste förkovra oss ytterligare.

Kontroversiell fråga

Sossarna räknar med en het debatt inom det egna partiet där det finns motståndare till en egen åländsk beskattning. Under partikongressen i helgen kommer Sundback att lägga fram sitt förslag för partiets styrelse och medlemmar.

Om Socialdemokraterna gör en egen åländsk beskattning till en valfråga återstår att se.

–Det är en av de frågor som kongressen får ta ställning till, säger lagtingsgruppens sekreterare Anders Hallböök.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

FAKTA/ SUNDBACKS FÖRSLAG

Följande anser Barbro Sundback att ska ingå i ett första steg på vägen mot en egen beskattning:
1) "Ålänningarna, åländska företag och andra åländska

skattesubjekt betalar skatt enligt samma regler som i Finland, precis som idag."
2) "De åländska skattepengarna stannar kvar på Åland och förs i sin helhet in i

landskapets budget, inte via Finlands statsbudget som idag."
3) "Staten finansierar sin egen verksamhet på Åland."
4) "Ålands lagting har rätt att

avvika med till exempel fyra procent uppåt eller nedåt i skatteskalorna, inte som idag."
5) "Självstyrelsens ekonomiska trygghetsparagraf 51§

kvarstår som i dag." Enligt denna ska landskapet beviljas bidrag av statsmedel till exempel för att täcka kostnader efter en kärnkraftsolycka eller ett oljeutsläpp.

Musfynd i grönsaker

■ Livsmedelssäkerhetsverkets återkallar ett parti frysta grönsaker på grund av att man funnit en liten musunge i en förpackning. Det handlar om produkten Appetit ärter-majs paprika som säljs i 200 grams påsar med 24.8.2010 som bäst före-datum. Tillverkare är Appetit Pakaste Oy, Säkylä.

Den här grönsaksprodukten säljs i de flesta butiker och enligt tillverkaren har det sedan den 23 februari 2009 distribuerats sammanlagt 83.169 påsar till affärer i hela landet.

Den som har en eller flera förpackningar av de aktuella grönsakerna hemma skall slänga innehållet. Den som returnerar en tom påse med bäst före märkningen 24.8.2010 kompenseras.

Livsmedelssäkerhetsverket ber också att de kommunala tillsynsmyndigheterna kontrollerar att produkten försvinner från butikshyllorna. (tt-s)

Fem män vill bli chefläkare

■ Fem personer har sökt tjänsten som chefläkare vid Ålands hälso- och sjukvård, det berättar Ålands Radio på sin hemsida.

Ålänning bland de sökande är läkaren Mogens Lindén. Övriga sökande är Elias Orvomaa, Helsingfors, Sulo Puusta, Estland, Peter Rask, Örebro och Dick Sjögren, Stockholm.

Tre av de sökande kommer att kallas till intervju den 2 november och sedan ska tjänsten tillsättas så fort som möjligt. (ab)

NISSAN QASHQAI+2 FÖRÄNDRAR BILDEN AV EN FARMARE

Nissan QASHQAI+2 har samma utrymmen, utsläpp och förbrukning som en farmare. Samtidigt har den så mycket mer: vid behov kan till och med sju passagerare uppleva vad en riktig crossover-attityd innebär.

Piirräfarmari.fi

Gå och ta dig en titt på ritningar av farmarbilar, rita din egen och delta i tävlingen!

NISSAN QASHQAI+2 från 21 995 €

pris utan bilskatt 16 789,67 €
inkluderar bilskatt 5 205,33 €
fri bilförmån 575 €/mån.
bruksförmån 395 €/mån.

- 7 sittplatser
- Panoramaglastak och tonade bakrutor
- Takrelingar
- Aluminiumfälgar (16" eller 17")
- 6 krockkuddar och ESP
- Finns att få även som ALL MODE 4X4®

NÄR DU KÖPER EN NY NISSAN NOTE ELLER TIIDA FÅR DU ETT VINTERPAKET PÅ KÖPET

Vinterdäck

dubbade eller odubbade vinterdäck
med stålfälgar

Motorvärmare installerad
motorvärmare, grenledningssats,
1350W kupévärmare

Erbjudandet gäller t.o.m. 31.10.2009

NYA NOTE från 15 995 €

pris utan bilskatt 12 715,25 €
inkluderar bilskatt 3 279,75 €
fri bilförmån 455 €/mån.
bruksförmån 275 €/mån.

TIIDA från 16 990 €

pris utan bilskatt 12 983,67 €
inkluderar bilskatt 4 006,33 €
fri bilförmån 475 €/mån.
bruksförmån 295 €/mån.

Bifa Ab Bilfirma www.bifa.ax

Vikingagränd 7 Mariehamn
tel. 526 225 direkt,
tel. 23 300 växel

Öppet: Lördag kl.11-14
Söndag kl. 11-14

Bilförsäljning direkt:
Jonny Henriksson 526 205
Eddy Söderström 526 221
Anders Boström 526 225

SHIFT_the way you move

www.nissan.fi

Blandad körning (EU-norm) och CO₂-utsläpp för QASHQAI-kollektionen 5,2–8,6 l/100 km, 139–209 g/km. Bilarna på bilden har extrautrustning. Till priserna tilläggs återförsäljarens leveranskostnader, högst 600 €. Priserna enligt prislistan för mars 2009. Erbjudanden kan ej kombineras med andra erbjudanden eller förmåner.

Kommundirektör Christer von Essen

Från Stockholm till Sottunga

CHRISTER VON ESSEN

Ålder: 34 år

Familj: Fru, två söner och en pudelvalp.

Utbildning: civilekonom.

Yrkesbakgrund: Skötare inom bland annat äldreomsorgen och med anorexisjuka, vikarierat som lärare, controller på Karolinska sjukhuset och administrativ chef på Karolinska institutet.

Intressen: Jakt och fiske.

Efterlyser det pittoreska. Christer von Essen vill att turisterna ska mötas av pittoreska stugor och caféer när de kommer till Sottunga. Pudelvalpen Piaf trivs i skärgården.

FRANK Q®
BLEND®

Torggatan 10 tfn. 17 730
ÖPPET: vardagar 10-18, torsdag 10-20, lördag 10-15

Det har länge varit turbulent på kommundirektörs-posten på Sottunga. Tidvis har det inte funnits någon kommundirektör alls.

Nu ska 34-årige Christer von Essen, från Stockholm, försöka få ordning på torpet.

I kommunkansliet på Ålands minsta kommun sitter **Christer von Essen** vid sitt skrivbord. Kommunkansliet består av ett litet rum i ett hus som delas med Ålandsbanken och hälsovården.

För inte så länge sedan var han administrativ chef på Karolinska Institutet i Stockholm, innan dess controller på Karolinska sjukhuset med budgetansvar för en och en halv miljard kronor.

Som Sottungas nye kommunidirektör har han hastigt kastats in i budgetarbetet och försöker rent allmänt få koll på ekonomin. Kommunidirektörerna på Sottunga har bytit av varandra flera gånger den senaste tiden, och tidvis har posten även stått tom.

Vad kan du göra för Sottunga?

–Jag har faktiskt hunnit funderat på det en hel del. Vi behöver främst få i gång de olika näringarna, säger han.

von Essen vill se fler yrkesgrupper söka sig till den miljö som Sottunga erbjuder. Han tänker särskilt på personer som kan arbeta på distans som till exempel frilansande journalister, IT- och kulturarbetare. Vad gäller turismen tycker han att Sottunga ligger onödigt långt efter de andra skärgårdskommunerna, kommunen har potential att locka många fler.

Till exempel vill han få fler fritidsbåtar att stanna till vid Sottunga. För att de ska göra

det måste man ta reda på vad turisterna vill ha, ordna det och sedan marknadsföra sig bättre. Vid färjefästet borde man mötas av fler röda stugor och en pittoresk miljö, tycker von Essen.

–Allt måste passa Sottunga i övrigt. Man ska inte bygga saker som inte passar in här eller exploatera kommunen, säger han.

Väl mottagen

Nils Eriksson som sitter i kommunfullmäktige tittar in på kontoret och presenterar sig för von Essen. Han hoppas att det ska bli tryggare nu efter turbulensen som varit på direktörsposten.

Fler personer kommer in och hälsar. von Essen tycker att han har blivit fantastiskt väl mottagen av kommuninvånarna. Många har kommit förbi för att erbjuda sin hjälp, och för att bjuda på frukt och bullar.

Tror du att Sottungaborna har förtroende för en stockholmare?

–Jag har ju en väldigt brokig bakgrund och ser mig inte som enbart stockholmare. Jag är född i fasta Finland och bodde i Jomala och Mariehamn i barndomen. Jag har typiska åländska intressen som jakt och fiske och har gått med i Sottungas jaktlag.

Han har märkt att alla hjälper varandra på Sottunga och att man hoppar in där det behövs. Det är viktigt att vara en del av samhället, tycker han, och planerar att aktivt engagera sig i kommunens olika instanser.

–Jag vill till exempel vara med i skolan lite nu och då.

Med sin breda yrkeserfarenhet tror han att han kan bidra med mycket till arbetet med kommunförvaltningen. Innan jobben på Karolinska institutet och sjukhuset jobbade han bland annat som lärare och skötare inom vården.

–Jag är bra på att driva på förändringsprocesser. Jag tackade ja till det här jobbet för att jag vet jag kan kan åstadkomma en hel del.

Dåliga vägar

Något han har hunnit fundera på är det dåliga skick Sottungas landsvägar är i. Den diskussionen planerar han att ta upp med landskapsregeringen.

Frågan om kommunsammanslagning är han negativ till.

–Det är ingen bra idé om man vill ha en levande skärgård där folk faktiskt bor. En sammanslagning är ett perfekt sätt att rationalisera bort folk från skärgården.

Hur är det att lämna Stockholm för Sottunga?

–Det är självklart en jätteskillnad. Jag kommer främst att sakna restaurangerna och kulturen. Det första min elvaåriga son undrade var om det finns sushirestaurang på Sottunga.

Annars tycker von Essen att vardagen är den samma var man än bor. Man jobbar, kommer hem till familjen och lagar mat. Han lockades av livskvaliteten i skärgården och att grundtempot är lugnare. Han tror också att Sottunga erbjuder en bra uppväxtmiljö för hans barn.

–Det är större risk att något går fel i Stockholm, i mindre skolor blir man mer sedd.

Kan din bild av Sottunga vara för romantisk?

–Kanske, men jag har försökt att nyktert analysera mitt beslut och har funderat länge och mycket innan jag flyttade hit. Man kan inte veta om det här livet passar en innan man har försökt.

Text och foto:
TANJA LÖNNQVIST
 tanja.lonnqvist@nyan.ax
 tfn 528 463

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

ELOVENA-
KONSULENT
PÅ KANTARELLEN
TORSDAG
22 OKTOBER
KL 10-20

Special-
försäljning
samt
smakprov

Supererbjudandena gäller torsdag 22 oktober – söndag 25 oktober

BLÅ CASTELLO
150 g
EP 14,33/kg

2¹⁵
ST

Supererbjudande!
YTTERFILÉ NÖT
INHEMSK

19⁹⁵
KG

RÄKOR MED SKAL
stl. 70/90, lösvikt, djupfryst

8⁵⁰
KG

BLÅBÄRSLÄNGD
OCH
KANELLÄNGD

5⁸⁹
ST

Supererbjudande!
KALKONFILÉ NATURELL
1,1 kg, KARINIEMEN

11⁸⁰
KG

DELIKATESS-SÅSER
230 ml, ERIK LALLERSTEDT
EP 8,26/kg

1⁹⁰
ST

-förmån
Supererbjudande!
GRÄDDGLASS

1 lit, smaksatt (ej laktosfri), INGMAN

Utan Plussakort 2,24/st
2⁵⁰
2 ST

Supererbjudande!
CHAMPINJONER
200 g, INHEMSK

1⁵⁰
ASK EP 7,50/kg

SMÖRGÅSGURKA
MOR ANNAS
590 g, ÖNÖS
EP 2,97/kg

1⁷⁵
ST

KOKT SKINK-
PÅLÄGG OCH
BASTURÖKT
SKINKA

300 g, ATRIA, tunt
Utan Plussakort 5,52/2frp

4⁵⁰
2FRP

GEFILUS SAFT
1 lit, VALIO
Utan Plussakort 2,00/st

1⁶⁹
ST

RÅGBITAR
660 g, VAASAN

Utan Plussakort 2,00/pås

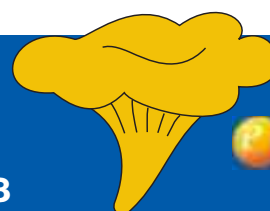
1⁶⁹
PÅS

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

K SUPERMARKET

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840
Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

för dina inköp

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

Sundman har skrivit på för IFK

FOTBOLL. Jimmy Sundman har skrivit på ett tvåårsavtal med IFK Mariehamn. För Sundman, som närmast kommer från IFK:s farmarklubb SIFFK, handlar det om det första ligakontraktet någonsin. –Det ska bli kul. Nu får jag chansen på riktigt att visa vad jag går för, säger han.

IFK Mariehamn ser Jimmy Sundman, som är fostrad i Sunds IF, som en spelare för framtiden. Sundmans spel under säsongen med IFK:s farmarklubb SIFFK har imponerat på IFK:s klubbdirektör Peter Mattsson.

–Jimmys utveckling under det här året har varit sensationell. För ett år sedan spelade Jimmy i division IV, men under det här året har han både tränat med IFK och också hunnit göra ligadebut. Det är också roligt att kunna erbjuda en lovande och seriös åländsk spelare chansen att spela i ligan, säger Mattsson.

Jimmy Sundman, som är

Fast i IFK. Skytteligavinnare i division III, en kanoninsats under öspelen och ett inlägg i IFK:s a-lag. Så har säsongen sett ut för Jimmy Sundman. En insats som imponerade på IFK:s klubbdirektör som i går kontrakterade Sundman för två år framöver.

Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

20 år och en utpräglad anfallare, gjorde ett inlägg i ligan i år.

I SIFFK i division III gjorde Sundman 18 mål på 19 matcher och med det vann

han också skytteligan. IFK har nu kontrakt med 15 spelare för nästa säsong. (mn)

Sportens kom ihåg

■ **A'lenskur islandshästförening:** Höstmöte den 22 oktober 19.00 på Ålands hotell- och restaurangskola. Stadgeenliga handlingar. Alla upp! Välkomna!

■ **Folktrace:** Talka på folktracebanan lördag 10.30.

■ **Girls Hockey Day:** Lördag 24 oktober 12.30 är det dags igen för Girls hockeyday. Girls Hockeyday är en gratis prova på tillfälle för alla tjejer och vi bjuder på korv med bröd och saft. Ta med det du har i utrustningsväg. Vid frågor kontakta ledare Marika Kevin på tel.13312.

■ **Midgårds Islandshästklubb:** Öppet hus med uppvisningar och tävlingar söndag 25 oktober 13-17 i ridhuset i Tranvik. Anmäl till tävlingarna maskeradhopprning, 3- gång samt tölftävlning senast fredag 23 oktober till Tove tel 04570947490, midgard@aland.net.

■ **Motionserien i ishockey:** Nu är det dags igen att anmäla lag till motionsserien i ishockey. Sista anmälningssdag 28 oktober. För mera information ring Henning Karlsson tel. 0457-3421636.

■ **Ridklubben Sleipner:** Höstmöte onsdagen 28 oktober 18.00 i stallcafé.

■ **Ridsport:** Hopptävlingar på Stall Aftonsol fredag 23 oktober 18.00. Klasser 60/70, 80, 90 och 100, alla med bedömning A:1d =

grundomg. med omhopp, efter ny signal. Info och anmälan tel. 33629 el. aftonsol@aland.net.

■ **Åid-cykel:** MTB-Träning, lördag 14.30. Start från Mariebads parkering.

■ **Åid/friidrott:** Åland Marathon, tillika DM maratonlöpning, söndag 25 oktober, med start 08.30. Start och mål, Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Även halvmaraton arrangeras samtidigt (ej DM), 08.45. Förhandsanmälan till ÅID:s kansli, tel. 19170, 23190 senast torsdag 22 oktober. Utgivning av nummerlappar, lördag 24 oktober 13.30-20.00 på WHA och söndag 25 oktober 07.15-08.00 på WHA..

■ **ÅIBF:** Ordinarie höstmöte måndag 26 oktober kl 18.00. Stadseenliga förhandlingar. Alla hjärtligt välkomna.

■ **ÅIGA:** Ordinarie höstmöte på Park Alandia torsdag 22 oktober 20.00. Stadseenliga förhandlingar.

■ **Ålands ryttares framtid:** Ålands ryttares höstmöte inställt pga för få anmälningar.

■ **ÅSSF bänkskytte:** Lördag 24 oktober kl 14.00 skjuts det om Fiskarns vandingspris 300mUL 3*10 skott.Välkomna!

■ **Öspelen 2009:** Du som var funktionär, gå in på www.natwestislandgames2009.ax. Dags för återträff!

Öppet hus på Midgård

i Tranvik, Sund
söndagen den 25 oktober
klockan 13-17

Uppvisningar, tävlingar,
barnridning, servering

Mer info finns på www.midgard.ax

Välkomna!

Dahlin klar för BP:s damer

FOTBOLL. Åland Uniteds tränare Robert Dahlin har skrivit på ett treårskontrakt som tränare för Brommapojkarnas damlag.

–Det är en stor klubb och med allt vad det innebär, och det är det jag har strävat efter, säger Dahlin.

Igår undertecknade Dahlin kontraktet med BP, och han säger att det erbjudande Stockholmssklubben gav honom var överlägset det de andra klub-

barna han hade att välja bland hade att ge.

–Upplägget som de presenterade är verkligen bra och intressant och jag fick ett jättebra personligt kontrakt och det sportsliga upplägget ser jättebra ut. Det var ju synd att de åkte ur ettan nu men det har jag ju vetat om medan vi förhandlat och det förändrar ingenting.

Dahlin börjar som tränare för BP den 1 december.

–Till att börja med blir det att pendla till Åland, jag har ju familjen här, säger han. (ml)

Rikama i månadens lag

■ **FOTBOLL.** IFK Mariehamns Patrik Rikama har blivit uttagen i oktober månads lag i Tipsligan.

I laget ingår Rikama i en fyrbackslinje som även består av VPS-spelaren Jani Lyyski, MyPas Toni Huttunen och Honkas Ville Koskimaa.

På mittfältet har Sebastian Sorsa (HJK), Kasper Hämäläinen (TPS), Tero Koskela

(VPS), Joel Perovuo (Honka) och Dawda Bah (HJK) och lyfts fram som de främsta den här månaden. Bah utsågs dessutom till månadens spelare.

Bästa anfallare ansågs Maxim Votinov i MyPa ha varit och Tuomas Peltonen i Honkas mål den bästa målvakten.

Till månadens tränare utsågs Job Dragtsma från Inter. (mn)

Damligakval spelas i helgen

■ **FOTBOLL.** Nästjumbon PuiU möter på söndag tvåorna i division I FC Sport i Vasa. Returmötet sker den

31 oktober i Helsingfors. Vinnaren i dubbelmötet tar den sista platsen i damligan nästa år. (ml)

Fördel JJK i ligakvalet

■ **FOTBOLL.** JJK från Jyväskylä ligger nära förnyat kontrakt i fotbollsligan efter att ha vunnit första kvalmatchen mot KPV på bortaplan. Matchen i Karleby slutade 2–3 (1–1).

På söndag möts lagen i Jyväskylä. Sammanlagda resultatet avgör vem som spelar i fotbollsligan nästa säsong. KPV slutade tvåa i ettan, medan JJK tvingas kvala i egenskap av nästjumbo i ligan.(FNB)

Årets ligaspelare utsedda

■ **FOTBOLL.** Tipsligan har utsett de spelare som varit bäst på sina positioner under säsongen som gått. Av de fyra spelarna representerar två FC Honka och två spelare för TPS.

Jukka Lehtovaara i TPS

har blivit utsedd till säsongens bästa målvakt, FC Honkas Rami Hakanpää till bästa försvare, Wayne Brown från TPS till bästa mittfältare och på topp är det enligt ligan FC Honka Hermann Vuorinen som presterat bäst. (mn)

” Jag gjorde mål, men till ingen nytta.

ZLATAN EFTER BARCELONAS 1-2-FÖRLUST MOT RUBIN KAZAN I CHAMPIONS LEAGUE

V75 Romme

Lördag 24 oktober

Romme står på tur som V75-arrangör på lördag. Dalabanen, belägen bara några kilometer öster om Borlänge, är till och med rustad för dubbeltrav.

Lunchtävlingar med nio lopp på fredag blir en försmak av vad som komma skall för åskådarna på plats.

Romme är annars en av många travarenor som noterat ett publiktapp i år.

Under perioden januari-augusti räknade banan in 7 975 färre besökare än samma tid i fjol.

Totalt tappade våra travbanor samma tid 52 830 besökare. Delvis orsakat av att antalet tävlingsdagar minskade.

Lopp 4. V5-3. V75-1. Tvilling. Auto.

2140:

1	Rubberman - Frick K	21441	12,4a
2	Ryan Trot - Lindblom Å	71105	11,4a
3	Master Danchip - Svanstedt Å	31247	13,4a
4	Chakir - Ohlsson U	41233	12,7a
5	Sunnan Tibbe - Johansson J-O	11115	14,4a
6	Magic Space - Kihlström Ö	01101	11,2a
7	Pandoro - Sjunnesson J	52130	11,0a
8	Manhattan Sassy - Goop B	36203	12,7a
9	Einar Celebre - Karlstedt T	20204	12,4a
10	Sahara C.Four - Adielsson E	11100	13,8a
11	Super Khan - Olsson D	12d34	13,2a
12	Simb Tyrant - Bergh R	0247d	13,6a

Rank: 6-10-3-9-8-1-7-11-2-5-4-12

SPIKEN. Magic Space har gjort en sensationell comeback i Roger Walmanns regi år, efter stora skadeproblem. Femåringen tjänade fina pengar både som två- och treåring, även om segerskröden inte imponerade. Hos Walmann har Magic Space vunnit alla tre felfria lopp hittills. Och han har imponerat kraftigt.

Lopp 5. V5-4. V75-2. Tvilling.

2140:

1	S.H.T.'s Playmate - Kihlström Ö	26123	15,9
2	Kivi Play - Siminski M	21024	16,4
3	Kaliber - Aikio P	k4d12	16,9
4	Othello Zet - Redén D	323k3	12,5a
5	Roach - Degiorgio C	d5211	13,9
6	Over Connected - Adielsson E	k1114	16,2
7	Örbäckens Molle - Eklof B	21533	15,4
8	Zandokan Boko - Andersson M J	11070	17,1
9	Viktor Hage - Mickelsson L	13400	17,6
10	Sally Sea - Svanstedt Å	k2111	16,2
11	Ninepoints Kelly - Westholm J	61201	17,0
12	C.J.'s Dreamdancer - Lindberg Å	11225	17,4

Rank: 10-3-5-4-6-8-7-1-12-2-11-9

SPIKEN. När vi ändå börjat med ett singelstreck är det väl lika bra att fortsätta på den inslagna linjen? V75-debutanten Sally Sea kan förstås ses som ett oskrivet kort i det här sammanhanget, men Svanstedt vet vad han gör då han anmäler till risktoton. Femårsstoet, som kom in i hans träning så sent som i augusti, har gjort det mesta rätt. Samtliga tre segrar på sistone har tagits med överlägsen marginal.

Sally Sea, som för övrigt vann också i tävlingsdebuten på våren i fjol, ser onekligen ut att vara en begåvning utöver det vanliga. Att hon nu inte kommer åt ledningen direkt från sitt bakspår har knappast avgörande betydelse. Hon har en jättechans att ta fjärde raka.

Lopp 6. V5-5. V75-3. Tvilling. Auto.

1640:

1	Witness to History* - Jansson T	00d26	11,5a
2	Rutger Raket - Svanstedt Å	5d016	12,2a
3	Smashing Klipp - Sundberg H-O	46002	11,0a
4	Swept To Victory - Kihlström Ö	31553	11,2a
5	Dig for Dollars - Oscarsson J	00053	11,2a
6	Carmel* - Goop B	21216	11,2a
7	Timetosaygoodbye - Larsson F B	10151	11,5a
8	Debbie Brodda - Adielsson E	22236	10,8a
9	Home Blåbjerg - Karlstedt T	33554	11,0a
10	Kocabar* - Olsson D	04000	11,3a
11	Acclaim - Eriksson H	31502	11,5a

Rank: 6-4-7-5-11-8-3-2-1-10-9

VINNARTIPSET. I ett tätt och i högsta grad ovist sprinterlopp för högsta klassen är det många om budet. För oss känns det nödvändigt att strecka sex av de elva startande. Vinnartipset placeras, möjligen mer med hjärtat än med hjärnan, hos lille Carmel. Vi räkar ha ett extra gott öga till Nurmos-hingsten och är inne på att denna uppgift kan passa honom riktigt bra. Han är extremt kvick första biten, har ett löphuvud av guld och är trots sporadiskt tävlande i år säkert i gott slag.

Lopp 7. V4-1. V75-4. Tvilling. Auto.

1640:

1	Håkon Jo* - Olsson R N	42414	22,8
2	Myllarfaks - Melander G	d1010	24,5
3	Gideon - Eriksson S	43613	25,1a
4	Vingbo Sjönn - Kihlström Ö	74012	23,8
5	Odin Tabac - Wallberg H	3d101	24,2
6	Vildvitter - Skoglund R N	01101	24,3
7	Brenne Kongen* - Goop B	60543	23,0
8	Trö Stein - Linderöth P	10160	24,0
9	Hulte Tilda - Svanstedt Å	24040	23,8a
10	Klack Jo - Ohlsson U	60037	24,1a
11	Käldals Brauten - Jansson T	00136	25,1a
12	Arion* - Killingmo E	46222	22,3a

Rank: 2-1-5-4-7-6-12-3-9-8-11-10

VINNARTIPSET. Kallblod i skittet under de bästa är inte helt läta att analysera, men fyra streck bör räcka bra. Det första plitas ned för Myllarfaks, vars blotta uppenbarelse borde få de övriga att bita på naglarna.

Lopp 8. V4-2. V75-5. Trio. Tvilling.

2140:

1	Pretty Nova - Karlsson M S	01426	18,4
2	Diamant Pilen - Wallin T	122d1	16,4
3	Lucky Raise - Persson U	33207	15,2
4	Justalittlespot - Nilsson F	4311d	16,2
5	Energy Sign - Andersson J H	33111	15,9

2160:

6	Chiara Sisu - Karhulahti V	16053	14,6
7	Indiana Brave - Svanstedt Å	40201	14,8
8	Princess Amason - Skoglund R N	41d10	15,0
9	Greta Töll - Åsberg J H	102d2	14,2
10	Dora East - Wilhelmsson R	31317	15,8
11	Västerbo Smaragd - Airaksinen P	11452	17,4
12	Alandias Karisma - Andersen T	48232	15,9
13	La Bella Girl - Andersson P M	12305	16,0
14	Glittra C.D. - Eriksson J S	02063	14,8
15	Lass Honneur - Lönnberg M	35201	14,4

Rank: 7-12-11-2-9-15-10-5-3-6-8-1-4-14-13

VINNARTIPSET. Huvvaligen, vilken gåta! En helgardering vore kanske att rekommendera, men vi offrar "bara" sju streck. Anders Svanstedt börjar skaffa sig samma pondus som sin far i loppen och Indiana Brave kan mycket väl vara ett segervapen.

Lopp 9. V4-3. V75-6. DD-1. Tvilling. Auto.

2140:

1	Herr Martinique - Svanstedt Å	33504	11,8a
2	The Champ - Bergh R	22154	13,1a
3	Highland Queen - Östman J	52114	13,7a
4	Yosemite Boko - Witasp L	23043	14,5a
5	Express Amok - Wallin T	30112	12,9a
6	Lucky Moment - Karlsson J	20042	13,1a
7	Sandro Mustang - Frick J	51223	13,8a
8	Delamain - Wilhelmsson R	11216	13,2a
9	Lissie's Lassie - Adielsson E	16604	13,0a
10	Lass Twist - Goop B	01223	13,6a
11	Macho Gossip - Eriksson H	23674	13,2a
12	Focus Ås - Ohlsson U	01015	12,9a

Rank: 3-5-2-4-1-11-12-10-8-7-6-9

VINNARTIPSET. Highland Queen blev lite avhängd i ett tufft Breeders' Crown-lopp senast, efter att dessförinnan ha briljerat i två raka. Avslutningen från köläge på Bergsäker näst senast smakade fågel. Till front nu?

Lopp 10. V4-4. V75-7. DD-2. V3-1. Tvilling. Auto.

2640:

1	Clear Sign - Bergh R	20010	12,3a
2	Victory Love - Svanstedt Å	00122	12,0a
3	Mr New Dawn - Sundberg H-O	16112	11,6a
4	Coktail Zon - Westholm J	24000	12,3a
5	Local Conch* - Jensen F	11251	12,9a
6	Min Narkissos - Kihlström Ö	20052	12,7a
7	Meadow Zoot - Jansson T	36302	13,0a
8	Q.Forty Five - Redén D	15033	12,1a
9	M.T.Cheyenne - Ålsén O	06621	13,0a
10	Speedy Gold - Östman J	11133	12,4a
11	Scargel - Goop B	11133	13,7a
12	Access Tooma - Hanné T	02051	11,9a

Rank: 2-5-11-12-3-1-10-6-7-8-9-4

VINNARTIPSET. En högklassig silvermatch, där Victory Love förespråkas i stenhård konkurrens. Svanstedt-hingsten har funnits med i V75 i sina senaste åtta starter, varav tre slutat på maximalt sätt.

► BO YNGVESSON/TT SPEKTRA

V75-förslag:

Avd 1: 6

Avd 2: 10

Avd 3: 6,4,7,5,11,8

Avd 4: 2,1,5,4

Avd 5: 7,12,11,2,9,15,10

Avd 6: 3,5

Avd 7: 2,5,11,12,3,1

STORA systemet: Hästar i halvfet och kursiv stil; 2016 rader. (Insats: 1008 kr)
Lilla systemet: Hästar i halvfet stil; 192 rader. (Insats: 96 kr)

”Vi ses igen Åland!”

FOTBOLL. –Ska jag se glad ut? frågar **Paulus Arajuuri** när Nyans fotograf ber honom posera framför kameran.

Det är klart du ska, uppmanar vi. Du har ju värvats till Kalmar FF, fjolårets guldmedaljör i Allsvenskan och ett av de bästa lagen i Sverige även i år. Klart att du ska se glad ut då.

Men Paulus har ändå svårt att vara riktigt sprudlande. För hur roligt det än ska bli med nya utmaningar tycker han ändå att det är tråkigt att lämna det liv han levt på Åland de två senaste åren.

–Min tid här har varit helt fantastisk, både på och utanför fotbollsplanen. Med alla vänner jag fått här på Åland känns det tungt att lämna, säger han.

Paulus kom till Åland från division I-laget Klubi 04 inför säsongen 2008. Han beskrev sig då som en modern mittback som ville rulla bollen på mattan och som ville förbättra sitt huvudspel och sin attityd på fotbollsplanen.

–Jag behöver bli lite tuffare, sa han när Nyan intervjuade honom.

I dag säger han att han blivit det. Tuffare alltså.

–Det är klart att när man får spela mycket ligamatcher så utvecklas man mycket och här har jag mött tyngre motstånd än vad jag gjorde tidigare. Speciellt det här året har jag utvecklats, efter att **Jani (Lyyski)** stack härifrån. Jani är en grym mittbacksspelare och jag var bara en ung pojke bredvid honom. I år kom det in två nya mittbackar och nu var det jag som kände till hur IFK spelar, jag var tvungen att ta mer ansvar och det var väldigt viktigt och bra för min utveckling.

Paulus säger att han också skaffat sig en riktig vinnarskalle under sina år i IFK.

–Ibland hatar jag mig själv på träningen när jag skriker åt de andra, men samtidigt känner jag att jag tagit mer ansvar för att jag har velat att det ska gå bra för IFK försvarsmässigt.

Och bra har det gått. Med endast tre förluster i år kan IFK verkligen tacka sitt defensiva spel för att man lyckats ta sin bästa placering någonsin.

–Det är helt otroligt att vi trots ett helt nytt lag har fått ihop det så bra. Alla fungerar tillsammans, om någon missar hjälper någon annan till, som ett lag har vi gjort en väldigt bra säsong.

Förra året var dock inte lika framgångsrikt. IFK kämpade i botten på tabellen och i höstas meddelade spelare efter spelare att de tänkte lämna klubben.

–Men jag är väldigt glad att jag fick vara med i truppen som var förra året, det var de killarna som hade tagit IFK till ligan och det de jag kände igen från tv. Nu fick jag lära känna dem och spela med spelare som Jani, **David Carlsson** och **Daniel Ahnström (Norrmén)**. Det kändes coolt.

I somras började rykten florera att allsvenska klubbar var på jakt efter Paulus. Trelleborg, Halmstad, Djurgården och Kalmar var några av lagen som nämndes.

–Vissa av de där stämmer, andra hade jag ingen aning om. Och sedan fanns det andra klubbar som ingen visste om också. Men det är ju en helt annan sak att visa intresse och att komma med konkreta bud, säger Paulus.

Valet föll till sist på Kalmar. Och efter det var det faktiskt ännu större klubbar som visade intresse.

–Jag vill inte kommentera vilka de är. Det spelar ingen roll längre för jag hade redan gjort mitt val, men jag blev smickrad och förvånad över att det var större klubbar som var intresserade.

Paulus tillägger att det var fel läge att börja fundera något mer över de klubbarna.

–Min dröm har varit att spela i Allsvenskan och man ska inte glömma bort sina gamla drömmar bara för att det plötsligt dyker upp någon lite större klubb. Jag tar det här steget först och om jag sen efter några år känner att jag utvecklats och vill testa något större och chansen dyker upp, då är det en helt annan situation.

Många orsaker gjorde att Paulus valde att skriva på för just Kalmar.

–Kalmar känns nästan som Mariehamn, bara större, och jag har trivts bra som människa i Mariehamn. För att lyckas på fotbollsplanen tror jag att man måste må bra som människa också och Kalmar känns som ett tryggt alternativ. Samtidigt som de är stora fotbollsmässigt så tror jag att pressen utanför fotbollen är mindre än i till exempel Stockholm eller de större fotbollsländerna. Jag är fortfarande bara 21 år och inte alls färdig som spelare än, så att ta ett lite mindre steg till att börja med kan nog vara klokare i längden.

Kontraktet som Paulus satt sin namnteckning på sträcker sig över fyra år.

–Det visar att de har någon sorts plan för mig. Och det känns tryggt på något sätt, jag behöver inte ha bråttom. Jag har tid att i lugn och ro komma in i laget och lära mig deras spelsystem, jag behöver inte känna någon stress från början att jag måste lyckas direkt. Och att jag skrivit på för fyra år behöver ju inte betyda att jag blir kvar i klubben i fyra år, men att ha den tryggheten känns väldigt bra.

Inför flytten, som sker i januari, säger Paulus att hans främsta målsättning är att komma in i vardagslivet i den nya staden.

–Först hoppas jag att jag kommer in i livet och får vara lika lycklig i Kalmar som jag varit på Åland, att jag hittar några vänner där och att jag via det kommer in i fotbollslivet. Det är klart att man vill lyckas med fotbollen men jag tänker inte sätta upp några större målsättningar, jag ska göra mitt bästa varje dag på träningarna, försöka komma in i laget och sedan får man se vad det blir, det ska bli intressant.

När du kom till Åland för två år sedan var din dröm att någon gång få spela i Allsvenskan. Nu är drömmen nära, har du fått nya drömmar och målsättningar på vägen?

–Jag tror att de drömmarna kommer först när

PAULUS ARAJUURI

- Två säsonger i IFK Mariehamn.
- 45 Tipsligamatcher och två mål för IFK Mariehamn.
- Moderklubb är Halkian Alku. Har även spelat för NuPS, Jokerit, FC Espoo, FC Honka och Klubi-04.

man kommit in i Kalmar och när man ser hur man klarar sig där. Den dag man känner att man klarar sig bra där, då kommer det säkert tankar på att kanske jag har en chans att gå vidare därifrån, det vet man aldrig.

Till sist säger Paulus att det finns otroligt många minnen som han tar med sig från tiden på Åland.

–Jag har utvecklats som fotbollsspelare här men ännu mer som människa. Jag har fått mycket nya vänner, jag har lärt mig lite svenska och jag har hittat en underbar flickvän. Det finns viktigare saker i livet än fotboll och de här två åren har varit bra både på och utanför planen. Jag skulle gärna ta med mig alla de fina människor som jag träffat, jag skulle vilja ta med mig hela laget men det går ju inte. Jag vill hålla kontakten med kompisarna, ta med mig allt jag lärt mig på fotbollsplanen och jag hoppas att det kommer att fungera mellan mig och flickvännen även om det blir lite distans. Det är helt givet att jag kommer att komma hit och hälsa på och jag hoppas att jag kommer att få spela här igen.

Ja, får vi någonsin se dig i IFK-tröjan igen?

–Det är så svårt att säga, men när jag tänker på det så känns det som ett väldigt roligt alternativ att komma tillbaka någon dag. Det är intressant att se att IFK är på väg framåt och blir större och större, jag tror att om fem år kan IFK vara bland de största i Finland och de kan ha spelat på Europaplanen. Det kan vara så att efter fyra år i Kalmar är man sugen att komma tillbaka redan då, det vet man aldrig.

Nej, det vet man aldrig förstås. Men vi tror att du underskattar dig själv Paulus. Om fyra år frågar du nog någon Kalmarfotograf om du ska se glad ut, på väg ut i Europa.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 462

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

Paulus listar sex höjdpunkter från tiden i IFK Mariehamn

■ **Första ligamatchen** då vi mötte mitt gamla lag HJK. Jag var skitnervös, vi förlorade matchen men spelade ändå bra.

■ **Matchen mot Koo-TeePee** då vi vann med 4-2 och jag gjorde mitt första ligamål. Vi låg under med 0-2 men fick ändå jubla fyra gånger på WHA.

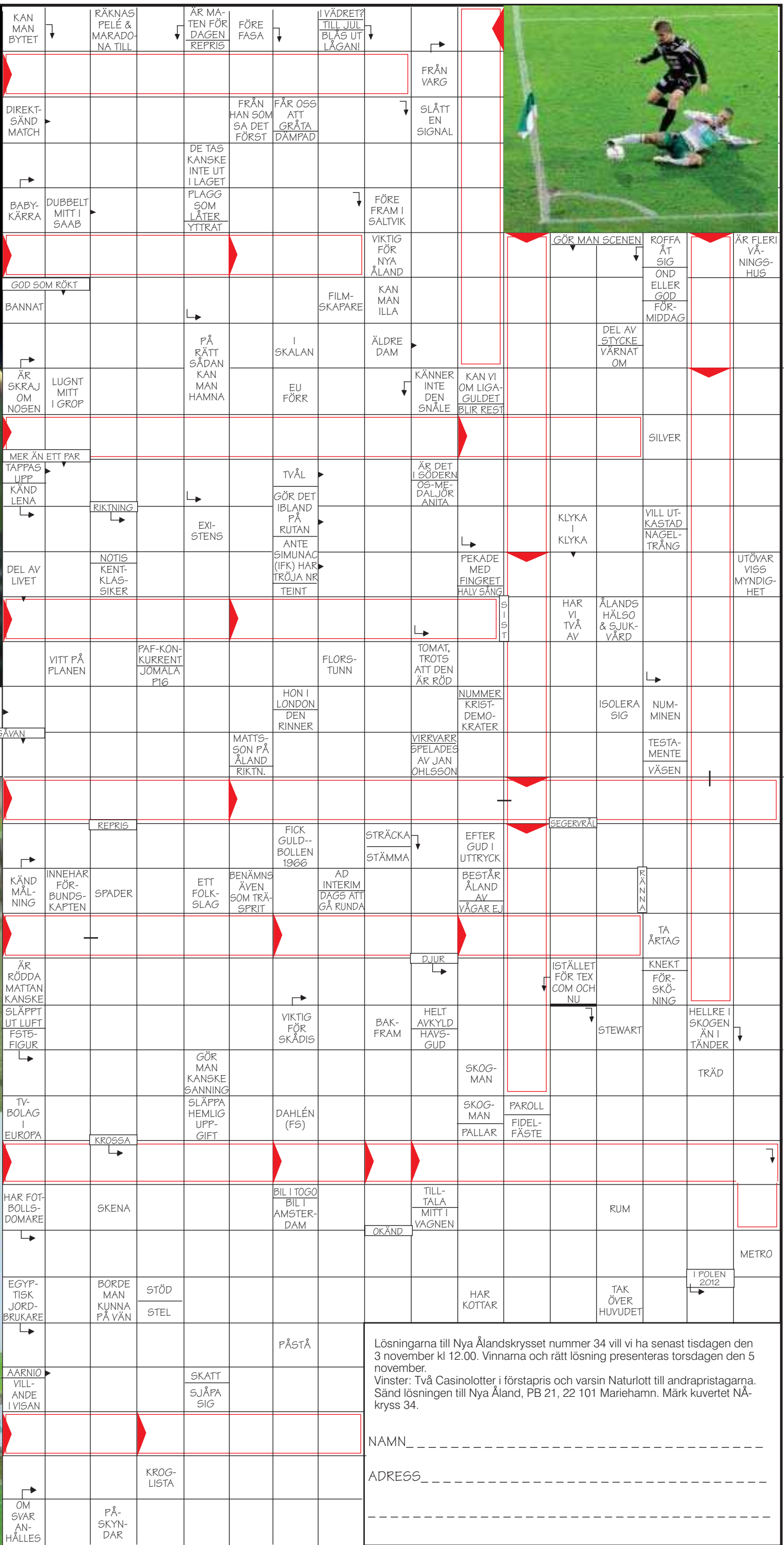
■ **När vi säkrade kontraktet** ifjol efter en väldigt svår säsong, hela laget och hela Åland ville ha kvar IFK på högsta nivå, det var en skön känsla när det blev klart.

■ **Matchen mot Atletico Madrid.** Det var ett fint evenemang med mycket publik.

■ **Johan Carlssons mål.** Han är en god vän som jag delar lägenhet med, vi låg under med 0-1 och han hade sina föräldrar på läktarn, han förtjänade det verkligen när det äntligen kom.

■ **Sista matchen på WHA.** Jag vet inte om jag någonsin får uppleva en så fin stund igen, en sådan match och uppvaktningen efteråt, jag kommer aldrig att glömma det.

Ålands största köp- och säljmarknad!

 = bilder finns på torget.ax

Telefon dygnet runt:
0600 91 219 5,05 € + *Isa*

SMS:
Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
tel 23 444 till **173 521** 0,95 €

torget.ax
Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
ändra eller ta bort din annons

Priser för privatpersoner:
Annons i tidningen & på torget.ax 0 €
Bild på hemsidan 0 €
Bild i tidningen 10 €
Signatursvar 10 €
Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33 €

► Barnartiklar

• Säljes

☑ Färggranna tygblöjor säljes pga för fort växande bebis! 0-3 ggr använda pocketblöjor i coo-la färger. Storlek S (newborn-8 kg) nypris +-18€,alla för 50€. 10€ Tel0503555711

☑ Gummistövlar Stl 20, lila-mönstrade. Stl 23, nyckelpigemonstrade. Stl 23, röda, fodrade. 5€ Tel04575701695

☑ Barnvagn kombivagn 5-punkts bälte, fullt liggläge, ställbart och vändbart handtag, luftdäck, mjuklift(dragkedja dock sönder), regnskydd. 130€ Tel0407338435

Carena resesulky Röd och mörkgrå ihopfällbar resebarnvagn i mycket gott skick. Inköpt i juni-09. 60€ Tel0445580166

Resesäng 3år gammal resesäng, använd av ett barn. 30€ Tel0407264748

Hög matstol från Ikea, 4år gammal, gott skick. 20€ Tel0407264748

Blå babybjörn potta med ryggstöd och tömbar insats. 10€ Tel0407264748

Grå cykelsits fastsättningsremarna till cykeln bör förnyas, i övrigt bra skick. 10€ Tel0407264748

Sangenic blöjsopis luktfri. 5€ Tel0407264748

Böcker -Babyliv om ditt barns första år -Vi föräldrar: barn i början. 15€ Tel0407264748

Sittvagn. Barnsittvagn säljes. Tel33825, 04573430802

2st barnsängar med madrasser. Tel33825, 04573430802

Varm, torr & grön ”Ticket to Heaven” fleecefodrad allvädersjacka + byxor, limegrön, vatten- och vindtät, nyskick, stor stl.116 (motsv. ca 128 cl). 45€ Tel0405222820

► Bilar

KROCKSKADOR?

Vi utför reparation av skador och lackering på din bil.

ÅLANDS BIL & DELAR

Grönbacka JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@bilodelar.com
bilodelar.com

• Säljes

Nissan Sunny-87 1,3SLX 4d. Ny startmotor och generator 09/09. S+v-däck. 800€ Tel0400723376

☑ Audi a6 2,8 avant Q Audi a6 99, 192tkm aircond, elsäte, cruise-controll, elspeglar, hissar, vinter- och alusommardäck, stolvärme, 6*airbag,. 7900€ Tel0400683099

☑ Spjälkskydd 2 st spjälkskydd. 1 st naturvitt med lite ”frillor”, märke: Rätt Start, 15€. 1 st mörk blått, märke: Rätt Start, liten fläck, 10€. Tel14424, 04575483360

☑ Skötbord för badkar Vitt skötbord för badkar med vit dyna. 15€ Tel14424, 04575483360

☑ Baby bilstol ”första bilstolen” har några år på nacken men har ej varit krockad. Mörkblå och beigerutig med nallar på. 10€ Tel14424, 04575483360

☑ Babyhalare Fodrad fleece halare, rosa med vita moln, storlek 56, som ny. 15€ Tel14424, 04575483360

Flickskridskor 32|33 Stadig vit modell med urtagbar innersko, ej taggar framtill, nyslipade, fint skick. 15€ Tel0405222820

Bilbarnstol -25kg BeSafe iZi KID -06. Fint skick, alla delar följer med inkl. solskydd. Självklart är stolen hel, ren och okrockad. 130€ Tel04573435414

☑ Bilstol Graco, 0-13 kg. 15€ Tel0503306449, annaees@hotmail.com

☑ Babyvinterhalare strl.68, säljes ss obehövlig. Märket Tutta. 7€ Tel0503306449, annaees@hotmail.com

☑ Vagn Graco sittvagn med fullt liggläge, perfekt på resan. Mörk och ljusblå. 25€ Tel14424, 04575483360

Svart Brio Zenit vagn med halvt liggläge. Regnskydd och sittskydd med. 4år gammal, nypris 2300sek. 90€ Tel0407264748

☑ Babyhalare Rosa/aprikos höst/vårhalare i storlek 50 med tillhörande mössa. Märke: Tutta. 15€ Tel14424, 04575483360

• Köpes

Skridskor till 4-årig pojke köpes, strl 30 eller 31. Tel0503306449, annaees@hotmail.com

☑ Mazda 626 -91 coupé i bra skick, 231tkm, 2 omgångar sommardäck på LM-fälg och 1 omgång vinterdäck, Pioneer stereo mp3/usb. 1700€ Tel0407613049

☑ Lada Perfekt vinterbil med diffad axel. Besiktad. 250€ Tel04573427977, fredde_6699@hotmail.com

Saab 900 årsm. 1989 Röd Saab 900 inkl. s+v-däck i toppskick och nytt batteri säljes. Obesiktad, går felfritt. Står på VVS-kylcenters gård i Dalkarby. 600€ Tel04575483975

Mazda 323 -87 GLX 1,5. 4d. Sommar- och vinterdäck. 800€ Tel04573587887, carhu_@hotmail.com

VW Golf 5-dörrars Golf -01, 1,4. Metallicgrön, bra skick. ~120000km. S+v-däck, kamrem bytt. Tel0407671637

Nissan Primera -92 Silvergrå 2,0 SLX sedan med s+v däck. 220tkm. Säljes pga byte till farmare, annars i bra skick. 700€ 1500€ Tel0408394984

☑ Folkracebil VW Golf Ska nu sälja folkracebilen. Motor går mycket bra. bilen har gått 2 säsonger. Vagnsboken giltig t.o.m. 31/12 2010. Pris: Bud. Tel04573428862

☑ Opel Zafira 1.8 Elegance -99,123tkm,5+2-pers, AC,farth,färrddator,elhissar,s-,v-däck,tonade rutor, lastgaller, bagagerums matta,takräcke,1 ägare. 7900€ Tel04573428006

☑ Opel Bertone 2.0 T 189tkm, 200hk, 2001, silvermetallic, Xenon, mätare i A-stolpen, moddat avgas efter kat, grym stereo mm. BVSA. 13000€ Tel04575483689, a_skogberg@hotmail.com

BMW 328 -95 silver nybes 30/9-09! Full servicebok, AC, elhissar, eltaklucka, fjärrstyrt c-lås/larm, nya s.däck på alufälg. 8000e eller bud. Tel0408457666, sandra.sjoberg@live.se

Renault Megane -98 Röd,välhållen, 152tkm, nästan nya sommar + vinterdäck, motorvärmare, dragkrok, besiktigad o. konditionstestad. 3600€ Tel0405761919, 0405291818, abrahamssons@aland.net

ARBETSBELYSNING

För proffsen!

Victor 55W
Armatur för riktad arbetsbelysning.
Tillverkad av slagfast polykarbonat.

127€

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215, BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD 7-18, TORS 7-20, Bygglaget 7-18, LÖRD 9-15

www.byggvaruhuset.ax

NERA ÖPPET – TORS DAGAR 7–20

Utväxling Richmond 3,70:1 passar GM 1955-64., sageinvest@hotmail.com

☑ Snål VW Golf III -92 Röd VW Golf CL 1.4 -92 typ 3 5vxl man. Sommar o vinterdäck. Bes ua juni. Snygg. Startar o går bra. Snål. 1900€ Tel04573424261, erik@schuetten.ax

☑ Renault Clio 1.4 -00 lite medkörd;55-t km, vinter+nya sommardäck, kamrem bytt, 5 d, met. blå, motorvärmaruttag, kupévärme, regelb. serv. märkesverkst. 4700€ Tel04575759163, kim.gunell@aland.net

☑ Husbil Fiat Elnagh Duke 2,3 Multijet 08 13000 km körd. 43000€ Tel0400680874

☑ Grand Parisienne Pontiac 4d hd 1966. Bra bruksskick, rostfri, massa delar medföljer. 5800€ Tel04573858609, flusstrotter@hotmail.com

☑ Primera wagon,18.-03. Ac, elhissar, spegelvärmare, servicebok, s+v-däck på alufälg. Rymlig familjebil. 6300€ Tel04573858609, flusstrotter@hotmail.com

Folkabuss 72a sgs rostfri,. 1600€ Tel01849490, 04575456103

Paketbilsreggad... Ford Scorpio 2.5 TDi -96. Lite fix att göra, annars i bra skick. 700€ Tel0408173767

Opel Omega Automat Farmare årsmodell -98, 300tkm. Stort bagageutrymme med hundgaller, s+v-däck, ge ett bud. Tel04573613492, vinkelboda@aland.net

Opel Omega 2,5 -94 Stor och rymlig bil, bra Komfort, V6 automat, sommar- och vinterhjul. 1500€ Tel0405426806

Ford Tourneo 9 pers -05, diesel 125hk, 315tkm, s+v-däck, drag, fotsteg, termoglasrutor, dimljus, eluppvärmda speglar. Ring för info. Moms ingår,. 14500€ Tel04575267362, persan@aland.net

Husbil Fiilis 6200 -89 2,5TD, 198tkm, vattenburen värme gas o el, vvberedare, s+v-däck, TV-antenn, cykelställ, markis, nya batterin i bodel mm. 7500€ Tel04575267362, persan@aland.net

Folkracebilar Saab 900 och Golf1 gti, i befintligt skick, en del reservdelar ingår. 250€ Tel04575267362, persan@aland.net

Släpvagn Muuli 590S. Flak 1250x2000mm. Mkt fint skick. 495€ Tel04570229051

CAMARO RS V8 -91
Har gått ca 130tkm, automat, elhissar, targaluckor, m-värmare, nylackerad höst -08, ingen rost. Ev. byte kombi. 7800 T el 0407527177, corinnebirn@hotmail.com

Paketbil Peugeot Expert 1.9 diesel A/C vit, 2007. Km 38500. En ägare. Bra jobbarkompis. Inneh. MVS. S+v-däck. 17500€ Tel38021

☑ Opel Astra kombi -00 Rulllat 103tkm. Ålandssäld, ingen rost. S+v-däck i bra skick. Tel04575692150

☑ Bensinsnål pärla Suzuki swift -98 medkörd ca 150000 km. 2200€ Tel0400714487

☑ BMW 316 i Compact Automat, -95, s+v-däck, 176tkm. 4800€ Tel0400229069, tom.sjodahl@pp.inet.fi

Motor. 240 motor med växellåda el ö väx. Tel0405067092

Ford Escort -96 Obs! Svensk-registrerad! Ford Escort kombi -96 167tkm, röd. Motorn och växellådan helt ok. 650€, janne_007@hotmail.com

☑ Nissan Sunny -87 1,6 SLX sedan, säljes som reservdelsbil. Besiktigad t.o.m. november. Pris kan diskuteras. 250€ Tel04573613517, ralph_jansson@hotmail.com

☑ Mazda3 GT2.0,150hk 2007, färdadator, antispinn, farthållare, fina v/s däck, regnsensor, acc, elhissar fram och bak, sportstolar, står vid Bilmacken. 17900€ Tel0404822607, ian.falck@gmail.com

BMW 520i Touring -98 Silvermet, 117 tkm, servicebok, larm, A/C, multif.ratt, färd dator, farth, antispinn, s/v-däck, dragkrok, motorv, regnsens, 1 ägare. 9000€ Tel04575958004

Vinterdäck, 3st 155R12, 1st 145R12. Alla på fälg. Tel33825, 04573430802

Volvo plåtfälgar 16” 4st, perfekt till vinterdäcken!. 50€ Tel0405222820

Volvo 740 -84, bra kaross men går ej. Medkörd ca 250.000. 300€ Tel04575957713, diatorisa@hotmail.com

☑ Peugeot 307, 2001 Silvergrå, 109tkm, komplett uppfyllt serviceprogram. 6000€ Tel0400452318

Mercedes Benz 62 coupe. Billig vid snabb affär. Tel0408125611

Toyota Camry HB säljes av fd bilmek. Allt i bra skick. Pedant-skött, radio/cd, s+v-däck, garanterat rostfri. Kamrem bytt. Bör ses. Ring kl.17-18. Tel 48047

Peugeot J.5. däck 185/75R 4st 14C. Tel04573135763

Opel Astra 1.6 5D Ibruktagen 2000. Medkörd 113tkm. Mycket fin både ut- och insidan. Nästan som nybil. Gängse utrustning. 5700€ Tel01843661

CITROEN XANTIA -98 2L automat. Dragkrok, klimatanläggning, medk. end.145tkm. Kan beses TB parkering. 2.950e el bud. Tel04573135160

☑ Opel Vectra 1,6 1998 Kanonskick, Ålandssäld, metallicblå, manuell, servo, 113tkm, s+v. 4200€ Tel15275, sorenlinholm@hotmail.com

☑ Opel Vectra 1,6 1998 Kanonskick, Ålandssäld, metallicblå, manuell, servo, 113tkm, s+v. 4200€ Tel15275, sorenlinholm@hotmail.com

► Båtar

• Säljes

☑ Radiostyrd segelbåt Seadolphin 770. Komplet m vagga, radiosändare, extrastark skotservo, förstärkt rigg. Klarar vindar 6-8m/s. L:77 D:30, masts.105cm. 180€ Tel04573135754, 14004

☑ Tohatsu 5hk. Bra bruksskick. Lättstartad. Pålitlig. Lång rigg. Handbok finns. 300€ T el01835649, +46709729900, stockholmfast@bredband.net

Uttern 495 Cabin Bra utflyktsbåt. 2 kojplatser, 40 hk Yamaha, spritkök, nytt kapell i år. Provkörning och hemkörning ordnas. 3500€ T el04573420631, 04573420632

☑ Stor rymlig båt Billig stor båt till salu. Bilder här: http://home.aland.net/m04188/boat.htm Bara att sätta i sjön och köra. 2800€ Tel04573427640, henrik.hagstrom@aland.net

☑ Nimbus 26 Fin Nimbus 26 1980 säljes. Volvo Penta AQAD 40 160hk. Radar, VHF, Garmin GPS + sjökort på laptop, bogpropeller, mera info per tel. 25000€ Tel +358407172075, talltorp@aland.net

Propeller 16.9 vänster för 25 ax. Tel0405067092

☑ Honda Integra Type-R. -98, 116tkm, 1,8 DOCH VTEC 190hk. Bilen är i mkt bra skick! Skicka e-post eller ring vid mera info. 10600€ Tel04573798855, selandermathias@msn.com

☑ 16” Ford fälgar 4st aluminiumfälgar, 2st med nya däck, bultmönster 4*108. 300€ Tel04573443992

☑ Billig bra bil Saab 90,-84, 244tkm medkörd, besiktad, s+v-däck på fälg, motorvärmare, dragkrok, ej rost, går bra. Messa eller mejla. 750€ Tel +66800551323, ninasandell66@hotmail.com

Dubbäck Kleber 205/55 R16. 230€ Tel0400458539

Bilsläpvagn Stort täckt släp! Bromsad, besiktad! Ståhöjd i släpet! BVSA!. 2000€ Tel0407607909

Bmw 330 Ci -04 end. 34tkm, 2 ägare, xenon ljus, elstolar, farthållare mm. S+v på 17” fälgar. Ring för info. 33000€ Tel04575483229

Volvo 244 Snygg ex. med bra motor + nya sommardäck. Besiktat till 31.12.-09. 450€ Tel0405490797

Vinterdäck 4st vinterdäck 155/13 på Mazdafälg använda ca 3mån. 120€ Tel04575957713, diatorisa@hotmail.com

Vinterdäck till Honda Accord, på fälg, 155/13 4st. Tel04573135763

• Köpes

Traktor önskas Fungerande gammal traktor önskas, gärna gratis eller för nån hundralapp. Ska användas till lätt snöröjning mm. Tel0400475068, kobbeuffe@aland.net

Vi köper din bil Toyota Hilux, Corolla, Liteace, Dyna, Hiace årsmodell 1980-1995, Corolla skall vara modell XSi, XLi 1,3a. Tel0466894411

Fälgar 4st fälgar med eller utan däck köpes. 235/60R/16” Bultcirkel 5 X 139,7. Centrumhåll 108 mm. Tel0400519395, lundbergsjanne@gmail.com

Isbil Vill köpa en bakhjulsdriven isbil, max 100€! Helst fungerande men ej reggad. Hör av er då!. Tel +3584573426735, braze_94@hotmail.com

Välskött segelbåt Elan 33/90. Masth m. rullgenua. Mahogny inred, sötv 18hk Janmar. 3 batt, solcell, autop, logg e-lod, toa m. sugtöm. Trailer ingår. 51000€ Tel04573424029, 32593

Kartplotter Garmin GPS Map 525 färgplotter med Blue Chart-version G2 Regular. 950€ Tel04573424029, 32593

Båtrailer för ca 7 m båt, obromsad, traktordrag. 200€ Tel04573613562

☑ Mittpulp Uttern 5202 -01, Mercury 4-takt 90hk -01, körkapell, ekolod mm. 13500€ Tel0407568368

Crescent 432 Styrpulpet, Mercury 40hk EFI 4-takt -04 + trailer. 4500€ Tel +3584573449454

Backslag Nytt hydrauliskt backslag. 1500€ Tel0400529174, dan@marin-diesel.com

Hurth backslag för ca 40hk. 600€ Tel0400529174, dan@marin-diesel.com

Båtrailer Majava. Registrerad!. 800€ Tel0407607909

Snurrebåt Bra bruksskick! Okänt märke. Mått ca 4*1,50. 350€ Tel0407607909

• Säljes

Optimistjollar 2 stycken plast. Finns jobb på dom. Slipning, spackling målning. Kompletta! Pris för båda! Även byte någe kull!. 350€ Tel0407607909

📺 **Getasnipa** med en Yan-mar 2QM20 säljes. Motorn går bra. Kartplotter, 1 år gammalt kapell. Trailer ingår. 5000€ Tel0407380763

► Cyklar Moped & MC

• Säljes

Yamaha MBK X-Limit -01. Moped, i bra skick!. 800€ Tel04573424934, tobias.er@live.se

📺 **MC-stövlar stl 44** Falco modell 313, ca. 7000 km, felfria med Drytex-membran så vattentäta, infettade årligen. Slå till!. 65€ Tel0405724700

📺 **Bmw K1200S-05 1300m** nyskick, original 167 hk. Pedantskött 13000 km. En riktigt lättkörd sporttourer. 12000€ Tel0409006732, 15275, sorenlinholm@hotmail.com

📺 **Crossmoppe MBK X-Limit** -03, medkörd 9000 km, fint skick, hjälm (M) fås på köpet. 950€ Tel04573427724, emil.bjorkbom@abo.fi

📺 **RM 250** -93 säljes. 1000€ Tel04573443992

► Djur & Tillbehör

• Köpes

Gummimatta Till hästbox. Beg eller ny. Ring!. Tel0400679953

Hö i småbalar önskas köpa till får. Ca 90 st. Tel04573799066, 31102, cecilia.smadjurskliniken@aland.net

• Säljes

Kattunge i december? Mörka kattungar troligtvis halvlånghår bör bokas nu.Välkomna och välj.Vid lev.avmaskade +vaccinerade. Marica. Tel0400720234, misosafi@aland.net

Kattbur Transportbur för katt modell större. 10€ Tel23204, nettan.karla@aland.net

Kaninbur för utomhusbruk. Stabilt hemmabygge med isolerad sovbur bortskänkes mot avhämtning. Finns i Sund. Tel04573799066, 31102, cecilia.smadjurskliniken@aland.net

► Elektronik

• Säljes

📺 **TV+video med Bänk** Mycket fin 28” Philips tv i perfekt skick, 2 st scart, fjärrkontroll, texttv,Philips VHS video medföljer. 90€ Tel04573135754, 14004

19” skärm. 19” Hitachi crt-skärm säljes. 15€ Tel04573613434

Hemmabio Kompletth hemmabiosystem säljes, innehåller förstärkare och högtalarset. 250€ Tel0400807731

Volvo Penta aqd40a går bra men defekt värmeväxlare. Instrument och kablar. 280 drev och sköld. 600€ Tel0407386184

Styrpulpetsbåt 4,85 Stadig, praktisk styrpulpetare 4,85 m lång. Höstfynd. Tel04570823899

Ny styrpulpetsbåt Ny, snygg, lättgående, stabil och med fina sjöegenskaper. 5,10 lång. Använd max 20 timmar. Höstens bästa köp!. 6000€ Tel04570823899

📺 **Yamaha Yzf R6** -99, reggad 25kw. skinnställ + hjälm tillkommer, allt i mycket bra skick. Gått 4200mil. Har aldrig krånglat. 5500€ Tel04573421641, snigelexpressen@hotmail.com

📺 **KTM LC4 s-motard** 2005 11tkm ackrapovic ljuddämpare mikuni tm 40 förgasare nyservad mm. Ring för mer info! Säljes till högstbjudande. Tel0407342381, milis_milis@hotmail.com

Olika cyklar säljes. Tel33825, 04573430802

Suzuki PV Nyrenoverad Suzuki PV säljes som obehövlig. ’Ny Renoverad motor, nya bromsar, nytt back däck. Ring för mera info. 500elr BUD! Tel0404802300, lordi_mp3@hotmail.com

Cykel Aldre flickcykel med 7 växlar och i behov av reparation. 20€ Tel15647, 04573135894, edgar.ohberg@aland.net

Mysskänder 10 veckor gamla. 2 honor och 5 hanar kvar, vita och svart-vita. Mycket snälla och tamma!. 15€ Tel0407322980

📺 **Kattunge** Pärlan (sv/vit), 12 veckor gammal busig kattunge, söker ett kärleksfullt hem. Avmaskad, vaccinerad, veterinärkontrollerad. 20€ Tel0407459306

Hedemoratupp Ungtupp, kläckt i juni, naturruvad. Vackert svart/röd, snäll. 10€ Tel0407322980

Kattunge Grå och vit hankatt 3 mån. Söt och rumsren. Hemtransport ordnas e.ö. Ingmar. Tel0405756800

Hö och halm i små baler säljes. Tel04573135312

• Övrigt

Fodervärd lår fram Jag har en hane som är blandning mellan schäfer, rottwailer. Världens snällaste. Ring för mer info. Tel0403633214

Hemmebiosystem jvc rx100rsl förstärkare med xv-s40bk dvd spelare med 5.1 ljud + 3st proson högtalare. 380€ Tel +358405124863, hindersbole77@yahoo.se

Tjock-TV 28 tum Philips tjock-TV 28 tum säljes. Ca 7-8 år gammal. 20€ Tel0505670386

📺 **Kamera** Konica MR.640 Tele/Wide, Weather proof, Dual sensor, AF. Nytt batteri medföljer. Obet. använd. 50€ Tel04573314070

📺 **TV** Ca 20 tums tv bortskänkes. Tel+3584573828597, ulrica17@hotmail.com

Bass + slutsteg Baslåda med 2st 12or + 4-kanalers slutsteg på 500W kan brygg-kopplas, för mer effekt, spelar bra. Ring för mer info. 350€ Tel0400846715

Hemmabiosystem Deltaco hemmabiosystem. Säljes pga utrymmesbrist. Billig vid snabb affär endast 90€ då. Tel0408291327

Nätverks/USBhårddisk 250 GB nätverks- och USB hårddisk. Perfekt som backup och/eller FTP-server. 50€ Tel0405460556

📺 **TV 44 tum** LG 44” projektor tv. 550€ Tel0405109455

Modem till dator säljes. Tel33825, 04573430802

Sony Navu50 gps säljes billigt. Tel04573135763

► Fastigheter

• Uthyres

2:a hand Göteborg 2 rum och kök uthyres i Göteborg 23 januari - 20 mars. Maila för mer info. 4500SEK, erasemusic@me.com

2:a i centrala M:hamn uthyres fr. 1/11 62m² 2rok. Balkong mot väst/öst, utsikt över Slemmern. 750€/mån. Ring fr.o.m. 20/10. Tel13368, 0405790132

Lägenheter Tvåa 62m² och etta 37m² uthyres i radhus i Eckerö Storby. Tel04573799095

3 rum o kök, 78m² Lägenhet i centrum, 3rok, ljus och trevlig. Vatten, värme ingår (vån3). 745€ Tel04575291139, beetle66@live.se

Garage i centrala Mariehamn. 80€/mån. Ring kl.18-20. Tel12777

Nyrenoverad 3:a i centrala Mariehamn, 82m². 820€/mån. Ring kl.18-20. Tel12777

Stort 50-talshus i Lemland Flaka m stort o ljust kök, alla bekvämligheter, tillträde enl. överensk. Kallhyra. Intresserad ring Siv el Sture Eriksson. Tel35440, 0400979181

Liten bostad perfekt för skärgårdsbor tex. då den ligger i Kalmarnästrakten. 27m2. kokvrå,sovalkov,toalet och delad dusch.El ingår. Möblerad. 300€, sussaja@hotmail.com

• Önskas hyra

Liten 1:a i Abo Jag är en studerande tjej från Mariehamn som söker en liten 1:a i centrala Åbo. Jag är 20 år, djurfri och rökfri. Tel0408456595

Hus Vill hyra ett hus minst 80 kvm f.o.m 1.11.09 till nästa sommar. Hyran max 6000 SEK. Barnfamilj passande!., juha.kyllinen@gmail.com

Varmgarage i M:hamn med omnejd ö hyra max 100e/mån. Tel0403223125

3 rok 3:a önskas snarast. V-näs el Ö-näs. Tel0408426737

Lägenhet i Stockholm Rökfritt och djurfritt par söker lägenhet i Stockholmsområdet för doktorandutbyte från och med januari. Tel0451343708,

► Hus & Hem

• Säljes

📺 **Matbord** 96 cm långd, 75 cm bredd. Vitt. 35€ Te1 + 3 5 8 4 5 7 3 8 2 8 5 9 7 , ulrica17@hotmail.com

Nintendo Wii, 3 spel Laddningsstation, 2 kontroller, i princip oanvänt. 250€ Tel0405296944, 15882

Tv En Panasonic tv 21” säljes pga ej används. Inget fel på den, snygg design. 3år gammal. 100€ Tel04575640667, tinasommarlund@aland.net

Handan Digitalbox. 20€ Tel0405222820

📺 **JVC dvd** Fungerande dvd säljes. Ring efter kl 18 vardagar. 50€ Tel0408766310

📺 **GTA4 till PC** Grand Theft Auto IV för PC. 36€ Tel04573433060, martin.husell@aland.net

• Köpes

Trådlöst t-bord+mus Ett billigt trådlöst tangentbord + mus. Behöver ej vara av bästa kvalitet eller märke., emil.johans89@gmail.com

Hus, stuga Hus eller varmbo nad stuga önskas hyra av 2 vuxna 1 barn. Minst 2 sovrum. Gärna bastu och gärna nära vattnet. Tel+358505176254, anitaker@msn.com

Mammaoch barn söker omgä nde en tvåa eller trea, i närheten av Mariehamn eller Jomala. Tel0403633214

Trea i Mariehamn Två skötsamma killar med ordning o reda, djurfria o fast jobb önskan hyra trea i centrala Mariehamn. Max 600€. Ring!. Tel+358400328576, +358409610868, tientran-7@hotmail.com

Par vill hyra lgh 1a el. 2a, gärna i M:hamn, och där vatten o el ingår. Har en innefatt. Högst 450€/mån. Tel0408191284

Lägenhet Skötsam, ickerökande kvinna med två stycken hundar söker billig, mindre 2:a eller en större 1:a i Godby, Jomala eller Mariehamn. Tel0407306297, tina.gnici@aland.net

Önskas hyra... Mindre hus eller stuga önskas hyra i Lemland. Tel0408173767

Lägenhet i Finström Behöver tvåa eller trea i Finström. 23 årig man, arbetare. Tel0405791920

3-4 rum + kök 4-personers familj önskar hyra 3-4 rum i Mariehamn, gärna gångavstånd från Övernäs skola. Tel13677, mypost@aland.net

3 rum och kök i Mariehamn eller Jomala önskas hyra av kvinna med fast inkomst. Tre barn, rök- och djurfria. Tel0400927095

Lägenhet i Malmö sökes omgä nde av skötsam, rök- och djurfri tjej. Tel17889

Hus. Vi är en seriös familj på 5 pers. som skulle vilja hyra ett hus. Vi har båda ordinarie jobb,och har goda referenser. Ring kvällar. Tel0408440081

Lägenhet För att oftare kunna träffa våra barnbarn önskar vi hyra övernattningslägenhet i Stockholm. Alla svar beaktas. Tel0405291818, 0405761919, abrahamssons@aland.net

Etta i stan Billig etta i stan önskas hyra av studerande tjej. Rök- och djurfri. Tel04573427020

Säng. Furusäng, bäddmått 90 x 200, bra skick. Tel0405160898

Diskbänk två hoar och anslutningsrör bortskänkes mot avhämtning. Tel0405291818, abrahamssons@aland.net

📺 **Matsalsmöblemang** Aldre matsalsmöblemang, bord 115 cm + skiva 50cm och 6 klädda stolar. 100€ Tel33723, hasselbacka@yahoo.se

📺 **Lädersoffa 3+2** Akta lädersoffgrupp av mkt hög kvalitet samt underbart bekväm o välvärdad. Till högstbud. End. seriösa svar. Se bilder på nätet. Tel04573430452, murars.lewin@live.se

Stabil loftsäng 1,20 Stabil loftsäng med resårmatrass 1,20, plats för skrivbord, soffa eller annat under. Mycket annat pga flyttning. Nås via e-post!. 120€, ninasandell66@hotmail.com

Resårsäng. Resårsäng 1,20m. 30€, ninasandell66@hotmail.com

Modernt skrivbord. Fint modernt skrivbord i grått och lite trädetaljer. 80€, ninasandell66@hotmail.com

Furumatsalsbord Stort stabilt furu matsalsbord. 45€, ninasandell66@hotmail.com

Vitt toalettskåp med hyllor, speglar och belysning. 50€, ninasandell66@hotmail.com

Förvaringslåda Furulåda på hjul för förvaring under säng. 15€, ninasandell66@hotmail.com

Toalettskåp för vägg Smalt högt toalettskåp med skjutdörrar, spegel och 3 hyllor på insidan. 15€, ninasandell66@hotmail.com

Duschstänger. 2st, ställbara i olika längder, lätta att montera (behöver ej skruvas). 10€/st., ninasandell66@hotmail.com

Utesoffa i trä med sirliga metall-sidor/armstöd. 20€, ninasandell66@hotmail.com

Antikt bord ca.1x0,5 Antikt bord i tra ca.1x0,5m, tror det varit en bröllopsgåva någongång i tiden. 25€, ninasandell66@hotmail.com

Röd mysig matta. Stor modern långhårig matta i olika röda nyanser. 50€, ninasandell66@hotmail.com

Persisk stor matta. Stor persisk rödmönstrad persisk matta, t.ex. i matsal eller vardagsrum. 200€, ninasandell66@hotmail.com

Bar och stolar Rottingbar med 2 stolar. Ring för info!. Tel04573424336, emil.forsbom@aland.net

📺 **Aldre bäddsoffa** Passar bra t.ex. i sommarstugan. Ring för mer info. 40€ Tel0408697228, 04573823273

Sängstomme 180210cm sängstomme säljes i befintligt skick, med kommer även ett sängbord om man vill ha ett. 100€ Tel0400807731

Soffbord Rymligt soffbord i mörker nyans säljes pga flytt och orkar inte släpa med mig allt. 35€ Tel0400807731, uffe_1984@hotmail.com

Schäslong blå-vit randig i gott skick bortskänkes på grund av utrymmesbrist. Lämplig som extra bädd. Tel0405291818, abrahamssons@aland.net

📺 **Skrivbord** Praktiskt skrivbord med plats för dator, skrivare, pärmar etc. Skrivbordet är i körsbärsfärgad laminat och i fint skick. 50€ Tel0405825888

Svart liten hylla. För golv, 2plan. Nås endast via e-post. 10€, ninasandell66@hotmail.com

Diverse möbler Mörkbetsad furu matbord 6 stolar, 1 högt & 1 lågt hörnskåp, soffbord. Mörk grön lädersoffa. Allt i mycket bra skick. Tel+358400711156, 01816792

📺 **Hyllserie i körsbär** Nurmelas Pikantti kvalitetsförvaring i körsbär. 2 skåp med dörrar, 1 skåp med glasdörrar, 1 cd förvaring, 2 låga hyllor. Nyskick!. 350€ Tel0405825888

📺 **Säng** med vit huvudgavel 105cm x 200cm. 120€ Tel04573792921

📺 **Skrivbordsstol** Svart. För barn. 5€ Tel04573792921

60-tals bäddsoffa m oranget tyg o trädetaljer. B:2m. Sovplats för 2 vuxna. Plats för täcken i rygen. Ursnygg & toppskick! 4 matchande stolar finns. 200€ Tel0405014955

📺 **Klädskåp** Stort klädsåp i massiv furu. 2 dörrar, stång för upphängning samt hylla. Rundade hörn. Mått: Höjd:200cm, Bredd:90cm, Djup:60cm. 45€ Tel0405637639

📺 **Fin kaffeservis** i 12 delar + serveringskanna, sockerskål, gräddsnaäcka. 50€ Tel0503306449, annaees@hotmail.com

Diskmaskin Fungerande LG diskmaskin LD 2140 WHU säljes som obehövlig. 50€ Tel04573427385, ue@aland.net

Bord Lack bord från Ikea, svart, skiva 55x55cm, höjd 45cm. 5€ Tel04573422797

Sängstomme Stilren Ikea sängstomme i björkfaner 160x200cm bortskänkes. Finns i Mariehamn. Tel04573422797

📺 **Soffbord på hjul.** Höjd 57 cm, längd 140 cm, bredd 80 cm. 100€ Tel49954

📺 **Skrivbord.** Hörnskrivbord 100x100, höjd 140 cm. 50€ Tel0407066461

Växasäng Vikare Ikea blå, trill ur skiva. Madrass medföljer, bra beg skick!. 30€ Tel04575300713

Växasäng furu, utdragbar. Ej madrass. Ok beg skick!. 20€ Tel04575300713

Tvättmaskin säljes, har stått i förråd några år. 50€ Tel04575300713

Säng 2st resårmatrasser med ben. Använda ca 4år. Mått 200x80 cm. Priset kan diskuteras vid snabb affär. 250€ Tel31926, 04575244058

Varmvattenberedare Parca M200VS, 200 lit golvmmodell beg, fungerande, inkoppling 220/380V. 50€ Tel0400972495

📺 **Mangel** Fungerande mangel säljes så som obehövlig. Ben kan ordnas. 170€ Tel0407669184

Resårsäng 90 cm bred med bäddmadrass i mycket gott skick. 70€ Tel04573749751

Ytterdörr Vit ny vänsterhängd ytterdörr med fönster säljes p.g.a. felköp. Tel0405323519

Köksbord, stort. 60€ Tel33825, 04573430802

Liten elspis med 2 plattor och ugn för 220V. 25€ Tel04573427236

Jötul 602N med kokplatta, skick som ny. 250€ Tel04573443992

Bokhylla 4år Tre sektionsbokhylla 4år gammal säljes, vitrinskåp mm, ca 235x180x45, rym 42” tv i den!. 160€ Tel04573798817

Dammsugare Tystgående röd Samsung dammsugare. 100€ Tel23204, nettan.karla@aland.net

Bänkdiskmaskin Avanti bänkdiskmaskin. 70€ Tel15506

Hallspegel. Stor, ca 1x1,20 m, hallspegel med bred träram. 10€ Tel0405327680

Vems är numret?

SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)
- Skriv numret utan mellanslag
- Skicka det som ett textmeddelande till 16505
- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande 0,59 €/sökning

KUND TJÄNST 0800-93553 www.gsm.aland.fi

• Säljes

 11 kg järngasbytta perfekt till gasspis/-grill. 40€ Tel0405724700

Diverse möbler Vitrinskåp, kökssoffa, köksvitrin, hörnvitrin, matsalsmöblemang, ”bokhylla”, för mer info ring. Tel04575958255, 04573135155

 Datorskrivbord Ikea datorskrivbord i bok ”Jerker”. Djup bordsskiva 120*90, inkl. övre hyllplan 120*35, silvergrå metallben. Tel0405934445

 Bruna **lädersoffor** 3+2 brun lädersoffa. 60€ Tel14424, 04575483360

Bortskänkes Mörkbrun hörnsoffa i plysch med sittvänligt hörn. Tel04575701735

Muggar, koppar, fat, glas. Hel låda full, ca 30-40 st. 19€ Tel0400696761

Handdukar, stora, små. Hel låda full (ca 30st). 25€ Tel0400696761

Virkade dukar. tygdukar, gardiner mm. Hel låda full. 29€ Tel0400696761

Skrivbord 2 st med lådhurtsar, för barn/ungdom. 30e /st eller båda för 50e. 30€ Tel35410

Dubbelsäng 160 x 200 cm, inkl. vit sänggavel. 100€ Tel0407761560

Tvättmaskin Samsung 7,5 kg ca 3år. 250€ Tel04575957713, diatorisa@hotmail.com

Telefonandel i Alands Telefonandelslag. 450€ Tel34376, 04575267244, bolandet@aland.net

 Innerdörr glas/ek Dooria Addera 9*21 (passar i dörrhål 90 * 210 cm). Tre rutor frostat glas med ramar i massiv ek, sidohängd. Ge prisförslag. Tel045734 20733, 04575015052

 Vardagsrumsbord Bord i betsad björk m fyra stolar o två iläggsskivor, 80x120-170cm. Stolarna omklädda. Tillv. ”Konepuusepät Oy”. Gott skick. 100€ Tel0400812236

Databord, hörnmodell, i jättebra skick säljes. Tel04573134178

Roslagsspisen, trekantig insats för öppnen spis. 50€ el bud. Tel41291

Telefonandel på landet. 600€ Tel04573613900

Kyl-frys 300 lit. H:170 B:60cm. 100€ Tel04573613900

Tvättservis Arabia från 30-talet. Tel04573435744

► Musik & Instrument

• Säljes

DIGITALA TRUMMOR
Digitala trumor, SPD-20 + kickpedal + hihatpedal.Nypris Thomann 910,00 Nu endast. 750€ Tel 04575692248, bengthe@aland.net

► Sport & Fritid

• Säljes

Inlines storlek 41 m tillhörande skydd, säljes pga tappat intresse. Obetydligt begagnade. 70€ Tel04575957810

Möbler Brunbetsad hallbyrå (4 lådor) och stor spegel. 40€ Tel15647, 04573135894, edgar.ohberg@aland.net

Kamin Porin Matti Effektiv och lite använd kamin av typ välkänt Porin Matti med kokplatta. 200€ Tel0405490797

 Vädstol i björk, som ny, vävbredd100 cm, med bänk, 4 skaft, 6 trampor, skyttlar, skedar, snören, vävspännare, spolmaskin. 290€ Tel31397

Databord med utdragbar skiva, 50 x 77 x 75. 20€ Tel04573312141

Dörr Vit, slät innerdörr m. karm 72x204. 40€ Tel0405408387

Matbord **90cmx120cm** och 4 stolar i bra skick. 40€ Tel04573312141

Skivbord i bra skick. 20€ Tel04573312141

Gasspis Bra gasspis 4 plattor med ugn och 2st 11kg gasbyttor perfekt för stugan. Tel04573134178

Matsalsbord Matsalsbord i glas +4 kromade stolar. Tel04573134178

Matbord. Runt mindre matbord. Svart bordsskiva. 50€ Tel04573431586, 49797

• Köpes

Frysskåp Onskar köpa frysskåp m höjd mellan 120-140 cm, standard bredd. Tel04575957810

Elradiator Vägghängd, 50-60 cm bred, stöpselansluten elradiator på 400-600 W. Bör vara godkänd för våtrum!. Tel0400744358, ninab@aland.net

Bokhyllor höga av ek typ Ikeas Stockholmsserie. Tel04573823305

Fönster Isolerglas. Fast (ej öppningsbart). Höjd ca 50cm, bredd ca 80cm. Tel04573422788

Liten frysbox önskas köpa. Tel38343, 04573749743

Kompost. Biolan 220 l. kompost önskas köpa. Tel0407671479

Ivar bokhylla Gavel/stege till Ivar bokhylla (Ikea) köpes, höjd 225cm eller 190cm, eventuellt även hyllor. Tel0407017925

Ivar bokhylla Gavel/stege till Ivar bokhylla (Ikea), 225 cm alternativt 190 cm hög, eventuellt även hyllor. Tel0407017925

Lundiahyllor Köpes gamla Lundiahyllor med stegar. Tel0405839084

Rosenkvittenäpplen ett par kilo. Tel01849490, 04575456103

 Bas & förstärkare Epiphone bas med en Behringer förstärkare 90 watt säljes i nyskick, paketpris. 450€ Tel0408348777, jennifer.terry@lyceum.ax

 Gibson Epiphone Beg. gitarr, modell gräddvit telecaster säljes. Bra för nybörjare. Behöver nya strängar. 100€ Tel04575701533, camilla_henriksson795@hotmail.com

Piano akustiskt, svartmålat, börses, säljes till högstbudande!. Tel0509194796

 Koho-hjälm Vit Koho-hjälm med galler. 10€ Tel04575701695

Motionscyklar. Använda motionscyklar i mycket fint skick. Tel04573435744

Delsej resväska Delsej halvhård resväska 25x50x75. Använd endast 1 gång. Säljes p.g.a. ryggproblem. Nypris 140€, nu 70€. Tel04 07353098, 0400745027

Beg. golfbags i olika storlekar. Snygga. Tel04573435744

Motionscykel. Mindre motionscykel säljes. 70€ Tel04573431586, 49797

Go-kart 125cc säljer min kart biesse med Tmk7 motor hör av er på mail för mer info, resevedlar medföljer samt nya regndäck, hör av er. 1000€ Tel0403277020, niccodark@hotmail.com

► Samlarobjekt

• Säljes

Annonsera i den tidning du själv läser!

► Övrigt

• Säljes

3 skärig plog Aldre 3 skärig plog säljes. Tel04573134178

Vedkap i perfekt skick. Remdrift. 250€ Tel0407184140

Gasbytta. Gasbytta, 11 kg. 45€ Tel0407184140

Björkved Torr, kapad, kluben. Ca 35 cm lång. Tel04575221634

Vita Huset säsong 1 Säsong 1 av Vita Huset på DVD säljes. 40€ Tel04573613434

 Skor 3 par olika skor säljes i bra skick. stl 40-41. Kom och prova och ge bud. Tel +3584573828597, ulrica17@hotmail.com

 Nya stövlar Knappt använda pga fel storlek. Stövlarna har storlek 39. Nypris 60€, nu. 30€ Tel0408291327

Kompost Klintkompost, 20€. Tel22304

Grenställ f tunggoods 4-6m. Enkelpelare 3st 2400mm armar 12st 1020mm. Stagsektion 2st 1500mm. Blå RAL5017. Beg.men i nyskick. 490€ Tel04570229051

Rullator Ny gråsvart säljes. 250€ Tel23204

TA-213 reservdelar säljes. Tel0405743666

Tig svets ADC315(D). Svet-sar även aluminium. Komplett med kylaggregat och transportvagn. 1600€ Tel0400529174, dan@marin-diesel.com

2st plasmaskärare 1) LG-125E Skär mera än 30mm i plåt och 2) LG-40E Skär 10mm i plåt. Tel0400529174, dan@marin-diesel.com

Liten dieselmotor 6,5 Hk, 1-cyl. För varierande användning. Tel0400529174, dan@marin-diesel.com

Inverter svets 160 A. Nytt. 300€ Tel0400529174, dan@marin-diesel.com

Traktor Veterantraktor, David Brown 1947, Cropmaster. Renoveringsobjekt till högstbudande. Tel0405075101, jgem42@hotmail.com

Carvingskidor K2 OMNI 160 cm, 107|70|97, 15 m radie, med Marker bindningar, i mycket fint skick. 80€ Tel0405222820

Sparkcykel/rullator Obetydligt använd röd sparkrullator märke ESLA. 350€ Tel23204, nettan.karla@aland.net

Motionscykel Mkt fin, lår gammal. Med display som visar distans, kcalförbränning, hastighet, tid och puls. Nypris 3000kr. 130€ Tel04753435414

Hjälmar för ungdomar tex slalom, pulkbacke mm. 1st röd. 1st grå. Passar 6-15år. 30€ Tel05019194796

ANTIKA SKEPPRATTAR
2 antika skeppsrattar 95cm resp. 105cm. 300, 350euro otroligt vackra. Tel 04573435613

KLÄDER
Massor av kläder och skor säljes/ bortskänkes, de flesta oanvända. Maila för vidare info samt bilder. Karinlatomaki@gmail.com

Diesel Gen 5 kW. Nytt, körklar med batteri ock olja. 1100€ Tel0400529174, dan@marin-diesel.com

• Köpes

Toppkapell till Volvo. Ring kvällar. Tel0408792136

Kompressortank till Biab 270 lit. 2100 lit. komp. Ring kvällar. Tel0408792136

Skivlyft Begagnad gipshiss köpes. Tel0408293185

Husvagn Aldre husvagn som är i sådant skick att den duger till kaffebod. Tel04575243929

Joe Labero biljetter en biljett till Joe Labero önskas köpas till föreställningen tisdagen den 27/10. Tel0400721093, gabriella.ronnberg@aland.net

Frysta blåbär önskas köpa. 3-5 kg eller vad ni har. Tel17462

Motoped (manuped), träningscykel för handikappad, ev hyra. Tel 01849490, 04575456103

• Övrigt

Bortskänkes Säkert och gediget kassaskåp för snabb avhämtning. Tel38021

Vinylspelare Gammal vinylspelare tas gärna emot! Nälen behöver ej funka, så länge den snurrar. T el0408351074, 0046704785371, golnar.bahar@gmail.com

25” Finlux TV. 25” Finlux färgtv bortskänkes. Stativ följer med!. Tel41806

Gratis isolerglas 36 st 3-glas isolerglas 142x136 cm bortskänkes mot avhämtning, + några mindre glas på köpet. Tel0400420142, jan@holmbergs.ax

► ÖVRIGT

KASTRERINGSKAMPANJ
KATT • Vecka 44 och 45

-15 %
på ordinarie pris

Bokningar mån-fre kl. 12.00-13.00
Telefon 32 185

Veterinärer är:
Rauli Lehtinen,
Peter Saul och
Julia Lindberg

► KUNGÖRELSE

MARIEHAMNS STAD

Lediga platser
Brandman
Räddningsverket lediganslår på nytt en plats som brandman. Tidigare inlämnad ansökan beaktas. Närmare information lämnas av räddningschef Leif Ahlqvist, tel 531480.

Ansökan märkt ”Brandman” sändes **senast 3.11.2009** till Räddningsverket i Mariehamn, Elverksgatan 8, 22100 Mariehamn.

Personal till markavdelningen
Tekniska verken ser till att stadens infrastruktur fungerar. Markavdelningen svarar för stadens kommunaltekniska byggande, trafikplanering och kollektivtrafik samt drift och underhåll av allmänna områden, maskiner och verkstad.

Vi anställer:
1. Chef för markavdelningen
Vår nuvarande avdelningschef går i pension. Markchefen är en av nyckelpersonerna i stadens infrastrukturbyggande och arbetet är både utmanande och omväxlande. Vi letar efter en engagerad chef som har förmågan att driva och utveckla avdelningen.

En lämplig grund för tjänsten är samhällsteknisk högskoleutbildning och en bakgrund från kommunalteknisk förvaltning eller entreprenadföretag.

2. Planeringsansvarig
I arbetet ingår bland annat att utarbeta förstudier och ta fram trafik- och parkplaner samt gaturitningar inklusive kostnadsberäkningar och tidtabeller. Arbetet ger en möjlighet till en samverkan med olika aktörer i branschen.

En lämplig grund för tjänsten är samhällsteknisk högskoleutbildning och praktisk erfarenhet av kommunalteknisk planering med moderna planeringsverktyg.

Läs mer om tjänsterna på stadens hemsida eller ring tekniska chefen Kai Söderlund på 0457 5958151. Ansökan inlämnas **senast 16.11. 2009** till Tekniska verken, Elverksgatan 1, 22100 Mariehamn eller per e-post till Kai Söderlund.

Se www.mariehamn.ax >Service >Arbeta hos oss
E-post: fornamn.efternamn@mariehamn.ax

Julmarknad på Torget
Julmarknad på torget i Mariehamn 5-6 december 2009. Anmälningar sker på särskild blankett som fås från stadshusets reception eller per tel 5310. Blanketten finns även på stadens hemsida. **Sista anmälningsdag är 4.11.2009.**

Vårt gamla Mariehamn – norra staden
Folke Wickström och Jerker Örjans berättar om sin forskning kring det gamla Mariehamn och vill gärna träffa andra, som har minnen från staden genom tiderna, i stadsbibliotekets samlingsrum **onsdag 28.10** kl 13 - 15. Kulturförvaltningen bjuder på kaffe med dopp.

www.mariehamn.ax

► Förlorat & Tillvarataget

• Förlorat

Digitalkamera En mörkrosa Nikon CoolPix borttappad natten mellan den 3 o 4 okt. Hör av er om upphittad, eller lämna till polisen. Tack!. Tel04573618621

 Liten gul kisse Har någon sett våran gula lilla kisse. Hon bor i Jomalaby. Hon har halsband på sig med tel.nr och adress. Tel0408339251

Tröja Mellanblå, tjock Aran-tröja kvarglömd någonstans. Ring 04573515700, tack!.

Brunrandig pojk katt med vitt bröst och långa vita strumpor, rosa nos, lite ”smutsbrunt” vid munnen borta i Gottby. Tel04573428588

• Tillvarataget

Silverring upphittad på Select parkering, återfås mot beskrivning. Tel04573422797

Upphittat på ACS. En rosa mössa med jordgubbar på, ett par svarta mockahandskar, en rosaröd baby-mössa, ett blomörhänge. Tel5355

Vad ska vi med ”MISE-koncernen”?

■**Enligt** renhållningslagen är det inte tillåtet att överge avfall. Inte heller får avfall hanteras okontrollerat. Lagen är detaljerad. Bland annat får man inte blanda olika typer av avfall.

Enkelt uttryckt: avfall ska sorteras och får inte slängas hur som helst i sjön och naturen. Om något sådant sker blir det ett polisärende. Så långt behövs inte MISE eller någon annan kommunal motsvarighet.

För att kommunens invånare inte ska stå där med ett sopberg på tomten, kräver lagen att kommunen på något vis ordnar att de boende får avfallet borttransporterat. Lagstiftningen reglerar klart och tydligt vad kommunen får och inte får kräva av de boende.

Kommunens skyldighet är alltså att planera, organisera upp och därmed göra det möjligt för kommunens invånare att bli av med soporna. Kommunen får bestämma vad invånarna skall betala och den normala gången är att avgifterna fastställs av kommunens fullmäktige i demokratisk ordning utgående från vad avfallshanteringen kostar och utan vinstintresse för kommunen.

► UTHYRES

Parhuslägenhet

uthyres.

3 rum och kök.
30 m från vattnet.
Tel 0457 361 3425

► ÖVRIGT

Äldre mansperson söker

arbete

3-4 timmar/dag

Mångkunnig.
Körkort ABCE
Tel 040 5187594

► MÖTEN

Höstmöte

torsdag 29.10 kl 18.00
på restaurang Wirrans
Ålandsvägen 40

Stadseenliga
förhandlingar

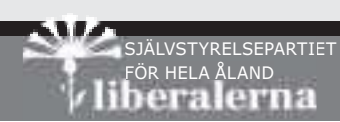
Välkomna! Styrelsen

► MÖTEN

Välkomna till
Liberalerna
i Lemland

HÖSTMÖTE

torsdagen den 29
oktober kl 18.30
på Skeppargården
Pellas.

Sopbil. Vi har renhållningslagen. Vi har dugliga renhållningsentreprenörer. Vi har utmärkt renhållningsservice. Vi har polisen om någon skulle bryta mot renhållningslagens bestämmelser. Vad mera behöver vi för att renhållningen ska fungera? undrar insändarskribenten. Foto: ERKKI SANTAMALA

På Åland har vi i dag några dugliga renhållningsföretag som erbjuder all den service inom avfallshanteringen som behövs. Ett av dessa företag upprätthåller därtill en i internationell jämförelse mycket hög standard både ifråga om tjänster och utrustning. Att på ett bekvämt sätt bli av med avfall på Åland är i dag definitivt inget problem. Renhållningssystemet skulle därför kunna fungera helt oberoende av kommunalt ingripande redan genom att invånarna följer renhållningslagens bestämmelser och vid behov anlitat tillgängliga renhållningsföretag. Så sker redan i dag inte bara i samband med tömning av slambrunnar och toatankar, utan faktiskt också ifråga om övrig renhållning.

Vad har vi då MISE till? Avsikten och förhoppningen med MISE, tillika svaret på frågan om MISEs existensberättigande, är att MISE – genom att på ett professionellt sätt upphandla alla slag av renhållningstjänster – skall kunna kontrollera prisutvecklingen på renhållningsmarknaden och därmed förhindra att renhållningskostnaderna skenar iväg under okontrollerade former! En annan avsikt var att MISE – genom att styra upp hur avfallet uppsamlas och tas om hand – skulle bidra till rationaliseringsvinster, bättre sortering och följaktligen lägre kostnader för hushållen. I öv-

rigt kan marknaden ta hand om hela renhållningssystemet utan inblandning av kommunen.

Varför blev det inte så? Ända från starten 2006 har MISE kommit att agera mjölkossa med makt att fastställa tvingande avgifter och med den huvudsakliga uppgiften att hålla det icke marknadsanpassade bolaget, ÅPAB, under armarna. Istället för att vara prispressare blev ”MISE-koncernen” kostnadspådrivande. Hushållen är inte längre uppdragsgivare till en myndighet som ska bevaka hushållens intressen. Istället har MISE ombildats från myndighet till ett affärsföretag. Ovanligt på så vis att man har makt att tvinga på alla invånare kostnader och tjänster som inte efterfrågas.

Någon priskontroll att tala om sker inte i dag. Istället är det fritt fram för renhållningsföretagen att fastställa sina egna prislistor. MISE ger inget skydd. Varför inte låta renhållningsföretagen då helt ta över återvinningscentralerna, där renhållningsföretagets pris-sättning med eller utan årskort skulle kunna gälla. Klart att prissättningen kan bli hög, men knappast högre än med MISE-koncernens medverkan. Företagare brukar ha viss känsla för vad en tjänst får kosta för att den ska gå att sälja. Om MISE inte utför sitt uppdrag, dvs att hålla ordning på kostnader och

avgifter, vad ska man då med MISE till?

Varför har det blivit så här? Den grundläggande orsaken är förstås att alla inte har klart för sig vad myndighetsrollen innebär. Den andra orsaken är att nästan alla förslag – också de heltokiga – slinker genom en maktlös stämman. När stämman lyckades enas om att ”MISE-koncernen” skall brytas upp för snart ett år sedan, nonchalerades detta av styrelse och ledning, som fortsatte som om frågan inte ens skulle ha diskuterats. Undantaget som bekräftar regeln var nu senast beslutet att inte tillåta att grundavgiften höjdes till 150 euro, men också det lägre belopp som fastställdes faller ändå inom den sedan länge uppåtgående trenden.

Vi har renhållningslagen. Vi har dugliga renhållningsentreprenörer. Vi har utmärkt renhållningsservice. Vi har polisen om någon skulle bryta mot renhållningslagens bestämmelser. Vad mera behöver vi för att renhållningen ska fungera? Det hade förstås varit bra om MISE-myndigheten hade skött våra gemensamma upphandlingar och pressat priserna, men så blev det inte och renhållningen fungerar ju även utan. Troligen bättre än med MISE-affärskoncernen. Så vad ska vi egentligen ha MISE-koncernen till? Undrar **Jan Westerberg**

Hus, inte fastigheter

■**Bästa** Mise. Jag äger en fastighet med fastighetsbe-teckning xxx-xxx-xxxx-xxx-X. Arealen är på 2.000 kvm. På denna fastighet finns en sommarstuga byggd 1959, innehållande kök, vardagsrum och två sovrum. Allt detta rymms på 49 kvm. Stugan är helt oisolerad varför det är omöjligt att bo i den under vinterhalvåret. Förutom detta finns vedbod och utedass, bastu samt en friggebod. Dessa övriga byggnader genererar inga sopor, speciellt inte friggeboden, eftersom den används som förråd. Varför ska jag debiteras dubbel renhållningsavgift för detta? Det tarvar en förklaring. Eftersom jag är skriven i Sverige är jag inte berättigad att äga mer än en fastighet och den får enligt reglerna inte vara större än 2.000 kvm. Trots detta debiteras jag renhållningsavgift för två fastigheter.

Det svar som levererades i måndagens Nya Åland från **Fredrik Karlsson**, verk-samhetschef på Mise, är att beteckna som ”god dag yxskaft”. Man hotar med att det inte är tillåtet att ange olika uppgifter till olika myndigheter. Den ena är Skattemyndigheten. Vilken är den andra? Enligt besked från Mise har man fått uppgifter från skat-teverket, inte från mig. Kan det manne vara fråga om en begreppsförvirring? Har man blandat ihop begreppen fastighet och bygg-nad? Eller är det så enkelt att man inte gillar mig längre, efter det att jag fotografe-rade återvinningsstationen i Kvarnbo? Bägge tidningarna har vid ett flertal tillfällen publicerat bilder av misskötta återvin-ningsstationer. Har samtliga fotografer dubbel avgift?

Tove Kjellander

Jaa! Så var det MISE igen!

■**Man** upphör aldrig att förvåna sig. Låt vara om jag som Mise säger missuppfattat en av de grundläggande principerna inom deras verksamhet. Det är jag nog inte ensam om i så fall. De enda frågor jag bad att få svar på står fortfa-rande lika obesvarade. Det tycks höra till en av deras grundläggande principer att inte kunna ge enkla, rediga svar. Jag frågade: Gäller de värdebevis som Mise sände ut 2008 ? Då jag ringde till Mise-kontoret och frågade för ca 2 veckor sedan, fick jag svaret att de gäller tills ett nytt kommer ut. På återvin-ningen i Norrböle sade de två dagar före och ett par dagar senare att de inte gäller. Den frågan står fortfarande kvar och jag vill ha ett svar. **Mises** svar på min insändare verkar minst lika flummig som de antagligen anser att min fråga var. Nu citerar jag

rakt upp och ner texten från Mises **värdebevis**: ”Privatpersoner boende i Mises medlemskommuner (året runt eller fritidsboende) har rätt att mot uppvisande av detta värdebevis nyttja de bemannade återvinningscen-tralerna i Mise-kommunerna. Innan något avfall avlämnas ska transportören anmäla sig till ÅVC-personalen och visa upp värdebeviset. Avlämning får endast ske efter perso-nalens godkännande och på anvisad plats. Avlämning av brännbart restavfall Under år 2008 har varje hushåll rätt att utan extra kostnad lämna två säckar brännbart restavfall varje månad. 2009 Värdebeviset gäller fram till dess att 2009 års värdebe-vis börjar gälla. Kommunalförbundet för Ålands Miljöservice.”

Doris Jansson

Stäng Godby hälsocentral

■**I vilket** avseende är Godby hälsocentral en av ÅHSS mest välfungerande enheter (Salmén i debatten)? **Om** man behöver en akuttid måste man ändå fara till Mariehamn för att få vård. Ni i Godby talar så vackert om att ni sköter om norra Ålands befolkning. Två (2) akuttider en vardag som delas ut redan tio minuter över åtta. Räcker det? Nej, så friska är inte vi på norra Åland. Man blir hänvisad till Mariehamns hälsocentral att sätta sig i kö efter klockan 16. Så hart det varit i flera år. Jag vet, eftersom jag då och då har behov av ett akut läkarbe-sök. Inte sedan **Kaj Matts-son** et company jobbade enligt egenläkarsystemet har det fungerat.

Vet ni, som skrev på listor för Gobdy HC i spartider vad ni gjorde? Har ni nå-gonsin behövt en läkartid? Flera månaders väntetid på en ”vanlig” läkartid. Nej, dags att se sanningen i vitögat och stänga Godby HC och flytta hela rasket till Mariehamns nya utrym-men. Där kan de gemen-samma resurserna utnyttjas effektivt. För där hamnar vi norrålänningar ändå efter kl 16. Rådgivning och hemsjuk-vård blir väl kvar i Godby. Politiker, sluta med röst-fiske. Och personalen där, sluta tala i egen sak. För övrigt har vi en bra sjukvård inom ÅHS.

Norrålänning

Ring och tipsa!
0457-313 4444

**BADRUMS
-DAGAR**

Fredag 23.10 kl 8-17 och lördag 24.10 kl 10-14

TV-programmet

torsdag 22 oktober

6.15 Go'kväll (R) [5087990]
7.00 Rapport [56006]
7.07 Regionalt [207397613]
7.28 Gomorron Sverige [318198938]
10.30–13.00 UR [2891025]
13.00 Rapport [74445]
13.05 Visuell intelligens (R) [5220667]
14.05–14.50 Andra Avenyn (R) [12367]
15.15 Fråga doktorn (R) [1569445]
16.00 Den stora resan (R) [43358]
17.00 Rapport [86613]
17.05 Gomorron Sverige [536990]
18.00 Hannah Montana (R) [89193]
18.25 Robins (R) [83551]
 Pratshow.
18.55 Sportnytt [6293822]
19.00 Rapport med A-ekonomi [87174]
19.10 Regionala nyheter [6101822]
19.15 Go'kväll [736358]
 Magasin. Intervju med Björn Starrin, som spelar huvudrollen i Ulf Malmros nya film "Bröllopsfotografen".
20.00 Kulturnyheter [39551]
20.15 Regionala nyheter [5065006]
20.30 Rapport med A-ekonomi [532]
21.00 Niklas mat [613]
 Matlagningsserie. Snabbt och gott? Går det att laga god mat på kort tid? Även 24/10, 28/10.
21.30 Mitt i naturen [984]
 Naturmagasin. Bäver i Ångermanland.
22.00 Plus [975]
22.30 Ett fall för Louise [396]
 Relationsprogram.
23.00 Debatt [22629]
23.45 Kulturnyheter (R) [3579193]
0.00 Uppdrag granskning (R) [41472]
1.00 Skavlan (R) [9796033]
2.00 Ålskade, hatade förort (R) [5376526]
2.30 Kysst av spriten (R) [5351217]
3.00 Kriminaljouren (R) [5490236]
3.45 Uppdrag granskning (R) [6804526]
4.45–6.00 Fotografen Mapplet-horpe och hans mecenat (R) [9614743]

10.00 24 direkt [43903483]
16.10 Dokumentini-från: Barnhemmens döttrar (R) [693700]
 Dokumentär. Även 24/10.
17.10 Hotellet (R) [2569667]
 Lucys bror försöker övertala henne att sälja honom hotellet.
17.55 Hallå Mumbai (R) [77648]
 Terri är bekymrad över att telefonisterna inte har den rätta brittiska accenten.
18.20 Nyhetstecken [4920532]
18.30 Oddsat [54919]
18.45 Uutiset [958483]
19.00 Reprisstart: Andra världskrigets avgörande uppdrag (R) [54358]
 Brittisk dokumentärserie. Del 1 av 6.
19.25 UR: Veteran-tv [207532]
 Samhällsprogram. Del 9 av 9. När hjärtat fortfarande slår – kärlek. Vi tittar närmare på kärlekens många ansikten i några av de bästa reportagen från tidigare säsonger. Även 23/10.
19.55 Rapport [5313735]
20.00 Vem vet mest? [6984]
 Frågesport. Programledare: Rickard Olsson. Även 25/10.
20.30 UR: Skolfront [1483]
 Samhällsprogram. Programledare: Natanael Derwinger.
21.00 Hype [3464]
 Nöjesmagasin. Programledare: Karin Winther. Även 23/10, 24/10.
21.30 Existens [2735]
 Samhällsprogram om religion.
22.00 Aktuellt [9648]
22.30 Skräckministeriet [8919]
 Folksagan. "Skräckministeriet" tittar närmare på hur skräckfiktionen använder sig av naturen. Även 24/10, 28/10.
23.00 Sportnytt [75464]
23.15 Regionala nyheter [5736223]
23.25 Rapport [7331984]
23.30 Silent Hill [968006]
FILM Amerikansk skräckfilm från 2006. I rollerna: Sean Bean, Radha Mitchell.
1.30–2.00 Dina frågor – om pengar (R) [8367656]
 Privat-ekonomiskt magasin. Även 24/10.

7.30 Montel Williams show [1339358]
8.25 Spin city (R) [6090006]
8.55 Alla älskar Raymond [9676700]
9.25–9.50 How I met your mother [5479464]
10.40 Rachael Ray [5403174]
11.30 Våra bästa år (R) [3058396]
12.25 Project runway (R) [6981667]
13.20 How I met your mother (R) [6199025]
13.45 Alla älskar Raymond (R) [334006]
14.15 Oprah Winfrey show [615532]
15.10 Extreme home makeover [6754938]
16.05 The Tyra Banks show [7420193]
17.00 Project runway [897464]
18.00 Hell's kitchen [891280]
 Amerikansk realityserie från 2007. De kvarvarande tre kockarna tävlar i att laga traditionella amerikanska gourmeträtter. Programledare: Gordon Ramsay.
19.00 Navy CIS [901006]
 Amerikansk kriminalserie från 2004. Del 1 av 22. En kapten hålls som gisslan på sitt kontor, samtidigt som hans fru och dotter kidnappas.
20.00 2 1/2 män [830919]
 Amerikansk komediserie från 2003.
20.30 2 1/2 män [822990]
 Amerikansk komediserie från 2003.
21.00 Singing bee celeb [452700]
 Svensk underhållning från 2009.
22.00 Lyxfällan [458984]
 Svenskt livsstilsprogram från 2009. DProgramledare: Charlie Söderberg, Mathias Andersson.
23.00 Comedy fight club [193025]
 Även 24/10.
23.30 How I met your mother [192396]
0.00 Navy CIS (R) [975656]
1.00 2 1/2 män (R) [9694507]
1.25 2 1/2 män (R) [9818033]
1.55 Spin city [6939304]
2.20 The unit [6646410]
3.10 Cityakuten [4386168]
4.00–6.00 Sudden impact [6440930]
FILM Amerikansk action från 1983. I rollerna: Clint Eastwood, Sondra Locke.

6.15 Veterinärerna (R) [28209193]
6.50 Nyhetsmorgon [46051174]
11.00 Nyhetskanalen [223025]
11.05 Efter tio [7421754]
12.00 Nyhetskanalen [961648]
12.05 Efter tio, forts [6125377]
12.55 Hem till gården [750754]
13.20 Hem till gården [1963223]
13.55 Nyhetskanalen [4101498]
14.00 Trav [790613]
 Direkt.
14.25 Förllossningskliniken [6713342]
15.30 Nyhetskanalen [257938]
15.35 Programstart: Jon, Kate och åtta barn [2505261]
16.05 Ghost whisperer (R) [7428735]
17.00 That '70s show (R) [162735]
17.25 That '70s show (R) [804990]
18.00 Förkväll [8958754]
 Svenskt magasin från 2009.
19.20 Keno [894193]
19.30 Lokala nyheter [282938]
19.35 Lokalt väder [7830209]
19.40 Ekonominyheter [9485358]
19.50 Vädret [9301342]
20.00 Nyheterna [821261]
20.30 Postkodmiljonären [820532]
 Svenskt lotteri- och frågesportsprogram från 2009. Programledare: Rickard Sjöberg.
21.00 Mammas pojkar [450342]
 Svensk realityserie. Naima Malki vill att Bobbys tillkommande ska vara oskuld men det verkar bli svårare än hon kunnat tro. Även 25/10.
22.00 Inläst [552754]
 Svensk dokumentärserie från 2009. Även 25/10.
23.00 Nyheterna [251613]
23.25 Sporten [5023006]
23.35 Vädret [4109990]
23.38 Lokalt väder [304109990]
23.40 Ice road truckers [337377]
 Även 25/10.
0.35 Jordan, rättsläkare (R) [4578453]
1.30 The District (R) [2933526]
2.25 Arkiv X (R) [2572385]
3.10 The Practice (R) [8958236]
3.55 Popular [8952052]
4.40 Robin Hood (R) [8463507]
5.25–6.15 Soul food [3109168]

6.00–10.00 Godmorgon med A-laget
 God morgon tillsammans med Petski, Magnus och Carina.
13.50 Mat med Tina
14.30 Det betydelsefulla året
 Kärlekssorger, framtidsplaner och vänskap – hur leker livet för tonåringar på tröskeln till vuxendom?
15.00–15.29 Park
 Konst. Hur viktigt är det att andra ser din konst?
16.30 5 minuter
 Bakom kulisserna på Space Trainees.
16.35 RåDok 2009
 Rock i RåDok, en dokumentär om bandet Gung Ho.
17.05 Pixel
17.25 Modiga kvinnor
 Del 6 av 9. Amira Hass, författare och den första israeliska journalisten som har bosatt sig på palestinskt område, först i Gaza och nu i Ramallah.
17.55 TV-nytt
18.00 BUU-klubben: I Mu-mindalen
18.30 Space Trainees
 Del 1 av 12. Ted och Kaj har problem på sitt rymdskepp.
19.00 Mättet är rågat
 Del 2 av 12. Går som på räls.
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Obs
20.30 Toppform
 Programledaren Blossom Tainton Lindquist står inför sin hittills största utmaning.
21.00 Seportaget: Grace Åland
 Elvis lever på Åland. Tillsammans med sin fru Sirpa har han ett hotell och framför sina låtar live varje lördag, hela sommaren.
21.30 Station T: Julia designar kläder
 Fashion time!
22.00 Övntat besök
 Del 5 av 7. Camilla Ottesen åker till Hawaii för att träffa Christian som har bott där i tio år.
22.30 TV-nytt
22.40 Hill Street Blues (R)
23.25–23.41 Oddsat

ÅLANDSKANALEN

KI 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

Nyheter, På hemmaplan

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–9.00 Gomorron. 6.45 Beträktelse. 6.55 Ålandsnytt. 7.00 Aktuellt. 7.30 Ålandsnytt. 8.00 Aktuellt. 8.30 Ålandsnytt. 9.00–11.30 Förmiddag. 9.00 Dagens väder. 9.15 Låshöran: Vägen från Stormskäret. 9.30 Ålandsnytt. 9.40 Operettmusik. 10.30 Ålandsnytt. 10.33 Raulis frågelåda. 11.30–13.00 Lunchdax. 11.30 Ålandsnytt. 11.45 Sportnytt. 12.00 Aktuellt. 12.10 Musik. 12.15 Kulturen. 12.30 Gomorron. 12.55 Ålandsnytt. 13.00–16.00 Vardax. 13.00 Lyssnarnas tio i topplista. 13.55 Ålandsnytt. 14.00 Rätt skall vara rätt. 14.55 Ålandsnytt. 15.00 Firadax. 15.55 Ålandsnytt. 16.00–18.00 Åland i dag. 16.00 Aktuellt. 16.15 Argument. 16.55 Ålandsnytt. 17.05 Sportnytt. 17.10 Åland i dag fortsätter. 17.55 Ålandsnytt. 18.00–21.10 Kvällsdax. 18.00 Aktuellt. 18.05 Kulturen. 18.20 Gomorron. 18.55 Ålandsnytt. 19.05 Sportnytt. 19.10 Åland i dag. 19.55 Ålandsnytt. 20.00 Åland i dag. 20.45 Låshöran: Vägen från Stormskäret. 21.00–21.10 Beträktelse.

Nya spännande äventyr

Snorkling, överlevnad och äventyr på häst-ryggen är några av utmaningarna i den sjätte omgången av "Expedition vildmark".

– Jag tycker att det är roligt att vara ute i naturen och att få uppleva saker genom barnens ögon, säger programledaren André Prtic. SVTB 19.45

Lagar snabb mat

Med fusk kommer man långt. Det visar sig i "Niklas mat" då Niklas Ekstedt ger sina tips på hur man kan laga mat på ett litet kick. Hemligheten är att förbereda så mycket som möjligt dagen innan. SVT1 21.00

5.55 Mot [9477822]
6.25 Ettans morgon-tv [73465735]
9.30 Coronation Street [3841938]
10.15 Prima [5630782]
10.45–10.54 Finländska fot-spår: Mickel Raukas piga [5628648]
11.00 Tv-nyheter [75193]
11.05 YLE News [1589957]
11.10 Läkarcentralen på Clarence Street [8229648]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [96464]
13.00 Tv-nyheter [96613]
13.05 Strada [298919]
13.35 A-studion [6158193]
14.10 A-plus [8615532]
14.30 Javisst, herr premiärminister (R) [2648]
15.00 Tv-nyheter [59551]
15.05 Herrskap och tjänstefolk [1256990]
16.00 Riksdagens frågetimme [61754]
17.00 Tv-nyheter [87396]
17.08 Läkarcentralen på Clarence Street [300538358]
 Gammal ost. Clodaghs biologiska mammas man härjar på kliniken och alla får en rejäl utskällning.

18.00 Tv-nyheter och väder [5311]
18.30 Byggtraditionsmästaren [3341938]
19.00 Håll masken [445]
19.30 Kungskonsumenten [716]
20.00 Hemgatan [629]
20.30 Tv-nyheter och väder [29174]
20.55 Sporttrutan [7285416]
21.05 A-talk [938754]
21.50 Livet på spel: hemligheterna med lyckan [3943735]
 Del 7 av 7. Har deltagarna blivit lyckligare till följd av träningen? Hur utvärderar de själva halvåret under vilket de har tränat och sin lycka?
22.50 Min familj [4345613]
 Susan ställer upp i kommunalvalet och förväntar sig fullt stöd av familjen. Stackars Ben klättrar snart längs väggarna.
23.20 Tv-nyheter [1437087]
23.25 Se mig [6479396]
FILM Fransk komei från 2004. I rollerna: Marilou Berry, Jean-Pierre Bacri.
1.10 Nyhetsfönster [18523439]
4.00–5.55 Nyhetsfönster

6.00 Tellus-frågesport [2105193]
6.50 Lilla tvåan [40922822]
8.53 På gräsrotsnivå [305409764]
9.00 Oddsat [92342]
9.15 Regionala nyheter [7710844]
10.35 McLeods döttrar [2294754]
11.20 Solens mat [5492700]
11.50 Djuren i mitt liv: Super-veterinärerna [3992377]
12.20 Fiskedrag [8248803]
12.45 Derrick [5943483]
13.45 Första steg [5413193]
13.50 Det förflutna hälsar på [577938]
14.20 Där man inte skulle tro att någon kunde bo [836613]
14.50 Finland express [808735]
15.30 Akuten [80254]
16.10 Lilla huset på prärien [4728700]
17.00 Olivia [81087]
 Olivia ordnar en bröllopsdag.
17.20 Lilla tvåan [321590]
 Dagen med Kaisa samt programmen Herthas värld, Lurvnosarna och spöket på herrgården, Tsrilips samt Fifi och blomsterfröna.
18.00 Den mänskliga faktorn

[88735]
18.50 Tv-nyheter [4590551]
19.00 Regionala nyheter [68551]
19.10 Sporttrutan [8217716]
19.15 Tvåans höstväder [8214629]
19.20 Flyttfågelvägen [200629]
19.50 Detektiv Lea Sommer [8710629]
20.40 Tangomarknaden 25 år [1961174]
21.00 Smultronstället [63803]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [4801445]
22.05 Polis-tv [386648]
22.35 Ögonvittnet: En god död [5172551]
 I äldreboendena i Schweiz erbjuder organisationen Exit eutanasi. Handlar det om en god död eller om en brutal lösning på äldre-vård?
23.05 Djävulsspelet [7018358]
0.35 Trafikpolis [3999694]
1.05 Tellus-frågesport [3287897]
2.00 Frågespel [8955694]
3.00 Dolt ord [8959410]
4.00 Sudoku [8935830]
5.00–6.00 Frågespel [8946946]

5.30 Väder [3946844]
6.05 Studio55 [5208377]
6.25 God morgon Finland [45999445]
9.10 Studio55 [9477803]
9.35 Vad ska vi äta i dag? [8608006]
9.40 Känslor och dofter [1016396]
10.25 Eurojakten [9062025]
10.35 Emmerdale [1619938]
 Om livet i byn Emmerdale.
11.05 Emmerdale [9122613]
 Om livet i byn Emmerdale.
11.35 Köpkanalen [9239613]
12.35 Astro-tv [8893377]
13.10 De vackra och de djärva [4842613]
13.35 Vad ska vi äta i dag? [7472377]
13.40 Godmorgon Finlands bästa bitar [433025]
14.05 Nöjesnytt [9800822]
14.10 Kriget där hemma [183547]
 Amerikansk komediserie.
14.40 Läkarna [3410700]
 För skönhetens skull.
15.30 45 minuter [930803]
16.25 Eurojakten [790342]
16.50 Nyheter [2073735]
16.55 De vackra och de djärva [7294101]

17.20 Vad ska vi äta i dag?
 Banan- och mockakaka. [2063358]
17.25 Emmerdale [241396]
 Om livet i byn Emmerdale.
17.55 Dagens jobb! [1616209]
18.00 Emmerdale [454648]
 Om livet i byn Emmerdale.
18.30 Storstädning [462667]
19.00 Sjuans nyheter [990445]
19.20 Dagens väder [162006]
19.30 Dolda liv [107193]
20.00 Muodina huipulle [271377]
21.00 Mentalist [822025]
 Amerikansk polisserie. Om mediet Patrick Jane, som hjälper polisen i Kalifornien.
22.00 Tians nyheter [357716]
22.15 Dagens väder [5286006]
22.20 Resultattrutan [5391613]
22.30 Ratkaisija [803990]
23.30 Kauhutarinoita 2 [9576754]
FILM Kanadensisk thriller från 2000.
1.25 UEFA Europa League [6193410]
1.55 Eurojakten [7260255]
2.55–5.30 MTV3 Chat [51861743]

”Har någon sett min gröna larv Kurre? Han försvann igår när jag lagade pasta!

MESSARE

Det tysta ledarskapet skapar otryggghet

■ **I flera** insändare berörs landskapsregeringens nya tysta regim. Bland andra har Ålands handelskammars och Ålands turistförbunds upprop efter näringspolitik fått en ekande tystnad till svar. Efter två år vid makten börjar det bli dags att komma med besked, tycker man. Näringslivsveteranen **Johan Dahlman** har vid upprepanande tillfällen också offentligt ställt regeringen frågan när näringspolitik och sysselsättning ska komma på agendan. Likaså har socialdemokraterna.

För socialdemokraterna som har full sysselsättning som en uttrycklig politisk målsättning är arbete grunden för människors ekonomiska och sociala trygghet. Arbete är en förutsättning för all välfärd. En framsynt näringspolitik är oerhört viktig för att kunna ha en välfungerande arbetsmarknad. Arbetsmarknad och sysselsättning har sällan varit en politiskt prioriterad fråga på

Åland eftersom vi inte haft någon högre arbetslöshet. **Hösten** har kommit och tyvärr ser de ekonomiska förväntningarna ut som prognoserna förutspått. Finanskrisen kommer till Åland med en viss fördröjning. Allt fler vanliga människor får nu vända sig till arbetsförmedlingen och allt fler känner oro inför varsel, permitteringar och ekonomisk otryggghet. Inom den offentliga sektorn går man och väntar på vad budgeten ska innehålla för avveckling av verksamhet och vem det ska gälla. **Socialdemokraterna** har allt sedan hösten 2007 uppmanat regeringen att ta finanskrisen på allvar, följa utvecklingen och i god tid komma med politiska initiativ. Initiativ som stimulerar ekonomin, håller köpkraften uppe generellt och särskilt för grupper med svag ekonomi, investerar i utbildning och i företagets konkurrenskraft och bygger ut infrastruktur som be-

hövs när konjunkturen vänder igen ex. inom äldreomsorg och turism. **Det** är inte första gången direkta frågor till regeringen besvaras med en ekande tystnad. Skulle inte det nya ledarskapet bygga på dialog och kommunikation med medborgarna? Var det inte ”tillsammans” för en hållbar utveckling? Man får känslan av att de som nu borde stiga fram och med tydlig stämma staka ut kursen hukar och försöker smälta in i tapeten. Och var är debatten? En helt ny ekonomisk morgon gryr och de enda synliga interna diskussionerna verkar handla om linfärjor. Nu måste de stora frågorna tas till debatt och ledarskap handlar om att visa vart Åland är påväg. Till de stora frågorna ingår definitivt näringspolitik och sysselsättning. Att tiga skapar bara ökad oro och otryggghet.

Camilla Gunell (S)

Stark offentlig sektor viktig om Åland tar över beskattningen

■ **Ålands** statistik- och utredningsbyrå presenterade i dagarna en dyster ekonomisk framtidsrapport. Den finländska statens finanser kommer att vara dåliga en lång tid framöver och med det klumpsummesystem vi har blir vi drabbade oavsett hur stabilt näringsliv och goda skattebetalare vi än har här på Åland. **Den** globala finanskrisens återverkningar på Ålands ekonomi har satt fart på den ingalunda nya debatten om egen åländsk skattebehörighet. Det verkar inte vara speciellt ”tryggt”, som många hävdar, att förlita sig på framgångar för den finländska ekonomin. Enligt ÅSUBs rapport om åländsk beskattning som blev klar i april i år så är det svårt att sia om hur en framtida åländsk ekonomi skulle klara sig om vi tar över skattepolitiken. Utredningens slutsats är att ett övertagande trots allt mest är en fråga om självstyrelsepolitik. Det ena hänger ihop med det andra, tycker jag. För som utredaren skriver: en åländsk full kontroll över beskattningen skulle ge ”intressanta finanspolitiska möjligheter för en självstyrelse”. **Här** kommer den brännande frågan som jag tror att ålänningarna vill ha svar på: Vilken finanspolitik vill de åländska

politikerna bedriva om de får ha hand om skatteinkomsterna? Det vill nog säkert de finländska politikerna som skall övertygas i den här frågan också veta. För oss som tror på en nordisk välfärdsmodell med en stark offentlig sektor är det här centralt. Det är finanspolitiken mycket av resten av de politiska prioriteringarna får rätta sig efter. Med kraftigt sänkta inkomstskatter ökar klyftorna mellan rik och fattig – det visar sig inte minst i vårt västra grannland, där krisen slår hårt mot dem som redan har det svårt. Jag är övertygad om att väldigt många med mig, inflyttade som jag såväl som ålänningar, är nöjda med den höga standard inom den offentliga verksamheten som finns här nu. Och som nu oundvikligen försämras på grund av att inkomsterna i budgeten inte täcker utgifterna. Kan ett skatteövertagande trygga att framtidens välfärd bibehålls på en hög nivå för ålänningar i alla samhällsklasser, så är jag för en sådan utveckling. **Men** vad vill då de åländska politiska partierna i den här frågan? Ja, bilden är splittrad i många av de politiska grupperingarna. **Magnus Lundberg** (c) har länge talat för en platt skatt,

men frågan är om han har stöd i partiet, som i mångt och mycket talar för en stark välfärd på Åland. Ålands Framtid säger inte rakt ut vad de vill, men med tanke på att den offentliga sektorn alltid är det stora ”problemet” i partiordförandens retorik, kan man anta att partiet också föreslår skattesänkningar. Samma gäller för FS. Återstår liberalerna, vars lagtingsledamot **Folke Sjölund** skriver på (lib):s hemsida: ”Vi har nu ett välfungerande klumpsummesystem som ger god utdelning åt landskapets kassa.” Detta är svårt att hålla med om i dessa kristider och inte minst efter att vi nu tagit del av ÅSUBs dyster framtidsrapport om hur hårt finanskrisen kommer att slå mot den åländska ekonomin de kommande åren. **Det** stålbadet får vi tyvärr ta oss igenom – för något skatteövertagande lär det inte bli på ett tag. Först måste åländska politiker enas om att det skall ske – men samtidigt måste vi börja tala om för medborgarna vad partierna står för gällande vår framtida välfärd. Så att det inte går som i Sverige under den moderatledda regeringen här också. **Anders Hallbäck** lagtingsgruppens sekreterare Socialdemokraterna

debatt

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ **Ni** bara gnäller. Jag har besiktigt otaliga bilar med varierande resultat. Alltid vänligt och sakligt bemött. Kanske det inte är bilen som orsakar sura miner. Tänk på det nästa gång, så kanske det är trevligare. **B2200 Deluxe.**

■ **Vad** bra att radion säger ”nu blir de sport”, så man hinner stänga av innan skrikandet börjar! **0457.**

■ **Äntligen** börjar Mise-gänget tänka som medborgarna gör.... **sop-producent.**

■ **Ragge.** Nu är du ute och cyklar. Och det kan du ju fortsätta med. Gå med i Ålands Vindenergi och ladda bilen och dagens kraftfulla elmotorer är helt annorlunda uppbyggda än gamla med kol. S.k. ”tärtmotorer”. Ska själv byta dieseln till el i båten i vinter. Välkommen å kika i vår! **Kriz.**

■ **Ang.** Mises problem med att debitera ensamboende och pensionärer, gör som det görs i Lemland! **0457.**

■ **Vem** bryr sig om vem som har stulit din båt? ” **bätlös”.**

■ **Hästfesten** på Arken i lördags. Vad är det som får en vack-er välskapt kvinna att gång efter gång bjuda upp den eländigaste karl som finns medan puddingarna får se på? ”Fårskallen”.

■ **Är** du ett tröghuvud på riktigt då? Eller är det bara nåt någon ohängd person kallar dig? **Smartskåp.**

■ **När** Ålandsbanken renoverade banken i Strandnäs så söndrades bra skåp och möbler. Sen brände de upp allt i Finströms skogen. Slöseri med miljön. **040.**

■ **Vår** helgråa (ej ränder eller tecken), kastrerade hankatt Elmer är fortfarande saknad från Barfotagränd sedan 22 september. Han har extra klor på alla tassar och borde ha ett neongrönt halsband på sig.ring om du har sett honom! **0505327054.**

■ **Att** vara smart väljer man inte. Det **ÄR** man. Likadant att vara vacker. **0457.**

■ **Svart** kort jacka (36) med hög knappkrage hämtades ut av någon annan än mig tydligen i fredags från Arken. Lämna tbx den omedelbart tack! **040.**

■ **Hej** hej trollunge! Grattis på din dag! En liten kram oxå! **0457.**

■ **Vilken** tur att vår mamma har blockerat Facebook för annars skulle patienterna inte skötas alls.

Vi klarar inte av att reglera fb-användandet själva, dumma som vi är. **ÅHSare.**

■ **Har** aldrig läst Anni Blomqvist! Förstår ej den där skärgårdsmentaliteten. **Anonym stadsbo.**

■ **Viking** Line Rosella, vad håller ni på med ? Vad är det för idé att ha en tidtabell när ni avgår 10 minuter före den utsatta tiden? **040.**

■ **Tupp**kamsfrillan är full! llskna hönan. **040.**

■ **Varför** sänka nuvarande promillegräns när den redan ger rättsväsendet mer arbete än den mäktar med. Knappast befrämjar det rattnykterheten. De löjligt låga straffen är boven i dramat. **0400.**

■ **Man** kan bli avskärmad om man sitter för länge framför skärmen? **050.**

■ **Konstigt** att bara jordbrukare får startstöd. Andra företagare ska börja med tomma händer. **050.**

■ **Skytte**förening tvingas ta till skottpengar för att betala skulder? **050.**

■ **Vem** vet, kanske den underkända bilen kan leda till en dejt? Men bilen bör fixas först. **050.**

■ **Hur** får man tag i dig kille som är 40+ då? **0400.**

■ **Snart** är måttet rågat. Ni kommer hitsmygande på natten igen och igen och igen... Skulle ni ha någon orsak men som man hört av många ungdomar så gör ni de för att ha någon att skräm- ma. Vi har suttit flera nätter för att vänta in er och vill prata med er vad egentligen det här handlar

Dagens MMS-bild

1:a foto på Skarven från lotstaket! Från 050.

om, men då är ni jävligt rädda av er. Kanske man måste ta till sådana metoder som att lägga ut min morfars gamla rävsaxar för att ni ska stanna till och prata?! Vi vet att det är förbjudet men det ni håller på med är också straffbart så då börjar vi bli kvitt. Jag hoppas verkligen ni är så modiga av er att ni kommer hit och pratar istället. Hälsn fr **föräldrarna.**

■ **Har** man sk sommarhus borde man nog ha råd med sopavgiften oxå! Att äga flera hus är ju en dröm för många fattiga! Sen kan man ju alltid sälja sommarhuset om Mise är för dyrt. Ett tips från en som ej äger någonting. **0457.**

■ **Lördag** 10 okt var jag med min plastfarsa/kram. **040.**

■ **Jaha** du! Vem av oss som kallas trögskalle ska lägga ner? Vi är ju några stycken tydligen! Ha ha!:-**D.**

■ **Jag** fick svaret innan du fick frågan... **0457.**

■ **Har** ett så dåligt händelselöst liv. Att jag bara måste sms:a till tidningen! **Trögis!**

■ **Varför** ska jag lägga ner för att du säger det? Har jätteskoj nu när såna som du svarar! **T-skallen!**

■ **Tragiskt** att det inte gick att få medling 2005 det skulle ha besparat många människor onödigt lidande och finska staten miljoner euro men det handlar också om vilja att göra det rätta. **0457.**

■ **Pälsböle** = Finströms Lappo? Emkarby i våra hjärtan. **040.**

■ **Har** någon sett min gröna larv Kurre? Han försvann igår när jag lagade pasta! Jag undrar vart han tog vägen och varför pastan smakade så konstigt . **0457.**

■ **"Aldrig** har så många haft så lite att säga om så mycket" **Rotten Jester** om messpalterna.

HÄLGE

ZITS

Vårt land håller på att tjata sig till ett rykte som enfaldigt. **HELSINGIN SANOMAT OM TORV SOM BRÄNSLE.**

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Span och spån Katarina Gädtnäs

Liv och lajfstajl

Jag är lättförförd och inredningstidningarnas glassighet utgör en oemotståndlig frestelse. Jag älskar antikmässor och gårdsloppisar. Jag dreglar över superdesig-nade kök och sängar som kostar lika mycket som en mindre bil. De senaste årens inredningshysteri håller stadigt i sig och verkar inte vara på väg att avta i styrka. Egentligen är det ett märkligt fenomen i tiden. Stramt vitt, skandinaviskt blont, shabby chick eller retro? Det finns tusen stilar att välja mellan. Det är inget konstigt i sig, mode, trender och stilriktningar har funnits i alla tider. Det jag reagerar på är allt tal om "lifestyle" och alla de råd och tips vi översvämmas av. Homo sapiens har blivit homo zappiens. Den tänkande människan har blivit den zappande människan, ständigt uppkopplad och tillgänglig, oroligt zappande mellan livets alla olika kanaler. Det är så mycket man måste nuförtiden: utbilda sig, skaffa sig ett stimulerande jobb, göra karriär, ha ett rikt umgänge och spännande sexliv, gå kurs i italienska, gå i skogen, gå på gym, bilda familj, vara en närvarande förälder, baka till hem och skola, ta aktiv del i samhällsdebatten och så vidare, och så vidare. Inte undra på att vi blir trötta och deprimerade...

Homo sapiens har blivit homo consumens, den konsumerande människan. Vi konsumerar inte bara mjölk och årgångsviner, svindyra retro espressobryggare och bubbelpooler. Vi konsumerar också våra vänner, våra barn och vår fritid. Det gäller att vara rätt. Det gäller att skapa sig själv och det liv man vill leva. Lajfstajling...

Om jag bara hittar de där rätta mysiga prylarna till mitt torpinspirerade kök så skall vi sen sitta där och leka bullerbyliv. Som om prylarna skulle skapa livet. Som om livet var en teater och vi kan skapa den perfekta scenografin och de perfekta medspelarna i pjäsen. Också partners, barn och husdjur behöver stajlas för att passa in. Men sen när den där efterlängtade stunden kommer, i det superstajlade huset, på den superstajlade verandan, ja då är sommaren slut och solen har gått i moln. Makens mobiltelefon ringer i ett, tonåringen har kärleksbekymmer och fyraåringen vill verkligen inte ha håret i flåtor, vad hjälper det då att vi slitit som djur för att få allt att se så perfekt ut som möjligt.

Livet kan inte stajlas. Livet är här och nu bland människor vi älskar och bryr oss om. Kärleksglitter i ögonen kan inte köpas på burk. Njutningen att bita i ett saftigt päron och känna fruktsaften rinna längs halsen är lika stor oberoende av om trappan är målad och gardinerna och tapeten är färgmatchade. Det här vet vi alla, visst?!

Inte tillbaka. Först gick flytten till långvården på Övergårds på Gullåsen. Därifrån till Grelsby, tillfälligt trodde man. Och nu skall gamla och sjuka människor flyttas till sina hemkommuner? Eller vart? Vilken gammal människa mår bra av att flyttas runt som ett paket, bara för att det är ont om pengar? Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Var vill du bli kring-flyttad på äldre dar?

Hur känns det att som gammal och sjuk flyttas någonstans långt bort hemifrån för att det är där vården finns?

Att tas om hand av främmande personer utan att ha någon möjlighet att själv påverka saken.

På rikssidan pågår sedan en tid omfattande kommunsammanslagningar. Och som följd av dem görs saker och ting mer effektiva, det vill säga små enheter förs samman till stora.

En gammal människa, som har funnits i ett äldreboende mitt i byn, nära för barn och barnbarn att komma och hälsa på, skall plötsligt flyttas 50 km längre bort. 50 km är ingen oöverstigligt lång sträcka, men betyder högst sannolikt att de, som tidigare kunde sticka sig in en stund varje dag nu måste begränsa sig till ett par gånger i veckan. Vem mår bra av det? Och vad har det med Åland att göra? En del.

Landskommunerna på Åland gick i tiden samman kring De Gamlas Hem i Jomala. Ett för den tiden välordnat äldreboende för dem som inte klarade av att bo hemma. Och så är det i huvudsak fortsättningsvis. Det spelar ingen roll om du bor i Brändö eller i Finström, när du blir gammal och benen inte längre bär skall du till Jomala. Vi andra ser som det viktigaste att du får mat och dryck, har någorlunda varmt och bor så att du inte kan falla i trappor eller snubbla över trösklar. Tryggt skall det vara. Att du kanske inte hittar i det nya huset, inte känner någon och knappast ens vet var du är, det är mindre viktigt. Att familjen kan komma in till fasta Åland

högst en gång i veckan är inte heller något vi sätter högt på trivsellistan. Man skall ju vara tacksam för att man blir omhändertagen.

Nej. Det är inte så. Men det blir så i alla fall. Säkert minns många **Miranda Holmström**, som efter en stroke inte kunde bo på Sommarängen på Kökar utan flyttades till De Gamlas hem. Mycket mot sin vilja. Och vad hände sen? Kommunen byggde om ett rum, så att hon kunde få med den utrustning som behövdes för vården. Och man ordnade personal nattetid. Det gick inte väldigt snabbt, men det ordnades. Det är så man kan göra i små förhållanden. Det kostar, men det skapar trygghet. Därför blir en lekman helt oförstående inför beslutet att lägga ner Övergårds, långvårdsavdelningen på Gullåsen, som till följd av fuktskador tillfälligt flyttades till Grelsby sjukhus. Det är gamla människor, med olika grader av demens som ofta följer med hög ålder. Nu har ÅHS inte råd att ha dem på Gullåsen. De skall flyttas gud vet vart. Till hemkommuner som inte har plats att ta emot dem. Nya rum, nya sängar, nya människor runtomkring. Om man är litet lätt förvirrad från tidigare så blir det inte bättre av flytten, eller kanske flera flyttar. Och kom ihåg att de här patienterna redan har varit med om minst två flyttar; först till Gullåsen och sedan till Grelsby. När skall de få känna sig "hemma"?

Människor i aktiv ålder kan flyttas på. Blir

man sjuk så spelar det ingen större roll om vården ges i Mariehamn, Åbo, Uppsala eller Helsingfors. Man vet var man är, man vet att man snart är hemma igen (förhoppningsvis) och man förstår varför familjen inte finns i närheten ifall det är så.

För människor i aktiv ålder spelar det ingen roll om man besöker en läkare i Godby eller i Mariehamn. För gamla människor är det inte så. Gamla människor måste ha tryggheten att känna, eller åtminstone kunna känna igen, de människor som hjälper till med kläder, hygien, mat och mediciner. De måste ha en chans att hitta i sitt rum, i den mån de är rörliga. De måste få chansen att vara aktiva så långt det går.

Därför är det så tråkigt om man sparar in på de gamla bara för att de unga för fram sina krav mer högröstat. Det kan inte vara så att vi inte har rum i samhället för dem som var med och byggde upp det.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhets tips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Maria Nykvist
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrín Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	ons kl 14

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.55 L 13.45	→ 07.00/08.15 → 19.15/20.15	M:HAMN 13.35 → 00.40 L
M:HAMN 23.55	→ 09.55/17.00	M:HAMN 04.15
Passagerare utan fordon/passagerare med fordon skall vara incheckad senast 30 min. före avgång Transport till/från Mariehamn-Långnäs reserveras med båtresa		

BILJETTBYRÅN ändrad öppettid: 09.30–17.00

SILJA LINE

Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 mån-fre 8-21, lör-sön 10-18
(1,72€/besvarat samtal+alltid ins/msa)
www.tallinksilja.fi

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

17.45 - 00.50
10.00 - 05.00

→ →
01.00 - 10.00
04.50 - 18.00

TALLINK

Check-in senast 30 min. före avgång
Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552
(1,72 €/besvarat samtal + alltid ins/msa)
www.tallinksilja.fi

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 31.12.2009

ROSELLA

måndag-torsdag

M:hamn Kapellskär

08.00 → 09.15
16.00 → 17.30
15.30 → 12.00
22.00 → 19.00

fredag-lördag

M:hamn Kapellskär

07.30 → 08.30
12.45 → 14.00
18.30 → 19.30
12.00 → 09.00
18.00 → 15.00
23.00 → 20.00

söndag

M:hamn Kapellskär

12.00 → 13.15
18.30 → 19.30
17.30 → 14.00
23.00 → 20.00

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 55 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.
Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland-Stockholm dagligen

ÅLAND STOCKHOLM

01.10 L → 06.30
04.35 M → 09.40
09.55 M → 15.30
14.25 M → 18.55
14.10 M → 07.45
23.40 M → 07.45
03.20 L → 06.30

Åland-Finland dagligen

ÅLAND ÅBO/H:FORS

03.30 L → 07.35 Åbo
14.25 M → 19.40 Åbo
23.45 M → 09.55 Hel
14.10 M → 08.45 Åbo
01.00 L → 21.00 Åbo
04.25 M → 17.30 Hel

M = Mariehamn L = Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ord avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar att köra ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE

Strogatgan 2, tel 260 11, boken 262 11
www.vikingline.ax

Turlista t.o.m. 10/1 2010 (lokala tider)

Från Eckerö

Alla dagar

13.30

18.30

Från Grisslehamn

Alla dagar

10.00

15.00

20.00

Extraturer: Från Eckerö torsdag 15/10 kl. 08.30. Från Grisslehamn onsdag 23/12 kl. 20.00.

Nöjeskruss med buss, båt, à la carte och underhållning!

Fredagar och lördagar 18.30. Start från Bussplan 17.30. 30 €/person

Buss: Till Stockholm Cityterminalen vid alla båtankomster. Från Stockholm Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning: tel. 28 300, växel 28 000
Grisslehamn tel. 0175-258 00
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN

Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

M:hamn Sthlm

Alla dagar 10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn

Sönd-Onsd 18:00 → 02:00

Torsd-Lörd 18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE

Kontakta Ålandsresor tel 28 040
www.birka.se

MESSA NYAN

TORSdag 22 OKTOBER 2009

dagens ålänning

”Jag kallas för mänsklig lögn-detektor”

På Dinos i Mariehamn sitter Jouya Shafiei och pratar med några vänner.

Bor du här i Mariehamn?

–Ja, här och i Skottland där jag pluggar psykologi.

Och det går bra?

–Skapligt.

Trivs du i Skottland?

–Vissa saker trivs jag bättre med än andra.

Kan du nämna några exempel?

–Kulturen i Skottland kan ju vara jobbig med tanke på hur människor beter sig ibland. Men skolan där är en av de bästa jag varit med om.

Jobbar du också?

–Till exempel så jobbar jag extra som vakt här på Dinos.

Det börjar det bli kallt och mörkt nu. Vad tycker du om det?

–Vädret här är mycket bättre än i Skottland i alla fall, för där regnar det i stort sett hela tiden.

–I Skottland är vädret väldigt varierande. Ena stunden

Bor i Skottland.

Dagens ålänning Jouya Shafiei bor både i Skottland och Mariehamn.

kan solen skina och det regnar samtidigt, minuten efter kan det komma snö. Men samtidigt är det ganska varmt.

Vad har du för intressen?

–Musik, dans, målning och att läsa om kroppsspråk. Mina vänner brukar kalla mig för ”mänsklig lögn-detektor”.

Betyder det att man ska vara lite försiktig när man pratar med dig?

–Nej, det vill jag inte att folk ska tro, det händer ju så lätt att folk

börjar känna sig obekväma då.

Vem skulle du vilja hälsa till?

Han tänker först inte hälsa till någon alls, men hans arbets-kompis Emil uppmanar Jouya att hälsa till honom.

–Okej, då hälsar jag till Emil, han är söt, bitter och cynisk.

Text och foto:

ANNA SJÖSTRAND (prao)

redaktion@nyan.ax

vädret

Torsdag

Stockholm

1,5m

1,6m

Fredag

Stockholm

1,3m

1,3m

Lördag

Stockholm

1,3m

1,3m

dagens rätt

Trattkantarellsoppa

3,5 dl förvällda trattkantareller
2 msk smör eller margarin
2 msk vetemjöl
1 l buljong
1 msk tomatpuré
1 msk roquefortost
1 dl grädd eller crème fraiche
1 tsk citronsaft
persilja

SKALDJURSVECKOR

16–31 oktober

BOKA:

tel 19 931

ÖPPET:

17.00-22.30

Söndagar stängt

Restaurang

NAUTICAL

JACOUOT TRYFFEL

200 g

mint, cognac, caffè latte

225 st

Gäller tors-lör

MATHIS

Panikula

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

LAGER-FÖRSÄLJNING

Lördag 24 okt.

ERBJUDANDE

Komplett TRUMSET

SONOR

Force 1007 Stage 1

Farg: Svart

999 €

VIOLIN

Abertone SV244

-20%

BEHRINGER

Förstärkare

-10%

Gäller produkter i lager!

www.instrumentbutiken.ax

Tänd brasan lätt och enkelt med Quickfire tändpåsar.

ENDAST

5,55

/100 pack

Värmekällan

–VI VÄRMER MÄNNISKOR–

Köpmansgatan 1 tfn 23 588
eller 0400 529 252
onsdag – fredag 11–17
(lunch 12.30–13.30)

HÄR LÄMNAR DU IN DINA RADER

snabbt & enkelt

LOTTO

VECKANS

Denna vecka ca 5.000.000€

Obs! Spelstopp lörd. kl. 20.30

Polermaskin

• 120 W • 240 mm Ø
• 3100 varv/min
• 2-års garanti

2500

Älg-varnare

Fazer godis-påsar

220 påse

Taffel snacks

180-250 g

250 påse

Bonbon påsar

195 st

Tupla

2 st

200 st

Rundbergs Bil & Service Ab

Strandgatan 1 B, tel. 15 222 www.rundbergs.com

www.st1.fi

Bli en vinnare du också!

ST1

BÄRGARN AB

”Ring så drar vi”

21400